

ମନୁ ବାଣ

ଜଣେ ଆତଙ୍କବାଦୀ ସହ
ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟା

ଜଣେ ଆତଙ୍କବାଦୀ ସହ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟା

ମନୁ ଦାଶ

ଜଣେ ଆତଙ୍କବାଦୀ ସହ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟା

(ମିଳିଭଜ ସଂକଳନ)

ମନୁ ଦାଶ

ପ୍ରକାଶକ :

ଅଗ୍ନି

ପ୍ଲଟ ନଂ-୧୦୪୬ ଡି, ଚଣ୍ଡିମାତା କଲୋନି,
ରସୁଲଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୦

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ : ୨୦୧୨

ମୁଦ୍ରଣ : ଅପୂର୍ବା ଅଫ୍‌ସେଟ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରଚ୍ଛଦ : କ୍ଷାରୋଦ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ମୂଲ୍ୟ : ୬୦ଟଙ୍କା

JANE AATANKABADI SAHA GOTIE SANDHYA

by **Manu Dash**

Publisher :

Agni

Plot No-1046 D, Chandimata Colony,
Rasulgarh, Bhubaneswar-10

First Edition :

2012

Printed at :

Apurba Off-Set,
Bhubaneswar-751 010

Cover Design :

Kshirod C. Pati

Price : Rs.60 /-(Sixty only)

-ଉତ୍ସର୍ଗ-

ଟିକିନା

ତଥା

ଜିତୁ, ଜୁଲି ଓ ଜ୍ୟାକିଲ୍

କୃତଜ୍ଞତା

ଏହି ବହିରେ ସ୍ଥାନିତ ଅଧିକାଂଶ ମିନିଗ୍ରାଫ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କରେ ବିଭିନ୍ନ
ସମୟରେ ପ୍ରଥମେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ସଂପାଦକମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା :

ସାହିତ୍ୟ ପୃଥିବୀ

ଦି ସକ୍ସେଇଣ୍ଡିଆନ୍

ସମାଜ

ଅପୂର୍ବ

ପରିଚୟ

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା

ନବଲିପି

ଓ

ପକ୍ଷୀପାତ୍ର ।

-ମନୁ ବାଗ

କଥାକ୍ରମ

ପକେଟ ମାର୍	୯
ସ୍ନାନ	୧୦
ଆଲବମ୍	୧୧
ହଳେ ଯୋଡା	୧୨
ବାହାନା	୧୩
ପେଟ୍ରୋଲ	୧୪
ମଙ୍ଗଳବାର	୧୫
ତାଲିକା	୧୬
ଶୋକ ସମ୍ବନ୍ଧ	୧୭
ନାହୁଡ଼	୧୮
ଧନି	୧୯
ପାଣି	୨୦
ଆଟାଟି	୨୧
ବହି ଉନ୍ମୋଚନ	୨୨
ମୁଠେ ଚାଉଳ	୨୩
ଜଣେ ଆତଙ୍କବାଦୀ ସହ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟା	୨୪
ହାଡ଼ ଉପରେ ଗବେଷଣା	୨୫
କଳାଧନ	୨୬
ହିଟଲର	୨୭
ଅଭିନୟ	୨୯
ଆୟୁଷ	୩୦
ଲଫାଫା	୩୧
ଦୁଃଖ	୩୩
ବରଫ ଓ ନିଆଁ	୩୫
ଭାଇ ଭଉଣୀ	୩୬
ଦୌଡ଼	୩୭
ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲର ବାସ୍ନା	୩୮

ଶାଲି.....	୩୯
ଅପପଶ.....	୪୦
ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା.....	୪୧
ସୁଖଦୁଃଖ.....	୪୨
ଆର୍ତ୍ତ.....	୪୩
ଅନେକକ୍ଷଣ.....	୪୪
୨୦୫୦ ମସିହାରେ ଅଳସ ଅପରାହ୍ନରେ	
କୌଣସି ଏକ ସାଜକେଲ ଦୋକାନର ଦୃଶ୍ୟ.....	୪୫
କାଳିସା.....	୪୬
କାଠ.....	୪୭
ବୟସ.....	୪୮
କଥୋପକଥନ.....	୪୯
ଭାଜରସ୍.....	୫୦
ମାଛି.....	୫୨
ଷଣ୍ଢ.....	୫୩
ପାରିଧି.....	୫୫
ମନୁ ଦାଶ ଓ ମୁଁ.....	୫୬
ଚନ୍ଦ୍ରଲ ଉପତ୍ୟକା କେଉଁଠି ?.....	୫୭
ଜନକ୍ୟବେତର.....	୫୮
ସ୍ବାଜନ୍-ପୁ.....	୫୯
କାହାଣୀ.....	୬୦
ଇତିହାସର କାନ.....	୬୧
ପ୍ରାର୍ଥନା.....	୬୨
ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରଥମ ଦିବସ.....	୬୪
ଦୂର ପାହାଡ଼.....	୬୫
ଜିନ.....	୬୬
ଝାଣ୍ଟାଲ.....	୬୭
ଆଜୁଠି.....	୬୮
ମୁଖାପତା.....	୬୯

ତାଙ୍କ ଭୂତ.....	୭୧
ଅଦିନ ମେଘ.....	୭୨
ହୁଙ୍କା.....	୭୩
ଶାହାରୁଖ ଖାଁ.....	୭୪
ଅମରତ୍ମ.....	୭୬
କଶା.....	୭୭
ବଗିଚା.....	୭୮
କୋଠରୀ ନଂ ୩୦୨.....	୭୯
ପଦଯାତ୍ରା.....	୮୦
ଆଲବନ୍.....	୮୧
ସେ ସହର କଥା.....	୮୨
ଭିକାରୁଣୀ ଓ ସେକୁ.....	୮୩
ଗୁଳି.....	୮୬
ବିତର୍କ.....	୮୭
ଛୋଟ ଲୋକ.....	୮୯
ପୋଷକାର୍ତ୍ତ.....	୯୦
ଗଣ୍ଡି.....	୯୩
ମଧ୍ୟ ରାତ୍ରୀର କବିତା.....	୯୪
ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ.....	୯୫
ମହୁମାଛି.....	୯୬
ଛାଇ.....	୯୭
ବଢ଼ିପାଣି.....	୯୮
ପଥରର ପ୍ରାର୍ଥନା.....	୯୯

ପକେଟ ମାର୍

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସେ ଉଲ୍ଲସିତ ହେଇ ଟେଲିଫୋନ୍ କଲା ନିକଟରେ ସଂପର୍କ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ଗାର୍ଲଫ୍ରେଣ୍ଡକୁ ତା'ର ଚାକିରିରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମୋଶନକୁ ସେଲିବ୍ରେଟ୍ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । କଥାନ୍ତୁସାରେ ସେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଭେଟିଲେ ସହରର ଉପାନ୍ତରେ ଥିବା ଏକ ଶୋଭନୀୟ ରେଷ୍ଟୋରାଣ୍ଟ ସାମ୍ନାରେ । ଭେଟୁ ଭେଟୁ ଦୁହେଁ ହେଲେ ନିବିଡ଼ ଆଲିଙ୍ଗନବଦ୍ଧ ।

ସେ ପାଛୋଟି ନେଲା ବାନ୍ଧବୀକୁ ରେଷ୍ଟୋରାଣ୍ଟର କୋଣରେ ଥିବା ନିର୍ଜନ ଟେବୁଲ୍ ପାଖକୁ । ଅନେକ ସମୟ ଯାଏ ଗପି ଚାଲିଥାନ୍ତି ଦୁହେଁ । ସେଥିରେ ଥାଏ, କେମିତି ସେ ରେଲ-ଷ୍ଟେସନ୍‌ରେ ପ୍ରଥମ ଦେଖାରେ ହିଁ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ପ୍ରେମରେ-ତାର ପୁନରାବୃତ୍ତି ! ବେଶ୍ ଗମ୍ଭୀର ହେଇ ଶୁଣୁଥାଏ ବାନ୍ଧବୀ ।

ଭୋଜନ ଶେଷ ହେବାପରେ ବୟଟି ଆଣି ଦେଇଗଲା ବିଲ୍ । ମାତ୍ର ପଛ ପକେଟ୍‌ରେ ହାତ ମାରି ସେ ଜାଣି ପାରେ ଯେ ପକେଟ୍‌ମାର୍‌ର ଶୀକାର ହେଉଛି ସେ । କିଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିମୁକ୍ତ ପାଲଟି ଯାଏ ସେ । ମାତ୍ର ଏତାଦୃଶ ବ୍ୟବହାରରେ ଆଦୌ ବିଚଳିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ରେଷ୍ଟୋରାଣ୍ଟ ମାଲିକ । ତାଙ୍କରି ଆଦେଶ କ୍ରମେ କିଛି ପରିଚାଳକ ତାକୁ ନେଇଗଲେ ଅଳ୍ପ ଦୂରର ନିର୍ଜନ କୋଠରୀକୁ । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବସ୍ତ କଲେ ଏବଂ ତନ୍ମୁ ତନ୍ମୁ ଖୋଜି ଚାଲିଲେ ମନିପର୍ସକୁ । ମାତ୍ର ପର୍ସ ନ ମିଳିବାରୁ ସେମାନେ ଫେରି ଆସି ଜଣାଇ ଦେଲେ ମାଲିକଙ୍କୁ ।

ସେ ହତଭିନ୍ନ ହେଇଗଲା ଏପରି ବ୍ୟବହାରରେ । ବାନ୍ଧବୀର ଆକ୍ଷି ବି ଜକେଇ ଗଲା ଅପମାନରେ । ସେ ଚତୁଃଶାତ୍ ଉଠି ଠିଆହେଲା । ନିଜ ଭ୍ୟାନିଟ୍‌ରୁ ବିଭିନ୍ନ ରଂଗ ଆଉ ଆକୃତିର ଡର୍ଜନେ ମନିପର୍ସ ତୋଳି ଧରିଲା ତା' ସାମ୍ନାରେ ।

: ଯ୍ୟା' ଭିତରେ କେଉଁଟା ତମର ? ପଚାରିଲା ବୟଫ୍ରେଣ୍ଡକୁ ।

ସେ ଅବାକ୍ ହେଇ ଚାହିଁଥାଏ ଗାର୍ଲଫ୍ରେଣ୍ଡକୁ ।

ସ୍ନାନ

ଅନେକ ଦିନ ଧରି ସେ ସ୍ବପ୍ନଟିକୁ ଭୁଲି ପାରୁ ନଥିଲା । ମାତ୍ର ଥରଟିଏ ସେ ସ୍ବପ୍ନ ତା ନିଜ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଥିଲା । ବାସ୍ ତା' ପରଠୁଁ ରହିଗଲା ତା ମନ ଭିତରେ । ସ୍ବପ୍ନଟି ଥିଲା ଏହିପରି- ଗ୍ରୀଷ୍ମରତ୍ନର ଏକ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ସେ ବାଥ୍‌ରୁମ୍‌ରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଲଗ୍ନ ହେଇ ସ୍ନାନ କରୁଛି ଓ ପରେପରେ ବିନା ବସ୍ତ୍ରରେ ବାଥ୍‌ରୁମ୍‌ରୁ ବାହାରି ସେ ତା' ବେଡ୍‌ରୁମ୍‌କୁ ଯାଉଛି, ଅଥଚ ବେଡ୍‌ରୁମ୍ ଓ ବାଥ୍‌ରୁମ୍‌କୁ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ସ୍ଥାନଟିରେ ଥିବା ଡାଇନିଂ ଟେୟାରରେ ବସିଥିବା ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ ତାକୁ ଯିବା ସମୟରେ ଯଦିଓ ଦେଖିଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଏହାର ଅନେକଦିନ ପରେ ହଠାତ୍ ଦିନେ ସେ ବାଥ୍‌ରୁମ୍‌ରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଲଗ୍ନ ହେଇ ଗାଧୋଇଥିବା ସମୟରେ ସେଇ ଅବସ୍ଥାରେ ଦୁଆରଖୋଲି ବେଡ୍ ରୁମ୍‌ରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ଏବଂ ତୁମ୍‌ଚାପ୍ ଯାଇ ପଲଙ୍କରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ସେ ଦେଖି ପାରିଲା ବାଥ୍‌ରୁମ୍‌ରେ ବେଡ୍‌ରୁମ୍‌କୁ ଯିବା ସମୟରେ ଡାଇନିଂ ଟେୟାରରେ ବସିଥିବା ପରିବାର ସଦସ୍ୟମାନେ ତଟସ୍ଥ ହେଇ ତାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ ସ୍ବପ୍ନରେ ଚାହିଁବା ପରି ।

ଏ କଥା ଭାବୁ ଭାବୁ ସେ ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ପଲଙ୍କ ଉପରେ ।

ଆଲବମ୍

ଏଇଠି କିଛି ଘଟଣା କହେ । ଯେଉଁଠି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିବ ସେଠି ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଥିବେ ହୋଇପାରେ ମାଗଣା ଚକ୍ଷୁ ଚିକିତ୍ସା ଶିବିର ଉଦ୍‌ଘାଟନ, ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଜିଲ୍ଲା ବିକାଶ ଯୋଜନାର ରିଭ୍ୟୁ ଅଥବା ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣା ଜନିତ ରାସ୍ତାରୋକୋ ଆନ୍ଦୋଳନ-ସବୁଠି ସେ ଥା'ନ୍ତି । ସବୁ ଘଟଣା / ଦୁର୍ଘଟଣାର ଫଟୋ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ମହଜୁଦ୍ ରହିଛି ଥାକ ମରା ହେଇ ଥିବା ଆଲବମ୍‌ମାନଙ୍କରେ ।

ତାଙ୍କ ଫଟୋ ତାଙ୍କ ଜୀବନୀ । ସେ ଗର୍ବ କରନ୍ତି, ଘରକୁ ଆସୁଥିବା ଅଭ୍ୟାଗତଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଫଟୋ ସହ ଜଡ଼ିତ ଘଟଣା ସବୁକୁ ସଗର୍ବେ ଅବତାରଣା କରନ୍ତି ।

ଅସଲରେ ସେ ଫଟୋରେ ରହିବା ଲାଗି ଆପ୍ରାଣ୍ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥାନ୍ତି । ଘଟଣା ସହ ତାଙ୍କର ସଂପୃକ୍ତି ଥାଏ କମ୍ ଅଥବା ଆଦୌ ନଥାଏ ।

ଏ କଥା ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଜଣାଥାଏ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଅପାରଗ ପଣିଆର ସେ ଏକ ମୂକ ସାକ୍ଷୀ । ଯେତେବେଳେ ସେ ଆଗନ୍ତୁକମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବ୍ରଜିଂରୁମ୍‌ରେ ଆଲବମ୍ ଦେଖାଇ ନିଜ ପାରିବା ପଣିଆର ଦଲିଲ୍ ପେଶ୍ କରୁଥାନ୍ତି, ପରଦା ଆତୁଆଳରେ ଥାଇ ପତ୍ନୀ ମୁରକି ହସୁଥାନ୍ତି ।

ସେ ହସ ତାଙ୍କ ଶିରା ପ୍ରଶିରରେ ବିଷ ପରି ଚରିଯାଏ ।

□□□

ହଳେ ଯୋତା

ଅନେକ ବର୍ଷପରେ ସେଇ ନିର୍ଜନ ରାସ୍ତାଦେଇ କାରରେ ସଂଧ୍ୟାବେଳେ ଫେରୁଥିବାବେଳେ ତାଙ୍କୁ ହଠାତ୍ ପରିସ୍ରା ଲାଗିଲା । ଭ୍ରାତୃଭର ଗାଡ଼ି ଅଟକାଇବା ପରେ ସେ ପଦାକୁ ବାହାରିଲେ । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ଝଙ୍କାଳିଆ ଗଛଟିକୁ ଦେଖି ସେ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ ।

ପ୍ରାୟ ପଚାଶ ବର୍ଷ ତଳେ ଏଇଠି ଦିନେ ମୁହଁ ସଂଜବେଳେ ଡିନିଂଝୁ ଅଟକି ଥିଲେ ପରିସ୍ରା କରିବା ଲାଗି । ବିଅର ନିଶାରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଥିଲେ ବୁର । ଗାଡ଼ିରୁ ବାହାରି ସେ ଗଲେ ରାସ୍ତାର ବାଁ କଡ଼କୁ, ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁ ଚାଲିଲେ ତାହାଣପଟକୁ । ଦ୍ଵିତୀୟ ବନ୍ଧୁଗଲେ ଗାଡ଼ିର ପଛପଟକୁ । କିଛି ସମୟପରେ ସେ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁ ଫେରି ଆସିଲେ ଗାଡ଼ିପାଖକୁ । ଅପେକ୍ଷା କଲେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ । ମାତ୍ର ଅନେକ ସମୟ ଯାଏ ଦ୍ଵିତୀୟ ବନ୍ଧୁ ନ ଆସିବାରୁ ସେ ଓ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁ ଗାଡ଼ିରୁ ବାହାରି ପଛକୁ ଚାହିଁଲେ । କିଛି ବି ସୁରାକ୍ ମିଳୁ ନ ଥାଏ । ଦୁହେଁ ଚାଲିଚାଲି ସେ ଗଛ ପାଖକୁ ଗଲେ । ପଛ ପଟରୁ ନାଁ ଧରି ଡାକିଲେ । ତଥାପି ଉତ୍ତର ନାହିଁ । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପରେ ସେ ଦୁହେଁ ସାମ୍ନାରେ ଗଛ ଉପରେ ଚାହିଁ ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲେ । ଗଛ ଡାଳରେ ଲଟକିଥିବା ଏକ ଅଜଗର ସାପ ଦ୍ଵିତୀୟ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ପରିସ୍ରା କରୁଥିବାବେଳେ ପୁରାପୁରି ଶୋଷି ଦେଇଛି । ସାରା ଶରୀର ଚାଲିଯାଇଛି ପେଟ ଭିତରକୁ । କେବଳ ନିକଟରେ କିଣିଥିବା ନୂଆ ଜୋତା ହଳକ ଅଜଗରର ପାଟି ବାହାରେ ରହିଛି ।

ପଚାଶ ବର୍ଷ ପରେ ଅକସ୍ମାତ୍ ଆଜି ସେଇ ଗଛମୂଳେ ସେ ପରିସ୍ରା ନକରି ଗାଡ଼ି ପାଖକୁଚାଲି ଆସିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ଏବେ ବି ହଳେ ଯୋତା ସେଇମିତି ସେ ଗଛ ଡାଳରେ ଝୁଲୁଛି ।

ବାହାନା

ପ୍ରାୟ ଚାଳିଶବର୍ଷ ପରେ ଦୁଇ ବଂଧୁ ପରସ୍ପରକୁ ଭେଟିଲେ ସହର ଉପକଣ୍ଠରେ ଥିବା ରେଳଝେ ଟ୍ରାକ୍ ଉପରେ ଆଡ଼ୁହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଆସିଥିବାବେଳେ । ପ୍ରଥମ ଜଣକ, ଯିଏ ଜଣେ ସ୍କୁଲ ମାଷ୍ଟରାବେ ଅବସର ନେଇଥିଲା ଖୁବ୍ ନିଟକରେ, କହିଲା: “ପିଲାଗୁଡ଼ାଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି କରିପାରିଲିନି । ସେଇ ଗ୍ଲାମିରେ ଏବେ ମୁଁ ଆସିଛି ମରିବାକୁ ।” ଦ୍ଵିତୀୟ ଜଣକ, ଯିଏ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବାରୁ କିଛିମାସ ତଳେ ସେବାନିବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲା, କହିଲା ଥଙ୍ ଥଙ୍ ହେଉ : ‘ମୋ ଦୁଃଖ ଅଲଗା । ସବୁ ସୁଖ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଲି । ତଥାପି ସେମାନେ ମୋ’ ଉପରେ ସବୁବେଳେ ଗର ଗର । ଭାବିଲି ଏ ଜୀବନ ନିରର୍ଥକ । ତେଣୁ ଏଠି ଆସିଛି ପ୍ରାଣବଳି ଦେବାକୁ ।”

ପ୍ରଥମଟି ଧ୍ୟାନମଗ୍ନହେଇ ଦ୍ଵିତୀୟର କଥା ଶୁଣିଲା ଏବଂ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ନିଜର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବଦଳାଇ ଘରକୁ ବାହୁଡ଼ିଗଲା । ସେତିକିବେଳେ ଦୂରରୁ ନିକଟତର ହେଉଥିଲା ଗୋଟିଏ ମାଲଗାଡ଼ିର ହିସିଲ୍ ।

ପେଟ୍ରୋଲ

ସହରରେ ଏବେ ସେ ଜଣେ ଆଗାଧାଡ଼ିର କବି । ସବୁ ସଭା ସମିତି, ସବୁ ପତ୍ର ପତ୍ରିକାରେ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ବାରି ହେଇ ପଡୁଥିଲା ।

ତାଙ୍କ କାବ୍ୟିକ ସଫଳତାର ରହସ୍ୟଟି ଥିଲା ଏହିପରି । ଯେଉଁ ପତ୍ରିକାର ସଂପାଦକଙ୍କୁ ସେ ଦେଉଥିଲେ କବିତାଟିଏ, ତା' ସହିତ ଗୁଳ୍ମିଦେଉଥିଲେ ସେ ତାଙ୍କ ସଂସ୍ଥାର ଏକ ବିଜ୍ଞାପନ ସହ ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଆକାଉଣ୍ଟପେଇ ଚେକ୍ । ସେ ଉକ୍ତ ସଂସାର ଥିଲେ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀ ।

ଅବଳୀଳାକ୍ରମେ, ଦିନେ ସେ ସରକାରୀ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେଲେ । ଆଗଭଳି ଆଉ ବାହାରିଲାନ୍ତି ତାଙ୍କ କବିତା କୌଣସି ପତ୍ରିକାରେ କିମ୍ବା ପୁଷ୍ପପୋଷକତା କରୁଥିବାର ତାଙ୍କୁ ଦେଖା ଗଲାନ୍ତି କୌଣସି ରାଜଧାନୀର ସାହିତ୍ୟ ସଭାରେ ।

ଜଣେ କବି ବନ୍ଧୁ କଥା ଲହସରେ ଉଗାଳି ପକାଇଲେ : ବିଜ୍ଞାପନଟା ତାଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କ ପାଇଁ ପେଟ୍ରୋଲ ପରି କାମ କରୁଥିଲା ।

ମଙ୍ଗଳବାର

ଆଜି ମଙ୍ଗଳବାର ।

ସକାଳୁ ଉଠି ସେ ବାହାର କବାଟ ଖୋଲିଲେ । ଘର ସାମ୍ନା ବଗିଚାରେ ଚାରି ପାଞ୍ଚଟି ମାଙ୍କଡ଼ ବସିଥିବାର ଦେଖି ସେ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ ଏବଂ ଆଖୁଳାଏ ଚଣା ଆଣି ବଗିଚା ଆଡ଼େ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ ସବୁ ଆନନ୍ଦରେ ଟାକୁ ଟାକୁ କରି ଚଣା ଗିଳୁଥିବାର ଦୃଶ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦ ଦେଉଥାଏ । ତା' ପରେ ଗାଧୋଇ ପାଧୋଇ ସେ ଚାଲିଲେ ସହରର ଆର ଗଳିରେ ଥିବା ଶ୍ରୀରାମ ମନ୍ଦିରକୁ । ନାନାଦି ମନ୍ତ୍ରସବୁ ଆଖି ବନ୍ଦ କରି କପିଳେ ଅନେକ ସମୟ ଧରି, ଏକାଗ୍ର ଚିତ୍ତରେ ।

ଅତିକ୍ରନ୍ତ ଅପରାହ୍ନରେ ଆଖି ଖୋଲିଲେ ଓ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇଲେ । ସେଇଠୁ ଉଠି ସିଧା ଚାଲିଲେ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ହନୁମାନ ମନ୍ଦିରକୁ । ସେଠି ଭକ୍ତଙ୍କ ଭିଡ଼ ଜମିଥାଏ, ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ବି । ସେ ଉଦାତ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ, ମୁଁ ଥାଉ ଥାଉ ଏ ପଥର ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ପୂଜା କରିବାର ମାନେ କ'ଣ ?' ଲୋକେ ତାଙ୍କ କଥା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଶୁଣୁଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଜଣେ ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗ ପ୍ରଣିପାତ କଲା ତାଙ୍କୁ । ଜଣ ଜଣ କରି ସବୁ ଭକ୍ତ ପୂଜା କଲେ ତାଙ୍କୁ । ଫୁଲ ବି ଚଢ଼ାଇଲେ, ଧୂପ ଦେଲେ ।

ଏକଥା କାନକୁ କାନ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ଚିଡ଼ି ସାମ୍ବାଦିକଙ୍କ ପାଖରେ । ସବୁ ଚାନେଲ ତଳେ କ୍ରମେ ପ୍ରସାରିତ ହେଲା ସେ ଖବର । ଖବର ପଢ଼ି ତାଙ୍କ ପରିବାର ଲୋକେ ତୁରନ୍ତ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚି ତାଙ୍କୁ ଉଠାଇ ନେଲେ ସହରର ସବୁଠାରୁ ନାମକରା ସାଇକ୍ରିଆଟିଷ୍ଟଙ୍କ ପାଖକୁ । ସାଇକ୍ରିଆଟିଷ୍ଟଙ୍କ କ୍ଲିନିକ୍ ବନ୍ଦ ଥିଲା । କାରଣ ଆଜି ମଙ୍ଗଳବାର ।

ତାଲିକା

ସକାଳୁ ଉଠି ସେ ପାଇଥିବା ନୂଆ କମ୍ପାନୀର ଇଣ୍ଟରଭ୍ୟୁ ପତ୍ର ପୁଣି ଥରେ ପଢ଼ିଲା ଏବଂ ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ ଯିବା ଆଗରୁ ତା'ର ଦରମା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧାର ଏକ ଲମ୍ବା ତାଲିକା ତିଆରି କରିବା ଲାଗି ବସି ପଡ଼ିଲା ।

ବାପା ନିଦରୁ ଉଠି ସାରିଥିଲେ ଆଗରୁ । ଚାରିଖ ନିଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇସାରିଥିବା ପୁତ୍ରର ବିବାହୋତ୍ସବ ପାଇଁ ଆଗକୁ କ'ଣ ସବୁ କରିବାକୁ ହେବ ତା'ର ଏକ ତାଲିକା କରୁଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣପତ୍ର ଛାପିବାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆମନ୍ତ୍ରଣକାରୀଙ୍କ ନାମ, ବିବାହ ସାମଗ୍ରୀ ଓ ଭୋଜି ଉପକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନ ପାଇବାର ଥିଲା ।

ରୋଷେଇଶାଳାରେ ମା' ସକାଳୁ ସକାଳୁ ମାସିକ ସଉଦା ଆଣିବା ଲାଗି ସବୁ ଜିନିଷର ତଦାରଖ କରିବା ପରେ ଏକ ତାଲିକା କରୁଥିଲେ ।

ବିଶ୍ୱର ଏକ ନିଜୁତ କୋଣରେ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ବସି ଈଶ୍ୱର ସେମାନଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଏକ ଦୀର୍ଘ ତାଲିକା ତିଆରି କରି ସାରିଥିଲେ ଆନେକ ଆଗରୁ ।

ଶୋକ ସମ୍ବାଦ

କବିବନ୍ଧୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ତାଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଏକ ସମ୍ବ୍ରାନ୍ତ ଖବର କାଗଜର ସମ୍ପାଦକ କବିଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଏକ ଲେଖାଦେବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ, ସେ ସେଇଦିନ ରାତିରେ ଆଠ ଘଣ୍ଟା ସମ୍ବଳିତ ଲେଖାଟି ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପଠାଇ ନିଜକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମନେ କଲେ ।

ଲେଖାଟିରେ ସାଢ଼େ ସାତପୃଷ୍ଠା ନିଜର ପ୍ରଶସ୍ତି କରିବା ପରେ ସେ ପାଖାପାଖି ଅଧପୃଷ୍ଠାର ଲେଖାରେ ନିଜ ଦିବଂଗତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କ ଆହ୍ୱାନ ସଦ୍‌ଗତି କାମନା କରିବା କଥା ମଧ୍ୟ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ ।

ମାତ୍ର ଲେଖାପଢ଼ି ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ପାଠକମାନେ ଏକ ନିଶ୍ଚୟରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ ଯେ ଜଣେ ଲେଖକ ଭାବେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ ଲେଖାଟି ନିଜ ସମ୍ପର୍କିତ ଶୋକ ସମ୍ବାଦର ଏକ ପ୍ରତିଲିପି ମାତ୍ର ।

ନାହୁଡ଼

ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ପୁଅକୁ ନିସିମ୍ ଜଜାକିଲଙ୍କ କବିତା ‘ନାଲଟ୍ ଅଫ୍ ଦି ସ୍ପ୍ରିଙ୍ଗ୍‌ସନ୍’ ପଢ଼ାଉ ପଢ଼ାଉ ତା’ର ବାପା ଶେଷ ଦୁଇ ପଂକ୍ତି ପାଖରେ ହଠାତ୍ ଭାବ ବିହ୍ୱଳ ହେଇଗଲେ । ଶେଷ ଧାଡ଼ିଟି ଥିଲା ଏହିପରି; ‘ଇଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ, ସେ ମୋ ପିଲାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।’

ପୁଅର ପାଠପଢ଼ା ଛାଡ଼ି ବାପା ହଠାତ୍ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହେଇଗଲେ । ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ଜଣେ ସହକର୍ମୀଙ୍କ କଥା । ବୃଦ୍ଧ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଅବହେଳା କରି ସହକର୍ମୀ ଓ ତାଙ୍କ ଅନୁଜ ପିତୃ ସଂପତ୍ତି ପାଇଁ କଳହରେ ମାଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଘର କଥା ଦାଣ୍ଡକୁ ନ ଯାଉ ଭାରି ବୃଦ୍ଧ ପିତା ଦୁଇ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ସମାନ ଭାଗରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଲେ ନିଜର ସ୍ଥାବର ଓ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି । ଦୁଇ ପୁତ୍ର ଚାଲିଲେ ସୁଖ ସନ୍ଧାନରେ ନିଜ ନିଜ ବାଟରେ । ମାତ୍ର ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧରେ ହାରିବା ପରେ ଅନୁତାପ କରି ଦୁଇ ପୁତ୍ର ଯେତେବେଳେ ଫେରି ଆସିଲେ ନିଜ ଜନ୍ମମାଟିକୁ ପିତା ସେତେବେଳେ ଥିଲେ ସ୍ୱର୍ଗଲୋକରେ ।

ଅପମାନ, କୃତଜ୍ଞତା ଓ ଅବହେଳାର ଦଂଶନକୁଳାକୁ ସହ୍ୟ କରିଥିବା ମାଆ କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ କହି ପକାଇଲେ: ସାରା ଦୁନିଆ ବୁଲିବୁଲି ଥକି ପଡ଼ିଥିବା ପୁଅମାନେ ମୋ ନୀଡ଼କୁ ଫେରିଛନ୍ତି । ଇଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଅନେକ ଅନେକ ଧନ୍ୟବାଦ ।’

ମାଆର ଏଇ କଥା କେଜପଦ ଶୁଣି ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଆଖିରୁ ଝରିପଡ଼ିଲା ବୁନ୍ଦାଏ ଲୁହ, ଲାଜରେ ।

ଧ୍ୱନି

ସବଳ ସାଧାରଣତଃ ଦୁର୍ବଳ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବା ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ନିୟମ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଯେମିତି ବଡ଼ ମାଛଟି ଛୋଟ ମାଛକୁ ଏବଂ ବୁଢ଼ିଆଣି ତା'ର ଛୁଆକୁ ଖାଇଯାଏ ।

ଏଇ କଥା ଭାବୁ ଭାବୁ ସେ ପ୍ରଥମ ଦିନ ତା ଚାକିରି ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲା । କାରଖାନାଟି ଥିଲା ପୁରୁଣା । ସେ ଯେଉଁ ବ୍ୟଲର ହାଉସ୍‌ରେ କାମ କରିବାକୁ ପହଞ୍ଚିଲା, ସେଠି ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଥିଲା ଅତ୍ୟଧିକ । ଧ୍ୱନି ଏତେ ପ୍ରବଳ ହେଉଥିଲା ଯେ ସେଠି କେହି କାହାରି କଥା ସହଜରେ ଶୁଣି ପାରୁନଥିଲେ । ଠାରରେ ହିଁ ପରସ୍ପରକୁ ସମୋଧନ କରୁଥିଲେ ।

ଦିନସାରା ସେଠି ରହିବା ପରେ ସେ ବ୍ୟଲର ହାଉସ୍‌ର ପଦାକୁ ବାହାରି ଆସିଲା । ସେଠୁ ପାହାଚରୁ ଓହ୍ଲାଇ ତଳକୁ ଆସିଲା, ଯାହା ସାମ୍ନାରେ ଥିଲା ଏକ ପ୍ରଶସ୍ତ ରାସ୍ତା । ଅଳ୍ପ ଦୂରରୁ ଦୁତଗତିରେ ମାଡ଼ି ଆସୁଥିଲା ଆବର୍ଜନା ବୋଝେଇ ଏକ ଟ୍ରକ୍ । ସେ ଆଡ଼କୁ ଡାର ନିଘା ନଥିଲା । ସେ ରାସ୍ତା ପାର ହେବା ବେଳକୁ ଟ୍ରକ୍‌ଟି ହରାଇ ସାରିଥିଲା ଟ୍ରକ୍ । ରାସ୍ତା ମଝିରେ ଶୁଣାଗଲା ଗୋଟେ ଛୋଟିଆ ଶବ୍ଦ : ଆଃ । ସେଇଟା ଥିଲା ଶେଷ ଧ୍ୱନି ।

ବଡ଼ ଧ୍ୱନିଟି ଭିତରେ ସେ ଛୋଟ ଧ୍ୱନିଟି ମିଳେଇ ଗଲା ଅନନ୍ତ କାଳ ପାଇଁ ।

ପାଣି

ବାହାଘରଟା ଅତୀତ ଭାଙ୍ଗିଯିବାରୁ ଗାଁ ସାରା ଗୋଟେ ହସର ଲହରୀ ଖେଳିଗଲା । କନ୍ୟାପକ୍ଷ ଯୌତୁକ ବାବଦକୁ ଦେଇଥିବା ଅଗ୍ରୀମ ବି ଫେରାଇ ନେଲେ । ଗାଁରେ ସବୁଠୁ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲେ ବି ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନ ବିତାଇବାରେ ଆଶା କ୍ଷୀଣ ହେଇ ଆସୁଥିଲା ।

ଗାଁରେ ଅଥବା ଗାଁ ଚାରିପାଖରେ ମାଇଲ୍ ମାଇଲ୍ ଧରି ବୁନ୍ଦାଏ ପାଣି ନଥିଲା ଖରାଦିନେ । ମଦ ଆଉ ଦୁଧଠୁଁ ମହଙ୍ଗା ଥିଲା ପାଣି । ଏପରିକି ପାଣି ଅଭାବରୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଚିମିନିରୁ ଧୂଆଁ ବାହାରିବା ଠମ୍ ଛୋଇଯାଇଥିଲା ଏକ ଅଦୂରବର୍ତ୍ତୀ କାରଖାନାରେ ।

ଅନେକ ଦିନ ପରେ ଦିଲ୍ଲୀର ଏକ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ସଂସ୍ଥାର ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରାୟ ଶତକଡ଼ା ଅଣି ଭାଗରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୃଦ୍ଧ ଥିଲେ ବାଡୁଅ ଓ ଏହା ସେ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଏକ ସାମାଜିକ ସଂକଟର ରୂପ ନେଇଛି ।

ତଥାପି ସେଇ ଟାଙ୍ଗରା ଭୁଇଁରେ ପାଣିର ଉକ୍ତ ଅଭାବ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ଥିଲେ ପୂର୍ବଭଳି ଉଦାସୀନ ।

ଆଚାଟି

ଟ୍ରେନ୍ ଷ୍ଟେସନରେ ହଲ୍ଲୁ କରିବା ଆଗରୁ ସେ ତରତର ହୋଇ ଚଳନ୍ତା ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ହାତରେ ଲଟକି ଥିବା ଆଚାଟିକୁ ଷ୍ଟେସନରେ ଜନଗହଳି ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଥୋଇଦେଇ ତରତର ହେଇ ବାହାରିଗଲା ମୁଖ୍ୟ ଫାଟକ ଦେଇ । ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଆଚାଟି ରଖି ଚାଲି ଯାଉଥିବାବେଳେ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଜଣେ ଯୁବକ । ସେ ଫୋଡ଼ିଦେଲା କାନରେ କଥାଟିକୁ ଅଧିକାରୀଙ୍କ, ତୁପ୍ପକରି । ଅଧିକାରୀ ଘୂରେଇଲେ ଟେଲିଫୋନ୍ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆତଙ୍କିତ କରି ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଥିବା ଲାଉଡ଼ ସ୍ପିକରରୁ ଘୋଷଣା କରାଗଲା ଯେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ପଡ଼ିଥିବା ଆଚାଟିରେ ବୋମା ଅଛି । ଲୋକେ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ । ପୋଲିସ୍ ବି ପହଞ୍ଚିଲା ବୋମା ନିଷ୍ପ୍ରୟ କରିବା ଯନ୍ତ୍ର ସହିତ । ଦୂରରୁ ସମସ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ଯାଏ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲା ପୋଲିସ୍ ।

ସେ ପୁଣି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଦାଡ଼ି ସାଉଁଳି ସାଉଁଳି । ଆଚାଟି ପାଖକୁ ଗଲା ଏବଂ ସେଇ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଦେଇ ବିପରୀତ ଦିଗକୁ ଯାଉଥିବା ଗାଡ଼ିରେ ଚଢ଼ି ତା' ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥଳକୁ ଫେରି ଗଲାବେଳେ ଭଲ ସିନେମାଟିଏ ଦେଖି ପାରିଥିବାରୁ ତା' ମୁହଁରେ ଆଦୁ ଡୁଫ୍ରିଟିଏ ଝୁଲି ରହିଥିଲା ଅନେକ ସମୟ ଯାଏ ।

ବହି ଉନ୍ମୋଚନ

ସକାଳୁ ସକାଳୁ ସେ ଖୁବ୍ ଗମ୍ଭୀର ଓ ଚିନ୍ତିତ ଜଣାପଡୁଥିଲେ । ବାରମ୍ବାର ଘରୁ ଦାଣ୍ଡକୁ ଓ ଦାଣ୍ଡରୁ ଘରକୁ ଯାଉଥିଲେ ସେ । ଏଇଥିପାଇଁ ସେ ଚିନ୍ତିତ ନଥିଲେ ଯେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ବହି ଆଜି ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଥିଲା ଅପରାହ୍ନ ୪.୩୦ରେ ସୁଚନା ଭବନରେ; ଏଇଥିପାଇଁ ସେ ବିକ୍ରତ ନଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁ ସଫାରୀ ସ୍ପର୍ ଫିନ୍ସି ନିଜ ବହି ଉନ୍ମୋଚନ ଉତ୍ସବକୁ ଯିବାର ଥିଲା, ସେ ସ୍ପର୍ ଇସ୍ତି କରି ଧୋବା ଆଣି ଘରେ ଦେଇଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷୀଣ ।

ଏଇଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ସଫାରୀ ସ୍ପର୍କୁ ଆଜି ଇସ୍ତି କରିଦେବା ଲାଗି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିବା ଧୋବାର ପୁଅ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ମୃତ୍ୟୁ ସହ ଲଢୁଥିଲା କର୍କଟ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ହେଉ । ସେ ହିଁ ଥିଲା ଉନ୍ମୋଚିତ ହେବାକୁ ଥିବା ବହିର ପ୍ରୋଟାଗୋନିଷ୍ଟ, ଯାହାକୁ ଆଜି ଅପରାହ୍ନରେ ବିମୋଚନ କରିବେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ସେ ପିଲାଟି ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ।

ମୁଁଠେ ଚାଉଳ

ଆଦିବାସୀ ଗାଁରେ ଥିବା ସ୍କୁଲଟିରେ ଶିକ୍ଷକତା କରୁଥିବା ସମୟରେ ଜଣେ ଦିଶାରୀ ତାଙ୍କୁ ଏ ବିଦ୍ୟା ଶିଖେଇ ଥିଲା-ମଣିଷରୁ ବାଘ ଆଉ ବାଘରୁ ମଣିଷରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଯିବା । ଦିଶାରୀ ଗୁପ୍ତରେ ଦେଇଥିବା ମନ୍ତ୍ରକୁ ପଢ଼ି ସେ ବାଘ ହୁଅନ୍ତି । ମାତ୍ର ବାଘରୁ ମଣିଷ ରୂପକୁ ଫେରିବା ଲାଗି ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଦେଇ ଯାଇଥାନ୍ତି ମୁଠାଏ ମନ୍ତ୍ରରା ଚାଉଳ । ଯେବେ ବି କୌଣସି ସ୍କୁଲ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର, ଥାନାବାରୁ ଅଥବା ବି.ଡି.ଓ.ଙ୍କ ଆକ୍ରୋଶର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି ସେ, ସଂଧ୍ୟାରେ ବାଘ ପାଲଟି ସେଇମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରନ୍ତି, ବେଳେବେଳେ ତଣ୍ଡି କଣା ବି କରନ୍ତି । ପୁଣିଥରେ ମଣିଷ ରୂପ ନେଲା ପରେ ଖବର କାଗଜମାନଙ୍କ ପୃଷ୍ଠାରୁ ‘ବାଘ ମାଡ଼ିଛି’ ଲେଖାମାନ ପଢ଼ି ଉଲ୍ଲାସିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବାଘ ହେଇ ସେ ଘରୁ ବାହାରି ଯାଆନ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରରା ଚାଉଳ ଦେଇ । ସେଦିନ ରାତିରେ ତାଙ୍କର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି ଉକ୍ତ ପଲ୍ଲୀ ଗାଁର ସାହୁକାର । ପାହାନ୍ତିଆରେ ଆସି ନସର ପସର ହୁଅନ୍ତି ନିଜ ଘରେ ବାଡ଼ିପଟେ । ମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀ ଆଗଭଳି ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ମନ୍ତ୍ରରା ଚାଉଳ ନେଇ । ସାହୁକାରଙ୍କ ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁରେ ମର୍ମାହତ ହୋଇ ସେ ଘର ଭିତରେ କାନ୍ଦୁଥାନ୍ତି ଉକ୍ତ ସ୍ଵରରେ ।

ଶୁଣାଯାଏ, ଏବେ ବି ତାଙ୍କ ଘର ବାଡ଼ିପଟେ ଅଧ ରାତିରେ ବାଘଟାଏ ନସର ପସର ହେଉଥାଏ ସବୁରି ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ।

ଜଣେ ଆତଙ୍କବାଦୀ ସହ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟା

ମୈତ୍ରର ମନ୍ଦିରରେ ଶାରଦାଦେବୀଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପରେ ପ୍ରେମୀ ଯୁଗଳ ସେଦିନ ବିଳମ୍ବିତ ସଂଧ୍ୟାରେ ରେବାଞ୍ଚଳ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍‌ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟର ଚାରିଘଣ୍ଟା ବିଳମ୍ବରେ ଆସି ପରଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ପାହାଡ଼ଗଞ୍ଜରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଆବୁହତ୍ୟା କରିବା ଥିଲା ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କାରଣ ଦୁହେଁଙ୍କ ପରିବାର ସେମାନଙ୍କ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ କରୁଥିଲେ ପ୍ରବଳ ବିରୋଧ ।

ପାହାଡ଼ଗଞ୍ଜର ସେଇ ଗଳିରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେଉଁଠି ଛୋଟ ଛୋଟ ହୋଟେଲ ଥିଲା । ପ୍ରେମିକାର ମଥାନରେ ଥିବା ସିନ୍ଦୂର ଟିପା ହିଁ ଦୁହେଁ ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଦେବାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସହାୟକ ଥିଲା । ମାତ୍ର ହୋଟେଲ ଫୁଣ୍ଟ ଅଫିସ୍‌ରେ ବସିଥିବା ତରୁଣୀଟି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ମିଛନାମ, ଠିକଣା, ଆସିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଦି ଦର୍ଜ କରିବାପରେ ସେମାନଙ୍କ ପରିଚୟପତ୍ର ମାଗିଲା । ପ୍ରେମିକଟି ଏଥର ହତାଶ ଆକ୍ଷିରେ ତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା: କେଉଁଠୁ ଆଣିବି ପରିଚୟ ପତ୍ର ଏବେ ? ଆମେ ଦୁହେଁ ଆମର ପରିଚୟ କେବଳ ।

ମାତ୍ର ଫୁଣ୍ଟ ଅଫିସ୍‌ର ତରୁଣୀଟି ରୁକ୍ଷଭାବ ଦେଖାଇ କହିଲା: ବିନା ପରିଚୟ ପତ୍ରରେ ହୋଟେଲରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇବା ସଂଭବ ନୁହେଁ । ଦିଲ୍ଲୀରେ କୋଉଠି ବି ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିବାକୁ ମିଳିବନି ଜାଗାଟେ ।’

ନବ ବିବାହିତାର ନିପୁଣ ଅଭିନୟ କରୁଥିବା ପ୍ରେମିକା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ତାହାଲ୍ୟ କରି କହିଲା, ‘ପରିଚୟ ଦେଇପାରୁ ନଥିବା ଲୋକଟି ଦିଲ୍ଲୀରେ ଗୋଟେ ଆତଙ୍କବାଦୀ ।’

ହୋଟେଲ ବାହାରକୁ ନବଦମ୍ପତି ବାହାରି ଆସୁଥିବାବେଳେ ପ୍ରେମିକାଟି ପ୍ରେମିକ ଆଡ଼େ ଏମିତି ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେମିତି ସେ ତା’ ମନର ମଣିଷ ନୁହେଁ, ବରଂ ଜଣେ ଆତଙ୍କବାଦୀକୁ ହିଁ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଭେଟୁଛି ।

ହାତ ଉପରେ ଗବେଷଣା

ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଦୁହେଁଙ୍କର ମେଳ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବନ୍ଧୁତା ଥିଲା ନିବିଡ଼ ।

ଜଣେ ଥିଲା କର୍ମଠ ।

ଆର ଜଣକ ଅଳସୁଆ ।

କର୍ମଠ ଓ ପ୍ରାତଃତ୍ରମଣ ସହିତ ନାନାଦି ବ୍ୟାୟାମ କରେ ନିତିଦିନ ଜଣେ ।
ଯୁକ୍ତି କରେ: ଶରୀରତର୍ଯ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ମନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ରହେ ଓ ହାତ ଟାଣ ହୁଏ ।

ଅଳସୁଆ-ଆର ଜଣକ-ତା ଯୁକ୍ତିରେ ହସେ, କହେ-ସୁସ୍ଥ ହେଲେ ଯଦି ମନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ରହେ, ତେବେ ମୁଁ ବେଶି ଲାଭବାନ୍ । ବିନା ଧାଁଦଉଡ ଆଉ ଝାଳନାଳରେ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦରେ ଅଛି ।

ଏକା ତିଥିରେ ଦୁହେଁ ମରନ୍ତି । ବ୍ୟାୟାମ କରୁ କରୁ ଜଣକର ମେରୁହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗେ । ଆର ଜଣକର ହାତ ପୋପରା ହୋଇ ନାତି ଛିଣ୍ଡିଯାଏ ।

ଏବେ ଦୁହେଁ ହାତ ଉପରେ ଗବେଷଣାରତ, ସ୍ୱର୍ଗରେ ।

କଳାଧନ

ଏ କଥା ଅର୍ପିତରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଥିଲା ଯେ ଅର୍ପିତରେ ନୂଆ ଜୀବନ କରିଥିବା ସୁନ୍ଦରୀ, ତନୁପାତଳୀ ତଥା ହସମୁଖି ସେକ୍ରେଟାରୀଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ସେ ପଡ଼ି ଯାଇଛି । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ପ୍ରେମ ଏତେ ଗଭୀର ହେଲା ଯେ ‘ତନିଷ୍ଟ’ରୁ ସେ ନେଇ ଆସିଥିଲା ହଳେ କାନଦୁଲ୍ । କାରଣ ଦୁଲ୍ ତରୁଣୀଟିର ଏକ ଦୁର୍ବଳତା ବୋଲି ସେ ଜାଣି ପାରିଥିଲା ।

ସେଦିନ ସଂଧ୍ୟାରେ ବସ୍ ଅର୍ପିତରେ ନଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅଗୋଚରରେ ସେ ତରୁଣୀଟିର ଉଡ଼ାଘରକୁ ଯାଇଥିଲା ସତ୍ୟ କିଣିଥିବା କାନର ଦୁଲ୍‌କୁ ପକେଟରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି । ମାତ୍ର ବାହାରୁ ବସ୍‌ଙ୍କ ଗାଡ଼ି ଘର ସାମ୍ନାରେ ଦେଖି ଫେରି ଆସୁଥିବା ବେଳେ ଘର ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସୁଥିବା ଖିଲି ଖିଲି ହସର ଛୁରୀ, ଯାହା ତା’ କୋମଳ ହୃଦୟକୁ ଖିନ୍‌ଭିନ୍ କରି ପକାଉ ଥିଲା ।

ଘରକୁ ଫେରି ସେ ତା’ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଉପହାର ଦେଇଥିଲା ତାଏମଣ୍ଡ ଖଟିତ କାନର ଦୁଲ୍ । ସେଦିନ ଥିଲା ଭାଲେଣ୍ଟାଇନ୍ ଡେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଖୁସୀ ହେଲା, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବି ହେଲା । ମାତ୍ର କାନଦୁଲ୍ ପିନ୍ଧି ସ୍ତ୍ରୀ ଯେବେ ତା’ ସାମ୍ନାରେ ଚାଲିଯାଉଥିଲା, ତାକୁ ଲାଗୁଥିଲା ଯେ ସେଇଟା ତା’ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିଲା । ଲାଗୁଥିଲା ଯେମିତି ଗୋଟେ କଳାଧନ, ଯାହାକୁ ନା ପାଖରେ ଶାନ୍ତିରେ ରଖିହୁଏ ନା କହି ହୁଏ ।

ହିଚ୍ଚଲର

ପ୍ରତି ଶନିବାର ସଂଧ୍ୟାରେ ସେ ମଦ ପିଏ କିଛି ଦୋଷ୍ଟଙ୍କ ସହିତ । ଅନ୍ୟଦିନମାନଙ୍କରେ ପିଏନା, ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ପିଆଏ । ଏଇ ନିର୍ଜନ ଜଳାକାରେ ସେ ଏକମାତ୍ର ଡାବାଟିର ମାଲିକ । ଶନିବାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମଦ ପିଇ ତୁର ହେଉଥିବା ପରେ ଦୋଷ୍ଟମାନଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ନିଜ ଡାବାରେ କାମ କରୁଥିବା ବନ୍ଦମାନଙ୍କୁ ସେ ପଛପଟୁ ଲାତମାରେ । ଯେଉଁ ପିଲା ମୁହଁ ମାଡ଼ି ତଳେ ପଡ଼ିଯାଏ ସେ ପାଏ ଶହେ ଟଙ୍କା ଆଉ ଯାହାର ୭୦ ପାଟି ରକ୍ତ ଝରେ ସେ ପାଏ ଦେହଶ୍ରୀ । ବର୍ଷସାରା ସବୁ ଶନିବାର ରାତିରେ ଏଇ ଖେଳଟା ତା'କୁ ଆନନ୍ଦ ଦିଏ । ବନ୍ଦ ଗୁଡ଼ାକ ମାଲିକର ଅଦଭୁତି ସହିଯାନ୍ତି ନୀରବରେ, ଟଙ୍କା ଲୋଭରେ । ନିଶା ଯେତେ ଜୋର, ମାଡ଼ ସେତେ ପ୍ରବଳ ଆଉ ଟଙ୍କା ବି ସେଇ ଅନୁପାତରେ ଅଧିକା ।

ଦିନେ ଶନିବାର ସଂଧ୍ୟାରେ ଡାବା ମାଲିକ ତାଙ୍କ ଦୋଷ୍ଟମାନଙ୍କ ସହ ବସିଥାନ୍ତି ଆସରରେ । ସାଥରେ ଥାଆନ୍ତି ନିକଟସ୍ଥ ବେସରକାରୀ ମହିବିଦ୍ୟାଳୟର ମନୋବିଜ୍ଞାନ ଅଧ୍ୟାପକ । ମାଲିକଙ୍କ ଲାତ ଖାଇ ଯେତେବେଳେ ଚତୁର୍ଥ ବୟସି ମାଟି କାମୁଡ଼ି ପଡ଼ିଗଲା, ଅଧ୍ୟାପକ କହିଲେ: ହିଚ୍ଚଲରଙ୍କ କଥା ଖୁବ୍ ମନେ ପଡୁଛି ଆଜି ।”

: କାହିଁକି ଭାଇ ଏ ଅବେଳରେ ?’ ଜଣେ ତାହଲ୍ୟ କଲା ।

ଆଉ ଜଣେ ମୁଚକି ହସି ପଚାରିଲା,

: କ’ଣ ମନୋବିଜ୍ଞାନଟା ଭଲ ଲାଗୁନି, ହଠାତ୍ ଜତିହାସ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିବାର ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ କାରଣ କ’ଣ ?”

ଅଧ୍ୟାପକ ଅଗତ୍ୟା ଅବତାରଣା କଲେ:

ଅରେ ହିଚ୍ଚଲର ପ୍ରବଳ ଶୀତ ଦାଉରୁ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଇହୁଦୀ ମହିଳାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ଅନ୍ତତଃ ଛିଣ୍ଡି ଯାଇଥିବା କମ୍ବଳଟିଏ ତାଙ୍କୁ ଦେବାଲାଗି । ସେତେବେଳେ ମହିଳା ଜଣକ ତାଙ୍କ ପୋଷା କୁକୁରଟି ଉପରେ ଦୁଇଟି ମୋଟା କମ୍ବଳ ଘୋଡ଼ାଉଥିଲା ତାକୁ ଶୀତରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଲାଗି । କିଶୋର ହିଚ୍ଚଲରଙ୍କ ଉପରେ ସେ ଚିଡ଼ି ଯାଇ କହିଲେ, : ତୁ କ’ଣ ମୋ କୁକୁରଠୁଁ ବେଶୀ ଦାମୀ ?”

ହିଟଲର ସେଇଦିନ ମନେ ମନେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲେ ଯେ ଯଦି କେବେ ସେ
କ୍ଷମତାପନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ସେ ଏ ଧରାପୃଷ୍ଠରୁ ଜହ୍ନଦୀମାନଙ୍କୁ ନିପାତ କରିବେ
ପ୍ରଥମେ ।

: ହେଲେ ଏ କଥା ଏଠି ଶୁଣାଇବାର ମାନେ କ'ଣ ଅଧ୍ୟାପକ ?

: ମୁଁ ଭାବୁଛି ଆମ ଡାକ୍ତା ମାଲିକଙ୍କ ଜୀବନରେ ସେମିତି ବୋଧେ କିଛି
ଘଟିଛି । କେହି କିଛି କହିଲେନି, ସେ ପୁଣି ଗପିଲେ ।

: ହେଉପାରେ କିଶୋର ବୟସରେ ସେ ଅନେକ ଥର ତାଙ୍କ ମାଲିକଙ୍କ ଠାରୁ
ଗୋଇଠା ମାଡ଼ ଖାଇଥିବେ, ଓଠ ଫଟାଇ ଥିବେ ।

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅବାକ୍ କରି ଡାକ୍ତା ମାଲିକଙ୍କ ଆଖିରୁ ଝରି ଚାଲିଥିଲା ଲୁହ ।

□□□

ଅଭିନୟ

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପରିସର ବାହାରେ ପାର୍କିଂରେ ଥିବା ଗାଡ଼ି ପାଖକୁ ଆସିଲାବେଳେ ତାକୁ ଘେରି ଯାଇଥିଲେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଡର୍ଜନରୁ ଅଧିକ ଟି.ଭି. ଚାନେଲର ପତ୍ରକାର । ସବୁରି ହାତରେ ଥିଲା ନିଜ ନିଜ ସଂସ୍ଥାର ଭିଡ଼ିଓ ସୁଟିଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତି । କାରଣ ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱଷ୍ଟ । ଦେଶର ସବୁଠୁ ଲୋକପ୍ରିୟ ତଥା ସମ୍ପାଦିତ ଅଭିନେତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାର ସେ ଥିଲେ ବରିଷ୍ଠ ଓକିଲ ।

ସଂବାଦିକମାନେ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଥିଲେ ସ୍ୱାଭାବିକ, ପ୍ରଶ୍ନ-ସେ ଲଢୁଥିବା ମକଦ୍ଦମାର କୋର୍ଟରେ ଆଜିର ପ୍ରଗତି ।’ ମାତ୍ର ସେ ଥିଲେ ମାତ୍ରାଧିକ ଭାବପ୍ରବଣ ଓ ସ୍ୱରରେ ତାଙ୍କର ଥିଲା ମୃଦୁ କମ୍ପନ ।

: ମୋର ମହକିଲ, ଦେଶର ଜଣେ କୁଶଳୀ ଅଭିନେତା, ଏ ଯାବତ୍ ଶତାଧିକ ଛବିରେ ସଫଳ ଅଭିନୟ କରିବା ସହ ପ୍ରାୟ କୋଡିଏରୁ ଅଧିକ ଛବି ବକ୍ସ ଅଫିସ୍ ହିଟ୍ କରିଛି । ନିକଟରେ ସେ ଅଭିନୟ କରୁଥିବା ଏକ ଛବିରେ ନିଖୁଣ ଅଭିନୟ ଆଣିବା ଲାଗି ସେ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ନିଜ ଘରେ ଥିବା ଚାକରାଣୀ ସହ ସେ ଧର୍ଷଣ ଦୃଶ୍ୟର ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥିଲେ ସୁଟିଂ ସେଟ୍‌କୁ ଯିବା ଆଗରୁ । ଯେଉଁ ଲୋକପ୍ରିୟ ଅଭିନେତାଙ୍କ ସାମ୍ନିଧ୍ୟ ପାଇବା ଲାଗି ଦେଶର ହଜାର ହଜାର ସୁନ୍ଦରୀ ଲଳନା ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛନ୍ତି, ସେ କାହିଁକି ନିଜ ଚାକରାଣୀ ସହ ଅଶ୍ଳୀଳ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ? ଏହା କିଛି ନ୍ୟସ୍ତ ସ୍ୱାର୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଗଭୀର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର । ଦେଶର ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ମୋ ମହକିଲଙ୍କର ଗଭୀର ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ସେ ଜାମିନ୍ ପାଇବା ସହ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହେବେ, ମୁଁ ଗଭୀର ଆଶାବାଦୀ ।”

ଏକା ଲହସରେ କହୁକହୁ ଓକିଲ ମହାଶୟ କପାଳରୁ ଡାଳ ପୋଛିଲେ ରୁମାଲରେ । ଲାଗୁଥିଲା ସତେ ଯିମିତି ଓକିଲ ମହାଶୟ ନିଜେ କୌଣସି ଏକ ଛବିର ସୁଟିଂ ସେଟ୍‌ରେ ନିଜର ସର୍ବ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଆୟୁଷ

ଆପଣ କେବେ ମରିବେ ?

ଗଲା କାଲି ନିଜ ଆୟୁଷ ସଂପର୍କରେ ଜାଣିବାକୁ ଆସିଥିବା ଯୁବକଟି ଆଜି ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କ ପାଖରେ ଶହେ ଟଙ୍କା ନୋଟ୍‌ଟିଏ ରଖୁ ରଖୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ।

: ଦୁଇଶହ ଟଙ୍କା ପଡ଼ିବ ।’ ଜ୍ୟୋତିଷ ନିର୍ବିକାର ହେଇ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

: କିନ୍ତୁ ଆପଣ ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ଶହେ ଟଙ୍କା ନେଉଛନ୍ତି ।”

: ଏ ଯାକେ କିନ୍ତୁ କେହି ପଚାରି ନଥିଲେ ମୋ ବିଷୟରେ । ନିଜକୁ ନେଇ ସମସ୍ତେ ପାଗଳ ।’

ଯୁବକଟି ପକେଟରୁ ଆଉ ଏକ ଶହେ ଟଙ୍କା ନୋଟ୍ କାଢ଼ିଲା, ଜ୍ୟୋତିଷ ଏଥର ଉତ୍ତର ଦେଲେ,

: “ମରି ସାରିଥିବା ଲୋକର ଆୟୁଷ ପଚାରୁଛ କ’ଣ ପାଇଁ ?”

ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କ ଉତ୍ତରରେ ଯୁବକଟିଏ ଏତେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଇ ଯାଇଥିଲା ଯେ ମନେ ମନେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା-ନିଜର ଆୟୁଷ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଲୋକଟି ମରି ସାରିଥାଏ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାର ଅନେକ ଆଗରୁ ।

ଲଫାଫା

ପ୍ରାୟ ତିରିଶି ବର୍ଷ ଧରି ଥିଲା ଦୁଇ ସମବୟସ୍କ ଭିତରେ ଅତୁଟ ବନ୍ଧୁତା । ଜଣେ ଲେଖକ ଓ ଆଉ ଜଣକ ସଂପାଦକ ଗୋଟିଏ ରଚିଶାଳ ତଥା ସମ୍ପାଦକ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତିକାର । ଜଣେ ଲେଖକ, ଆଉ ଜଣକ ସେ ସବୁ ଲେଖାକୁ ଛାପେ । ଦୁହେଁ ନିଜ ନିଜ ଭୂମିକାରେ ଯଶସ୍ବୀ ହୁଅନ୍ତି । ସଂପାଦକଙ୍କ ପ୍ରତିକାର କାର୍ତ୍ତି ବଢ଼େ । ଲେଖକଙ୍କୁ ମିଳେ ଅଗଣିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ପୁରସ୍କାର ଓ ସମ୍ମାନ ।

ସମୟ ଗଢ଼ି ଚାଲେ । ଦୁହେଁ ପରାଶୋଭର ବୟସରେ ନିଜ ନିଜ ଖ୍ୟାତିକୁ ନେଇ ଜୀବନ ଜାଇଁଥାନ୍ତି ।

ଦିନେ ଶୀତରତ୍ନର ଅଳସ ଅପରାହ୍ନରେ ଲେଖକ ପହଞ୍ଚିଲେ ସଂପାଦକଙ୍କ ଦସ୍ତରରେ ଚା' ପିଇବା ବାହାନାରେ ।

: ଆଜିକାଲି ଲେଖା ପଠନ୍ତି ? କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହେଇଛି ?' ସଂପାଦକ ପଚାରିଲେ କଥା ନହସରେ ଲେଖକଙ୍କୁ ।

: ସଂସାରର ମାୟାଜାଲରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇ ଅଣ ନିଶ୍ବାସୀ ଲାଗୁଛି ।' ସେ ଚା' ପିଇ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

: ସେ ମାୟାରୁ କ'ଣ ମୁକ୍ତି ଅଛି ସହଜରେ ? ତା'ରି ଭିତରେ ତ ସୃଜନକୁ ସଂଖ୍ୟାଲିବାକୁ ହେବ ?' ସଂପାଦକ କହିଲେ ।

: ଏତେ ବର୍ଷ ଧରି ତୁମ ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖିଲି । କ'ଣ ପାଇଛି ପ୍ରତିଦାନରେ । ଗୋଟିଏ ଶାଲ କି ଫଳକ ପାଇଁ ବି ଯୋଗ୍ୟ ହେଉନି ଏ ଯାବତ୍ ।' ଲେଖକଙ୍କ ସ୍ବରରେ ଥିଲା ପରିହାସ । ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରରେ ସଂପାଦକ ବିସ୍ମିତ ଓ ଆହତ ହେଲେ । ସଂପାଦକ କିଛି କହିବା ଆଗରୁ ସେ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କଲେ,

: ଗୋଟେ ସାମାଜିକ ସ୍ବାକୃତି ତ ଅଛି ଲେଖକ ପାଇଁ ?

: ମାତ୍ର ତୁମେ ଜାଣିଛ, ଆମର ଆର୍ଥିକ ସ୍ବଚ୍ଛଳତା ଏତେ ଭଲ ନୁହେଁ କୌଣସି ଲେଖକଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦେବା ପାଇଁ । ଯଥା ସମ୍ଭବ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦେଇ ପତ୍ରିକାଟିକୁ ବଂଚାଇ ରଖିଛି ବୋଲି ଜାଣ ।' ସଂପାଦକ ଦୀର୍ଘଶ୍ବାସ ଛାଡ଼ିଲେ ।

: ସେ କଥା ତ ଜାଣିଛି ବୋଲି ଆସିଛି ଆଜି । ଏଇ ନିଆଁ ଲଫାଫା । ଅନ୍ତତଃ
ଏଇ ମାସରେ ଗୋଟେ ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା କର, କାରଣ ଆଉ ମାସରେ ମୁଁ ସିକାଗୋ
ଯିବି ଆଉ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପୁରସ୍କାର ଆଣିବାକୁ ।”

କହୁ କହୁ ସେ ବିଦାୟ ନେଲେ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ । ସଂପାଦକ ଲଫାଫା
ଖୋଲି ଦେଖିଲେ ଭିତରେ ପଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଏକ ଡିମାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଫ୍ଟ
ଲେଖକଙ୍କନାଁରେ । କୌଣସି ଏକ ଉତ୍ସବରେ ଲେଖକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଲାଗି
ସାଂକେତିକ ସୂଚନା ଦେଇ ସେ ଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ସଂପାଦକଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ଇଚ୍ଛାର ଇମାରତ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ
ହେଇ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଥିଲା ଏକ ଅହେତୁକ ଭୁଲମନ୍ତରେ ଯେମିତି ।

ଦୁଃଖ

ଦୁଇ ଭଉଣୀ ଥିଲେ ଖୁବ୍ ତର୍କପ୍ରିୟ । ତର୍କ ନିପୁଣୀ ବଡ଼ ଭଉଣୀର ସ୍ବାମୀ
ବିବାହର ଅନ୍ଧଦିନପରେ ଛାଡ଼ପତ୍ର ଦେଇଥିଲା ବେଳେ ସାନ ଭଉଣୀ ପାଇଁ ମନଲାଖି
ବରଟିଏ ଖୋଜି ପାଇବା ଥିଲା ଦୁରୁହ ବ୍ୟାପାର । ମାତ୍ର ଏ ସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ଦୁଇ
ଭଉଣୀ ସେମାନଙ୍କର ତର୍କ କରିବା ସ୍ୱଭାବକୁ ଅଲବିଦା କରି ପାରି ନଥିଲେ ।

ଦୁହେଁ ରହୁଥାନ୍ତି ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ସହରର ଏକ ଆକାଶଶୂନ୍ୟ ଅଜ୍ଞାନିକାର ୧୦୩
ନମ୍ବର ମହଲାରେ । ପ୍ରତିଦିନ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ ତର୍କ କରନ୍ତି ନିଜ ନିଜ
ଭିତରେ, ଯେମିତି ‘ପ୍ରେମ’ ‘ଅହିଂସା’, ‘ବୁଦ୍ଧି’, ‘ବିଶ୍ୱାସ’ ଇତ୍ୟାଦି । ସେଦିନ
ଦୁହେଁ ‘ଦୁଃଖ’ ଉପରେ ତର୍କ କରିବା ଲାଗି ସମ୍ମତ ହୋଇ ଘରୁ ବାହାରିଲେ ସକାଳୁ
ସକାଳୁ । ପ୍ରଥମ ପାଲି ପଡ଼ିଲା ବଡ଼ ଭଉଣୀର । ସେ ତା’ ଜୀବନର ସମସ୍ତ ଦୁଃଖଦ
ଘଟଣାକୁ ଚାରିଗୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଭକ୍ତ କରିଦେଲା । ବିଦ୍ୟାଳୟ ଜୀବନରେ ଦୁଃଖଦ
କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁ କରୁ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ମଧ୍ୟାହ୍ନ । ମଧ୍ୟାହ୍ନରୁ ଅପରାହ୍ନ ଯାଏ
ସେ ତା’ ପ୍ରେମର ବିଫଳତା ସଂପର୍କରେ କହି ଚାଲିଲା । ଘରକୁ ଫେରିବା ବାଟରେ
ସେ ତା’ ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକଥା କହି ଦୁଃଖ ପ୍ରକଟ କଲାବେଳକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ।
ସେମାନେ ନିଜ କୋଠରୀକୁ ଯିବା ଲାଗି ଏଲିଭେଟର ପାଖେ ପହଞ୍ଚି ଜାଣିଲେ ଯେ
ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଷ୍ଟେଆର୍ କେସ୍ ଦେଇ
ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଉପର ମହଲାକୁ ।

ବଡ଼ ଭଉଣୀ ତଥାପି ବଖାଣି ଚାଲିଥାଏ ତା’ର ଦୁଃଖ କାହାଣୀ । ବଡ଼ ଭଉଣୀ
ସାନ ଭଉଣୀ ପାଖରେ ସବୁବେଳେ ଗୋଟିଏ କଥା ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥାଏ
ଯେ ଦୁଃଖ ଘଟଣା ସବୁବେଳେ ଲମ୍ବା । ସାରାଦିନ ଖୁବ୍ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହ ସାନ ଭଉଣୀ
ଶୁଣୁଥାଏ ତା’ର ବିଷାଦ ବର୍ଣ୍ଣନା । ବେଶ୍ କ୍ଲନ୍ତ ହେଇ ଦୁହେଁ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥାନ୍ତି
୧୦୩ ମହଲା ଦ୍ୱାର ସାମ୍ନାରେ । ଏଥର ବଡ଼ ଭଉଣୀ କହିଲା, : ‘ମୋ’ ଦୁଃଖ
କାହାଣୀ ସରଲା । ଏବେ ତୁ କହ ।’

: ‘ମୋ ଦୁଃଖ କଥା ମାତ୍ର କେତୋଟି ଶବ୍ଦର ସମାହାର ମାତ୍ର ।’

: ‘ଅସମ୍ଭବ । ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁନି ।’

: ମାତ୍ର ଏହା ଖୁବ୍ ଦାରୁଣ ଓ ଦୁଃଖ ଦାୟକ ।

: କହ ତେବେ ।

: ଆମ ବିଳଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ବେସ୍ ମେଣ୍ଡରେ ମୁଁ ଘରର ସାମ୍ନା ଦରଜାର ଚାବି ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିଛି ।

ବଡ଼ ଭଉଣୀ ନିଶଈରେ ଚିତ୍କାର କରୁଥିବାର ଏକ ମୁଦ୍ରାରେ ରହିଯାଇଥାଏ ଯାହାକୁ ଶବ୍ଦାନ୍ତରିତ କରାଯାଇପାରେ-

- ‘ଓ, ନୋ...!’

□□□

ବରଫ ଓ ନିଆଁ

ଲୋକଟି ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଘରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ହାତରେ ଆଟାଟି । ମୁହଁରେ ସିଗାରେଟ୍ । ଟାଉନ୍ ବସ୍ରେ ଚଢ଼ୁ ଚଢ଼ୁ ଗୋଟେ ଅଭୁତ ଖିଆଲ୍ ତାକୁ ଅକ୍ତିଆର କଲା । ସବୁ ମଣିଷଙ୍କ ପରି ସେ ବି ଆଜିଯାଏ ‘ଖାଲି ବଞ୍ଚିବା ଚିନ୍ତା କରି ଆସିଛି । ଯଦିଓ ମରିବା ବି ଏକ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ସତ୍ୟ, ସେଇ ସତ୍ୟକୁ ସେ ସବୁରି ପରି ଦୂରେଇ ଆସୁଛି ।’

ନିଜକୁ ନିଆରା ଭାବି, ସେ ଦାର୍ଶନିକମାନସ୍ତୁ ହେଲା ଏବଂ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା- ସେ କିପରି ମରିବା ଉଚିତ୍ ? ନିଜକୁ ସେ ହିନ୍ଦୀ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ହୀରୋ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା, ଯେତେବେଳେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ହେଲା ଯେ ନିଜ ମରିବା ବି ସେ ନିଜ ଇଚ୍ଛା ମୁତାବକ ସ୍ଥିର କରିବ । ଭାବୁ ଭାବୁ ସେ ଅଧା ରାସ୍ତାରେ ବସରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲା । ସାମ୍ନାରେ ଦୁଇଟି ଘର ଥିଲା । ଗୋଟେ ଘରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲା ବରଫ । ଆଉ ଘରେ ହୁତ୍ ହୁତ୍ ଜଳୁଥିଲା ନିଆଁ । ବରଫ ଘରେ ରଖା ଯାଇଥିଲା କୁଡ଼ କୁଡ଼ ମଣିଷଙ୍କ ଶବ । ଯେଉଁ ଘରେ ନିଆଁ ଜଳୁଥିଲା, ସେଇଟା ପ୍ରକୃତରେ ଥିଲା ଜୁଲ ।

ଲୋକଟି ସେଇ ଘର ଆଡ଼କୁ ନିର୍ନିମେଷ ଚାହିଁ ଥିଲାବେଳେ ଅତୀତକ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିବା ଦୁତଗାମୀ ଟ୍ରକଟିଏ ତା ଉପରେ ମାଡ଼ିଗଲା । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଏକ ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ ଗାଡ଼ି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା ତା’ର ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମ ପାଇଁ ।

ଭାଇ ଭଉଣୀ

ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ସାଇ ପଢ଼ିଣା ଗର୍ବ କରୁଥିଲା । ପିଲାଏ ପାଠ ନ ପଢ଼ି ଦୁଷ୍ଟାମୀ କଲାବେଳେ ବାପା ମା' ସେଇ ଦୁଇ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ନଜିର୍ ଦେଉଥିଲେ । କାରଣ ଗତବର୍ଷ ସ୍ନାତୋକୋତ୍ତରର ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନରେ ଭାଇ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଟପର ହେଉଥିବା ବେଳେ ଏ ବର୍ଷ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଇଂରାଜୀ ବିଭାଗରେ ଭଉଣୀ ସେଇ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଟପର ହେଇଥିଲା । ସବୁ ଆଡ଼େ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ଚର୍ଚ୍ଚା ଟି.ଭି., ଖବରକାଗଜ ଆଉ କୋଟି ସେଣ୍ଟରମାନଙ୍କରେ ଭୁରି ଭୁରି ଆଲୋଚନା ।

ଭଉଣୀର ସଫଳତା ସଂପର୍କରେ ଦିନେ ଏକାନ୍ତରେ ଭାଇ ପଚାରିଲା : ତୋ ସଫଳତାର ଝବିକାଠି କ'ଣ ?

ଭଉଣୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା : ତୁ ।

କାରଣ ଯେଉଁ କ୍ଲିନିକ୍‌ରେ ଗତବର୍ଷ ଭାଇ ନିଭୂତରେ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟା ପତ୍ନୀ ତଥା ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ଗର୍ଭସ୍ଥ ଭୃଣର ଲିଙ୍ଗ ନିରୂପଣ କରାଇଥିଲା, ସେଇ କ୍ଲିନିକ୍‌ରେ ଭଉଣୀ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ସହ ଯାଇ ରୁପସ୍ତ ଗର୍ଭପାତ କରାଇଥିଲା ଗତ ସପ୍ତାହରେ ।

ଦୌଡ଼

ଦୌଡ଼ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଶେଷଦିନରେ ଭାଗ ନେବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଥିଲେ ପ୍ରମୁଖ ଖେଳାଳିମାନେ । ସେମାନଙ୍କ ପରିଚୟ ଥିଲା, ହିଂସା, ଇର୍ଷା, କ୍ରୋଧ, କରୁଣା, ଦ୍ଵେଷ ଓ ସତ୍ୟ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଆଗରୁ ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଚାଲିଥିଲା ନିରନ୍ତର । ଶେଷ ଦିବସରେ ଖେଳ ସରିବା ପରେ ଫଳାଫଳ ଘୋଷଣା ହେଲାବେଳକୁ ପଡ଼ିଆ ଥିଲା ଜନଶୂନ୍ୟ । ପରଦିନ ଖବରକାଗଜମାନଙ୍କରେ ‘ଦୁର୍ନୀତି’ର ଜୟଗାନ କରି ବାହାରିଥିଲା ଫଟୋ ସବୁ ।

ଦେଖାଶାହାରୀଏ ଏଇଥିପାଇଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ବିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ଯେ କେବେ ବି ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଖେଳରେ ଭାଗ ନେବାର ଦେଖି ପାରିନଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତି ସମୟରେ ଖବରଟିଏ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସମସ୍ତ ଦେଖାଶାହାରୀ ଥିଲେ ଜନ୍ମାନ୍ଧ ।

ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲର ବାସ୍ନା

ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲର ବାସ୍ନା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଥିଲା ଖୁବ୍ ଦୁର୍ବଳତା । ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ସେ ଏକାପ୍ରକାରର ସ୍ୱପ୍ନଟିଏ ଦେଖୁଥିଲେ : ସହରରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ସଭାରେ ଗୁଣକୀର୍ତ୍ତନ ପରେ ଆୟୋଜକମାନେ ତାଙ୍କୁ ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲର ହାରରେ ପୋତିପକାଉଛନ୍ତି ଓ ପରେ ପରେ ସେ ସଭାସ୍ଥଳରୁ ଫେରି ଆସୁଛନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ।

ଦିନେ, ସତକୁ ସତ ତାଙ୍କ ଘର ସାମ୍ନାରେ ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲରେ ସଜ୍ଜିତ ଏକ କାର ପହଞ୍ଚିଲା ଓ କିଛି ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଆୟୋଜିତ ସଭାସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲେ । ସମବେତ ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ଭୁରି ଭୁରି ପ୍ରଶଂସା ପରେ ଯେତେବେଳେ ଆୟୋଜକମାନେ ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲର ହାରରେ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କଲେ, ଏହା ସେଇ ସ୍ୱପ୍ନର ଦୃଶ୍ୟ ବୋଲି ଭାବି ଚାଲିଥିଲେ ସେ ଏବଂ ପରେ ପରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ତବ୍ଧ କରି ମଞ୍ଚ ଉପରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ନିଜେ ବାସଭବନ ଆଡ଼କୁ ମୁହାଁଇଲେ । ସାଥୀରେ କେବଳ ରହିଥିଲା ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲର ବାସ୍ନା ।

ଶାଲ

ତାଙ୍କ ମରିବା ଦିନ ବଡ଼ପୁଅ ଥିଲା ଅଷ୍ଟେଲିଆରେ, ସାନପୁଅ ନିଉଜର୍ସିରେ ଏବଂ ଝିଅ ଆସାମର ଦିବ୍ରୁଗଡ଼ରେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ ଅନେକ ଆଗରୁ । ଅନ୍ୟେକ୍ଷିକ୍ତିୟା ପାଇଁ ଅର୍ଥର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଲା । ବହୁଦିନରୁ ତାଙ୍କ ସେବା ଶୁଶ୍ରୂଷା କରୁଥିବା ଚାକରପିଲାଟି ଗୋଟେ ଗଣ୍ଡିଲି ଆଣି ବାହାରେ ଥୋଇଦେଲା ଏବଂ କହିଲା: ବାବୁ କହିଥିଲେ, ଯାକୁ ବିକ୍ରି କରି କାଠ କିଣିଦେବ ମୋ ଜୁଇ ପାଇଁ ।

ପଡ଼ିଶା ଘରର ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ସେ ଗଣ୍ଡିଲି ଖୋଲିଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ଅନେକଗୁଡ଼ାଏ ଶାଲ ଥିବା ଦେଖିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସାହିତ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କୁ ଶାଲ ଏବଂ ଶ୍ରୀଫଳ ଦେଇ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା ତାଙ୍କ ଜୀବଦ୍ଦଶାରେ, ଯାହାର ଉପଯୋଗିତା ନେଇ ଅନେକ ସମୟରେ ସେ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ସହ ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥିଲେ ।

ଗଣ୍ଡିଲିଟିକୁ ବଜାରକୁ ପଠାଇବା ପୂର୍ବରୁ ପଡ଼ୋଶୀ ଭାରୁଥିଲେ ଯେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ନୁହେଁ; ବରଂ ଏକ ଅପମାନର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ସେ ସ୍ଥିର କରି ସାରିଥିଲେ ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ।

ଅପଯଶ

ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାକୁ ନେଇ ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ସେମାନେ ଝଗଡ଼ା କରିବା ଘଟଣା ଥିଲା ସର୍ବଜିନ ବିଦିତ । ସହରର ସେଇ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଗଳିରେ ରହୁଥିବା ଲୋକେ ଭାବୁଥିଲେ-ଏଇଟା ସାମାଜିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ରହିଥିବା ଆକାଶ ପାତାଳ ପ୍ରଭେଦର ଫଳ । କାରଣ ସ୍ବାମୀଟି ଗୋଟିଏ ନିରୀହ ସରକାରୀ କିରାଣୀ ଥିବା ବେଳେ ସ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ ଭାରତ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବାର ଜଣେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାତ ଅଧିକାରୀ । ସେମାନଙ୍କ କଳହକୁ ନେଇ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟ ସଂପର୍କୀୟମାନେ ବି ଗୁଡ଼ାଏ ବେକାର ସମୟକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଡିଆରି କରୁଥିଲେ । ପଡ଼ୋଶୀ ଏବଂ ସଂପର୍କୀୟମାନଙ୍କର ବନ୍ଧମୂଳ ଧାରଣା ହେଇଯାଇଥିଲା ଯେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ନିଶ୍ଚୟ ଏଇ କଳହର ସମାଧାନ ‘ଛାଡ଼ପତ୍ର’ରେ ହିଁ ସମ୍ଭବ ହେବ ।

ହଠାତ୍ ସ୍ବାମୀ ଜଣକ ହାସପାତାଳରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେଲେ । ନାନାବିଧ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ପରେ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ ତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ଯାକ ବୃକକ୍ ଅକାମୀ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଡାଏଲେସିସ୍‌ରେ ଥିବା ସମୟରେ ପଡ଼ୋଶୀ ଓ ପ୍ରିୟଜନ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଆଶ୍ୱସନା ଦେବା ସହ ତାଙ୍କର ଆଶୁ ଅରୋଗ୍ୟ କାମନା କଲେ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟରତ ଡାକ୍ତର ‘କିଏ-କିଡ଼ନୀ ଦେବ ?’ ବୋଲି ପଚାରିବାବେଳେ ସମସ୍ତେ ତୁପ୍ ରହୁଥିଲେ, ମାତ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚକିତ କରି ସ୍ତ୍ରୀଟି ତୁରନ୍ତ ଜବାବ୍ ଦେଲା : ମୁଁ ଦେବି ।

ସଫଳ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ପରେ ସ୍ବାମୀ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଫେରି ଆସିଲେ ନିଜ ଘରକୁ । ମାତ୍ର ଏବେ ବି ପଡ଼ୋଶୀ ଓ ପ୍ରିୟଜନମାନେ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ପରିହାସ ଛଳରେ କଥାହେଉଥିଲେ: ଯେହେତୁ ଝଗଡ଼ା କରିବା ଲାଗି ସ୍ବାମୀଟେ ବଂଚି ରହିବା ନିହାତି ଦରକାର, ତେଣୁ ସେ ତା କିଡ଼ନୀ ଦେଇ ସ୍ବାମୀକୁ ବଂଝଇ ରଖିଲା ।

ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା

ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ସେ ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଆଦର୍ଶ, ରୋଲ୍ ମଡେଲ୍ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲେ । ଯୌବନ ପହଞ୍ଚିବାର ଅନେକ ଆଗରୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଭା ସଂପର୍କରେ ଜାଣି ପାରିଥିଲେ ଆଖାପାଖି ଅଞ୍ଚଳର ଯୁବକମାନେ । କେହି କେହି ମନେ ମନେ ଇର୍ଷା କରୁଥିଲେ ତାଙ୍କୁ । ବେଳେବେଳେ ବନ୍ଧୁମହଲରେ ତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଆଲୋଚନା ବି ବେଶ୍ ସରଗରମ ହେଇ ଉଠୁଥିଲା । ଚଢ଼େହରା ଅବା କୌଣସି ଅତ୍ୟୁତ ଗୁଣର ଅଧିକାରୀ ନ ହେଇ ଥାଇ ବି ରୂପସୀ ଜଳନାମାନେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହେଉଥିଲେ ବର୍ଷାଦିନେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ବଲ୍‌ବଆଡ଼େ ଝଡ଼ିଯୋକମାନେ ଆସିବାପରି ? ଅନେକବର୍ଷ ଧରି ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ହେଇ ପାରି ନଥିଲା ।

ସମୟାନୁକ୍ରମେ ସେ ବାହା ହେଲେ, ବାପା ବି ହେଲେ । ତାଙ୍କୁ ଆଦର୍ଶ ଭାବୁଥିବା ଅନେକ ଯୁବକ ନିଜ ପେଟ ପାଟଣା ପାଇଁ ଚାକିରୀ ଓ ବ୍ୟବସାୟରେ ମାଡ଼ିଗଲେ । ମାତ୍ର କେହି ତାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ ବା ଅନୁଗତ ହୋଇ ରହିପାରିଲେନି ।

ହଠାତ୍ ଦିନେ ଏକ ଅଭାବନୀୟ ଘଟଣାରେ ଚଢ଼ଳ ପଡ଼ିଗଲା ସେଇ ଜନାକାର୍ଣ୍ଣ ଅଂତଳରେ । ଜଣେ ନୀଚ ଜାତିର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟହୀନ ଯୁବକ ସହିତ ଅର୍ଦ୍ଧଶାନ ହୋଇଥାଏ ତାଙ୍କ ରୂପବତୀ କନ୍ୟା । କେହି କେହି ଏ ଘଟଣା ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ବୋଲି ଉପହାସ ଛଳରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇ ଆଲୋଚନା ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇ ନଥିଲେ ।

ସୁଖଦୁଃଖ

ଅଫସରୁ ଘରକୁ ଫେରିବାବେଳେ ସେ ବଜାରରୁ ମିଠାଇ ପ୍ୟାକେଟ୍ ନେଇ ଆସିଲେ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ, କାରଣ ଆଜି ତାଙ୍କୁ ଆଶାତୀତ ଆନୁଆଲ୍ ଜନ୍ମକ୍ରିମେଣ୍ଟ ମିଳିଥିବାରୁ ସେ ଉଲ୍ଲାସିତ ଥିଲେ ।

ପରଦିନ ସଂଧ୍ୟାରେ ସେ ଅତିଦୁଃଖରେ ମିୟମାଣ ହେଇ ଘରରକୁ ଫେରିଲେ ରୁପ୍ତରୂପ, କାରଣ ତାଙ୍କଠୁଁ ତାଙ୍କ ସହକର୍ମୀଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟ ଅଧିକ ଆନୁଆଲ୍ ଜନ୍ମକ୍ରିମେଣ୍ଟ ମିଳିଥିଲା । କେହି ଜଣେ କହିଥିବା ସେ ଜାଣିଥିଲେ : ଅନ୍ୟର ସଫଳତା ନିଜ ବିଫଳତାର ମାପକାଠି ।

ଆର୍ଟିଷ୍ଟ

ପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ କରିବା ଆଗରୁ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ସହରର ଜନାକାର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ପ୍ରାଚୀନ ହାଇସ୍କୁଲର ଅଭିଜ୍ଞ ତଥା କ୍ଷଣକୋପୀ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶ୍ନର ତୀରଟିଏ ଛାଡ଼ିଲେ : ବଡ଼ ହେଲେ ତୁମେ କ'ଣ କରିବ ?”

ଜଣ ଜଣ କରି ନିଜ ସିଟ୍‌ରୁ ଉଠି ଠିଆ ହେଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତର ଦେଲେ,

: ଡାକ୍ତର

: ଇଞ୍ଜିନିୟର

: ବୈଜ୍ଞାନିକ

: ଆଇ.ଟି.ପ୍ରଫେସନାଲ୍

: ସାଂବାଦିକ

: ଫେସନ୍ ଡିଜାଇନର୍

: ଅଧ୍ୟାପକ

ଶେଷ ଧାଡ଼ିରେ ତୁପରପ୍ ବସିଥିବା ଶାନ୍ତ ପିଲାଟି ଠିଆ ହେଲା ଓ ଗମ୍ଭୀର ସ୍ଵରରେ କହିଲା : ଆର୍ଟିଷ୍ଟ ।

: ଅର୍ଟିଷ୍ଟ ! ମାନେ ? ନାସିକା କୁଞ୍ଚନ କରି ଶିକ୍ଷକ ତାଙ୍କୁ ତାହାଲ୍ୟ ସ୍ଵରରେ ପଢ଼ରିଲେ; ପିକାଶୋ, ହୁସେନ୍ ନା ମନଜିତ୍ ବାଘ୍ ?”

ପିଲାଟି ତାଙ୍କ ତାହାଲ୍ୟ ବୁଝି ପାରି ନଥିଲା, ହେଲେ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲା ଖୁବ୍ ଗମ୍ଭୀର ହେଇ:

: ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଡାକ୍ତର, ଇଞ୍ଜିନିୟର ଆଉ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କର ତ ଦରକାର ହେଲେ ଦେଶ ପାଇଁ ‘ଆର୍ଟିଷ୍ଟ’ର ଆବଶ୍ୟକତା ବେଶ୍ ଜରୁରୀ ହବ । ଆତଙ୍କବାଦୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଲାଗି ସ୍କେଚ୍ ତିଆରି କରିବା ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ ହେଇଯିବ, ତେଣୁ ମୁଁ ଆର୍ଟିଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଚାହେଁ ।

ସାରା କ୍ଲାସ୍ ନୀରବତାରେ ଭୁବି ଯାଇଥିଲା ଏଇଥିପାଇଁ ଯେ ଗତବର୍ଷ ସେଇ ପିଲାଟିର ବାପା ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ ଆତଙ୍କବାଦୀଙ୍କ ବୋମା ବିସ୍ଫୋରଣର ଶିକାର ହେଇ ଏକ ଟ୍ରେନ୍ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ । ଆଜି ଯାକେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଚେହେରା ଆଜିବାରେ ପୁଲିସ୍ ସଫଳ ହେଇପାରିନି, ତାକୁ ଧରିବା ଦୂରର କଥା ।

ଅନ୍ୱେଷଣ

: ନାଁ କ'ଣ ତମର ?

ଲୋକଟି ସେମିତି କାଠ ଭଳି ଠିଆ ହେଇଥାଏ । କିଛି ବି ଉତ୍ତର ବାହାରୁ ନ ଥାଏ ତା' ମୁହଁରୁ ।

କିରାଣୀଟି ଏଥର ଫାଇଲ୍ ଉପରୁ ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇଲା ବିରକ୍ତିରେ ।

: ଖାଲି ଖୁଣ୍ଟ ଭଳି ଠିଆ ହେଲେ କ'ଣ କରିବି ? କିଛି ତ କହୁନ, ନାଁ, ଠିକଣା, କ'ଣ ହଜିଛି ନ ଜାଣିଲେ କରିବି କ'ଣ ?

ଏ କଥା କହୁ କହୁ ସେ ଲୋକଟିକୁ ପୁଣି ପଚାରିଲା,

: ଆମ ଅଫିସରୁ କିଛି କାଗଜ ପାଇଛ ?

ଲୋକଟି ଏଥର ମୁଣ୍ଡ ନାଡ଼ିଲା, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା- ନାଁ ।

କିରାଣୀଟି ଏଥର ମାଷ୍ଟରୀ ଛାତ୍ରଟିକୁ ଗଣିତ ବୁଝାଇବା ପରି କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ।

: ଦେଖ ଭାଇ, ଚଳନ୍ତା ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ଯଦି ତୁମେ କେବେ କିଛି ଜିନିଷ ଛାଡ଼ିଦିଅ, ସେ ସବୁ ଏଇଠି ଜମା ହୁଏ । ଆମେ ସେ ଜିନିଷ ଖୋଲି, ଲୋକର ଠିକଣା ପାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ । ସେଇଥିରୁ ମିଳିଥିବା ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବର କିମ୍ବା ଠିକଣାରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରୁ । ଏଇ ଦେଖ ! ଏ ବହି ବନ୍ଧୁଲୁ, ମଟର ସାଇକେଲ୍, ପିଲାଙ୍କ ଖେଳନା-ସବୁ ଠିକଣା ଅଭାବରୁ ଏ ଗୋଦାମ୍‌ରେ ସଜୁଛି । ତୁମର କ'ଣ ହଜିଛି କହିଲେ ସିନା ଖୋଜିବି ?”

ଭାରତୀୟ ରେଳବାଇର ଭୋପାଳ ସେସନ୍‌ରେ ଥିବା ‘ଲସ୍ ଅଫ୍ ପ୍ରପର୍ଟି’ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି କାମ କରୁଥିବା କିରାଣୀଟି ପ୍ରବଳ ଗରମ ସହି ନ ପାରି ସାମ୍ନାରେ ଥିବା ବୋତଲ ଖୋଲି ଢକ୍ ଢକ୍ କରି ପାଣି ପିଇଗଲେ ।

ଲୋକଟିର ଓଠ ଥରିବା ଆରମ୍ଭ କଲା ଏଥର । ସେ କହିଲା-ବର୍ଷକ ତଳେ ଯିଏ ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ନିଖୋଜ ହେଇଯାଇଛି ହବିବ୍‌ଗଞ୍ଜ ସେସନ୍ ପାଖରୁ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ୍ ଦଙ୍ଗା ବେଳେ, ତାକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଆସିଛି ମୁଁ”

ଲୋକଟିର କଥା ଶୁଣି ବକ୍ ବକ୍ କରୁଥିବା କିରାଣୀଟିର ମୁହଁରୁ ଶବ୍ଦ ସବୁ ଉଡ଼ିଗଲା ଶିମିଳି ତୁଳା ପବନରେ ଭାସି ଯିବା ପରି । କାରଣ କିରାଣୀଟି ବି ହଜେଇ ସାରିଥିଲା ତା'ସାନ ଭାଇକୁ ସେଇ ଦଙ୍ଗାରେ ।

ଜିନିଷ ପତ୍ର ନୁହେଁ, ବରଂ ସେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା ଯେ ମଣିଷ ନୁହେଁ ମଣିଷ ପଣିଆ ହିଁ ଧୀରେ ଧୀରେ ହଜି ଯାଇଛି ଆମ ଭିତରୁ, ଯାହାର ରକ୍ଷକଟିଏ ମିଳିବା ଏବେ ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ ।

୨୦୫୦ ମସିହାର ଅଳସ ଅପରାହ୍ନରେ କୌଣସି ଏକ ସାଇକେଲ୍ ଦୋକାନର ଦୃଶ୍ୟ

: ନମସ୍କାର ।

: ନମସ୍କାର, ନମସ୍କାର । ଆପଣଙ୍କ ଦୋକାନରେ ପିଲାଙ୍କ ସାଇକେଲ୍ ଅଛି କି ?

: ଏଠି ତ ସବୁ ସାଇକେଲ୍ ହିଁ ସାଇକେଲ୍ । କୋଉ ମଡେଲ୍ ନେବେ ଚଏସ୍ କରନ୍ତୁ । ଏଇ, କ୍ୟାଟଲଗ ଦେଖନ୍ତୁ । କ'ଣ ଏଇ ବାରୁଙ୍କ ପାଇଁ ?

: ହଁ, ଯେ ମୋ ନାତି ।

: ଜେଜେ, ଏ ବଚରଫୁଏ ମଡେଲ୍‌ଟା ଦରକାର ।

: ଠିକ୍ ଅଛି, ଦାମ୍ କେତେ ଅଛି ଆଜ୍ଞା ?

: ଆପଣ ପାସପୋର୍ଟ ଆଣିଛନ୍ତି କି ?

: ନା, କେବେଠୁ ସେଇଟା ଅକାମୀ ହେଇଗଲାଣି ।

: ଭୋଟର ଆଇ.ଡି କାର୍ଡ ?

: ମୁଁ କେବେ ବି ଭୋଟ ଦିଏନି । ସମସ୍ତେ ତ ଖେର, କାହାକୁ ଦେବି ?

: ଟେଲିଫୋନ୍ ବିଲ୍ ?

: ବହୁତ ଦିନ ହେଲା ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଲାଇନ୍ କାଟି ଦେଇଛି ମୋବାଇଲ୍ ବି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଡାକ୍ତର ମନା କରିଛନ୍ତି । ହେଲେ, ଏତେ ସବୁ କଥା ପଢ଼ୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

: ଏଇଥି ପାଇଁ ଯେ ସାଇକେଲ୍ କିଣିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ନିମ୍ନତମ ଯୋଗ୍ୟତା ଆପଣଙ୍କର ଅଛି କି ନାହିଁ ।

: ଗୋଟିଏ ପିଲାଙ୍କ ସାଇକେଲ୍ ପାଇଁ ?

: ଦେଖନ୍ତୁ, ଆଜିକାଲି ସାଇକେଲ୍ ବମ୍ ଉତ୍ପାଦନ ଏତେ ସାଧାରଣ କଥା ହେଇ ଯାଇଛି ଯେ ଆଡକବାଦୀଙ୍କୁ ପୋଲିସ୍ ଧରି ପାରୁନି, ହେଲେ ବମ୍ ମିଳିଥିବା ସାଇକେଲ୍‌ର ପରିଚୟ ପାଇବା ପାଇଁ ପୋଲିସ୍ ଆମକୁ ନୟାବୁ କଲେଣି । ସରି, ଆପଣଙ୍କୁ ଏବେ ସାଇକେଲ୍ ବିକିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।’

କାଳିସୀ

ବେଳେ ବେଳେ ରାତି ପାହିଲା ବେଳକୁ ଦେଖାଯାଏ ତା'ଘର ସାମ୍ନାରେ ପୋଲିସ୍ ଭ୍ୟାନ୍ । ଗାଁ ଲୋକେ ନିଶ୍ଚିତ ହେଉଯା'ନ୍ତି ଯେ ଆଉ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ତାକୁ ଧରି ନେଇଯିବେ ସେଇ ଗାଡ଼ିରେ । ବର୍ଷକ ବାରମାସ ଟେରି କରିବା ତା'ର ପେଶା । ଅନେକ ସମୟରେ ଧରା ପଡ଼ି ବନ୍ଧା ହେଇଛି, ଗୋଇଠା ମାଡ଼ ଖାଇଛି, ଗାଳି ବି ଶୁଣିଛି ଲୋକଙ୍କଠୁ ସେମାନଙ୍କ ରାଗର ଶିକାର ହେଇ !

ମାତ୍ର ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେବୀ ପୂଜା ବେଳକୁ ଦେବୀ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି ତାକୁ । ନାଲିକନାରେ ଗୁଡ଼ା ହେଇଥିବା ବେତ ବାଡ଼ି ଧରି ନାଚେ ମନ୍ଦିର ସାମ୍ନାରେ ! କାନ୍ଦୁ ଥାଏ ଅହରହ ! ଲୋକେ ଅଧିଆ ପଡ଼ନ୍ତି । ତା' ବେତବାଡ଼ିର ସ୍ପର୍ଶରେ ଦୁରାରୋଗୀ ବେମାରୀ ଭଲ ହେଇଯାଏ, ପରୀକ୍ଷାରେ ବାରମ୍ବାର ଅସଫଳ ହେଉଥିବା ଛାତ୍ର ଅନାୟସରେ ପାଶ୍ କରିଯାଏ, ସ୍ବାମୀ-ସ୍ବାଙ୍କ ମନୋମାଳିନ୍ୟ ଉଡ଼େଇ ଯାଏ ଧୂଆଁ ପରି, ନିଶ୍ଚିତ ହାରିବାକୁ ଥିବା କେଶରେ ବି ଜିତାପଟ ହୁଏ-ଏଇ ବିଶ୍ବାସକୁ ପୁଞ୍ଜି କରି ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ରୁଣ୍ଡ ହୁଅନ୍ତି ଆଶିର୍ବାଦ ନେବା ଲାଗି ।

ପୁଣି କିଛି ଦିନ ପରେ ସେଇ ଦୃଶ୍ୟର ପୁନରାବୃତ୍ତି : ପୋଲିସ୍ ଭ୍ୟାନ୍, ଲୋକଙ୍କ ଆକ୍ରମଣ, ବିଧା ଗୋଇଠା ଖାଇବା ଦୃଶ୍ୟ ।

ଗତ ବର୍ଷ କିନ୍ତୁ ଘଟଣା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଘଟିଲା । ଜେଲ୍ ମିଆଦି ପୁରି ନଥାଏ । ହଠାତ୍ ଜେଲ୍‌ଖାନାରେ ତାକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ଦେବୀ । ସେ ସେଇଠି ବାରମ୍ବାର ମୂର୍ଛା ହେଲା ଏବଂ ନିଶା ବଟିକା ଖାଇବା ପରି ନାଚିଲା ।

ସମସ୍ତେ ଅଧିଆ ପଡ଼ିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଥିଲେ ଜେଲ୍ ସୁପରିଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସପରିବାର, କଏଦୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ଓ ଜଗୁଆଳୀ । ନାଚ ଥମି ଆସିଲା ବେଳକୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ ତିନିଶହ - କଏଦୀ ଫେରାର ହେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ନିକଟସ୍ଥ ଜଙ୍ଗଲକୁ ।

ଏବେ ବି ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନୁସଂଧାନ ଜାରି ରହିଛି ଯେ ତାକୁ 'ଦେବୀ ପ୍ରସନ୍ନ' ହେଇଥିବା ଘଟଣା ସତ ନା' ନୁହଁ ।

କାଠ

ରବିବାର ସକାଳୁ ସକାଳୁ କେହି ଜଣେ କଲିଂ ବେଲ୍ ଟିପିବା ମାତ୍ରେ ସେ ବିରକ୍ତ ହେଜଗଲେ ମନେ ମନେ । ଏ ଶୀତ ଦିନରେ ପୁଣି ଏତେ ସକାଳୁ କିଏ ଆଉ ଆସିବ ତା' ପାଖକୁ କାଠ ନେବାବାଲାଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଲେ ? ଆଖପାଖ ଗାଁ ଗଣ୍ଡାରେ ମୃତଲୋକଙ୍କ ଦାହ ସଂସ୍କାର ପାଇଁ କାରଖାନା ତରଫରୁ ମାଗଣାରେ ଜାଳେଣି କାଠ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ, ଯାହାର ଦାୟାବୁରେ ସେ ଥାଏ । କାରଖାନାରେ ତା'ର ପ୍ରଶାସନିକ କାମ ।

ଦୁଆର ଖୋଲୁ ଖୋଲୁ ଯୁବକଟି ନଇଁ ପଡ଼ି ତାକୁ ନମସ୍କାର କଲା । ଯୁବକଟିକୁ ସେ ଚିହ୍ନେ । ମୁହଁରେ ଗଭୀର ଦୁଃଖ ଓ ଅବସାଦ ଫୁଟି ଉଠୁଥିବା ଯୁବକଟି ତା ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଲା ଏକ ଦରଖାସ୍ତ । ସେ ଦରଖାସ୍ତଟି ପଢ଼ି ବୁଝିଗଲା କାଠ ନୁହେଁ, ଗାଡ଼ି ଦରକାର ତା'ର ।

: କ'ଣ ପାଇଁ ? କାଗଜରେ ଦସ୍ତଖତ କରୁ କରୁ ପଚାରିଲା ସେ ।

: ସ୍ତ୍ରୀ ବେମାର । ଖୁବ୍ ନିର୍ଲସ୍ତ ଥିଲା ତା'ର ଉତ୍ତର ।

: ରକ୍ତ କର୍କଟ ।

ବାସ୍, ଏତିକି ଶବ୍ଦ ହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା ନିଷ୍ଠେଜ ଓ ସ୍ତବ୍ଧ କରିଦେବାରେ ।

ସେ ଦେଖୁଥିଲା ଯୁବକଟି ଦସ୍ତଖତ ହେଇଥିବା ଦରଖାସ୍ତଟିକୁ ଧରି କିପରି ବିକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଧାଇଁଥିଲା କାରଖାନା ଭିତରେ ଥିବା ଗ୍ୟାରେଜରୁ ଗାଡ଼ି ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ସିମିତି ଠିଆ ହେଇଥିଲା ସେ ଗୋଟେ ଶୁଖିଲା କାଠ ପରି ।

ବୟସ

ତାଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଅଠତିରିଶି ବର୍ଷ ସେଇ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ବିୟୋଗ ହେଲା । ନିସନ୍ଧାନ ଥିଲେ ସେ, ବନ୍ଧୁ ଓ ପରିଜନମାନେ ପୁନଃ ବିବାହ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବାରେ ଲାଗିଥିଲେ । ଦିନେ ପୂର୍ବାହ୍ନରେ ସେ ଆଗରୁ ପରିଚୟ ଥିବା ଜଣେ ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କଥା-ବାର୍ତ୍ତା ମଝିରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ: ତୁମେ ମତେ ବାହା ହେବ ? ତାଙ୍କ ଏଇ ପଦକ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ଭଦ୍ର ମହିଳା ଝ'କପ୍ରେ ଚିନି ପକାଉ ପକାଉ ଲାଜେଇ ଗଲେ । ସେଇ ପ୍ରଶ୍ନର ସମ୍ମତି ସୂଚକ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରିଲା ବେଳକୁ ତାଙ୍କ ଗୋରା ମୁହଁରୁ ଲାଲ୍ ତଥାପି ଲିଭି ନଥାଏ ।

ମାତ୍ର ବନ୍ଧୁ ଓ ପରିଜନ ତାଙ୍କ ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ କେହି ଯୋଗ ଦେଲେ ନାହିଁ । ରୁପ୍ ତାପ୍ ସେ ଉକ୍ତ ମହିଳାଙ୍କୁ ନିଜ ଗାଡ଼ିରେ ବସାଇ ନେଇ ଆସିଲେ ଘରକୁ, ମନ୍ଦିରରେ ଦୁହେଁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିବା ପରେ । ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କର ରାଗ ଏଇଥି ପାଇଁ ହେଲା ଯେ ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କର ବୟସ ତାଙ୍କଠୁ ପନ୍ଦରବର୍ଷ ବଡ଼ ଥିଲା ।

ସଂଯୋଗବଶତଃ ଭଦ୍ର ମହିଳା ବି ନିସଂଗ ଜୀବନଯାପନ କରୁଥିଲେ ।

ବିବାହର ବାଇଶିବର୍ଷ ବିତି ଯାଇଥିଲେ ବି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରେମ ଥିଲା ଅତୁଟ । ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଥିଲା ଗଭୀର ସମ୍ମାନ । ଦୂରେଇ ଯାଇଥିବା ବନ୍ଧୁମାନେ କିନ୍ତୁ ଗୋଟେ କଥାକୁ ଆଦୌ ପାଶୋରୀ ନାହାଁନ୍ତି-ପରସ୍ପରୀ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଭଦ୍ର ମହିଳା ପରଶ୍ଚ ବର୍ଷର ନାରୀଙ୍କ ଚେହେରା ପରି ଲାଗୁଥିଲାବେଳେ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଲାଗୁଥିଲେ ଅଶିବର୍ଷର ବୁଢ଼ା ।

କଥୋପକଥନ

: ନମସ୍କାର ।

: ନମସ୍କାର । ଏତେ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ?

: କାମ ପଡ଼ିଲା ।

: କି କାମ ?

: ଗପଟେ ଲୋଡ଼ା ।

: କେବେ ଦରକାର ?

: ଯେତେ ଜଳଦି ହେଲେ ଭଲ ।

: କେତେ ପୃଷ୍ଠାର ଗପ ?

: ସାଡ଼େ ସାତ ପୃଷ୍ଠା ।

: ସାଡ଼େ ସାତ ପୃଷ୍ଠା ?

: ହଁ, ଜଣେ ସେକ୍ରେଟାରୀ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କବିତା ସାଙ୍ଗକୁ ହାୟ ପେକ୍‌ର
ବିଜ୍ଞାପନ ଗୁଡ଼ି ପଠେଇଛନ୍ତି ।

: ଠିକ୍ ଅଛି ।

: କେବେ ଦେବେ ?

: ଅପରିଦିନ ?

: ଠିକ୍ ଅଛି । ଧନ୍ୟବାଦ୍

: ଆପଣଙ୍କୁ ବି ।

□□□

ଭାଇରସ୍

ଜଣେ ଅଭିଜ୍ଞ ଅର୍ଥୋପେତିକ୍ ଭାବେ ତାଙ୍କର ନାଁ ଅଛି । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଗୋଟେ କ୍ରିଟିକାଲ୍ ଅପରେଶନ୍ ସାରି ଡାକ୍ତରଖାନାରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପାଇଁ ।

ଉଷ୍ମମ ପାଣି ଆଉ ସାବୁନରେ ନିଜ ହାତ ମୁହଁ ପରିଷ୍କାର ଧୋଇ ଡାକ୍ତରୀ ଟେବୁଲ୍ ସାମ୍ନାରେ ବସିଲେ ।

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ବିରତି ପ୍ରାୟ ତିନି ଘଣ୍ଟା । ମାତ୍ର ସେ ଶୁଅନ୍ତିନି ଦିନବେଳା । ବସିଯା'ନ୍ତି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାମ୍ନାରେ, ମେଲ୍ ଟେକ୍ କରନ୍ତି । ଅଭ୍ୟାସ ହେଉ ଗଲାଣି ।

ମେଲ୍ ବକ୍ସ ଖୋଲି ସେ ଉଷୁକ ହେଉଗଲେ ପ୍ରଥମେ, ନିକଟରେ ସଂପର୍କ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ପ୍ରିୟ ବାନ୍ଧବୀଙ୍କ ପାଖରୁ ଆସିଥିଲା ମେଲ୍ । କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତତା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରାୟ ସପ୍ତାହେ ହେଲା ତାଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ ହେଉ ନଥିଲା ତାଙ୍କର । ବାନ୍ଧବୀ ଲେଖିଥିଲେ, ଗୋଟେ ଜରୁରୀ କାମରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ନ କହି ନାଇଜେରିଆ ଆସିଥିଲି । ଏୟାରପୋର୍ଟରୁ ହୋଟେଲକୁ ଯିବା ସମୟରେ ମୋର ସବୁ ଜିନିଷ ପତ୍ର ଷ୍ଟେରୀ ହେଇଗଲା, ଦୟାକରି ତୁମେ ମୋ ହୋଟେଲ୍ ବିଲ୍ ଆଉ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ଏକ ହଜାର ଡଲାର ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ଟ୍ରାନ୍ସଫର କର । ମୁଁ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ତୁମ ଟଙ୍କା ଫେରାଇଦେବି । ଅନ୍ତତଃ ମେଲ୍ ପାଇବାର ଏକ ଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ଟଙ୍କା ପଠାଅ ।

ମେଲ୍ ପଢ଼ିବା ପରେ ତା କପାଳରେ ଉକୁଟି ସାରିଥାଏ କେଇବୁହା ଝାଳ ।

ତା'ର ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଲା ଯେ ତା'ସହ କାମ କରୁଥିଲେ ଜଣେ ମହିଳା ନର୍ସଙ୍କ ଭାଇ । କାମ କରନ୍ତି ନାଇଜେରିଆରେ ଗୋଟେ ବଡ଼ କମ୍ପାନୀରେ । ତୁରନ୍ତ ସେ ନର୍ସଙ୍କ ମୋବାଇଲ୍ରେ ଯୋଗାଯୋଗ କଲେ ତାଙ୍କ ବାନ୍ଧବୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଲାଗି, ନର୍ସ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିବା ଲାଗି ମିନତି ମଧ୍ୟ କଲେ । ନର୍ସଟି ତାଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲା ।

ସେ କିଛି କ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆଶ୍ଚ ବନ୍ଦ କରି ତୁମ୍ଭେପ ବସି ରହିଲେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାମ୍ନାରେ ତା'ପରେ ମୋବାଇଲ୍ ଉଠାଇ ବାନ୍ଧବୀଙ୍କ ନମ୍ବରକୁ ରିଙ୍ଗ କଲେ ।

: ହ୍ୟାଲୋ..... ।

ବାନ୍ଧବୀଙ୍କ ସ୍ୱର ଥିଲା ଆରପଟରୁ । ସେ କାଳବିଳମ୍ବ ନ କରି କହିଚାଲିଲେ,

: ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନା । ମୁଁ ଟଙ୍କା ଟ୍ରାନ୍ସଫର କରୁଛି ଘଣ୍ଟାକ ଭିତରେ ।

ନାଇଜେରିଆରେ ଜଣେ ଚିହ୍ନାଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଆମର । ସେ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

: କ'ଣ ସବୁ ବିଲ୍‌ବିଳଭକ୍ତ ? ତମ ଦେହ ଠିକ୍ ଅଛି ତ ? ମୁଁ ନାଇଜେରିଆ କାହିଁକି ଯିବି ? ଘରେ ଅଛି । ଟିକେ ଛାଇ ନିଦ ଲାଗି ଯାଇ ଥିଲା ତ ତୁମ ଫୋନ୍ ଆସିଲା ।

: ତା' ହେଲେ ଏ ମେଲ୍ କିଏ ପଠେଇଛି ତୁମ ନାଁରେ ? ସେ ମେଲ୍‌ଟି ଆମ୍ଭକୁଳ ପଢ଼ି ଶୁଣାଇଲେ ।

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ହସି ବାନ୍ଧବୀ ତା'ର ଉତ୍ତର ଦେଲେ: ଭାଇରସ୍ ।

□□□

ମାଛି

ଆମେ ସବୁ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରାବକ ଥିଲୁ । ତାଙ୍କ କବିତା ଆମକୁ ଏତେ ଦୂର ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ଯେ ନିଜ ନିଜ ପ୍ରେମିକାମାନଙ୍କୁ ଗୋପନରେ ଚିଠି ଲେଖିଲା ବେଳେ ଆମେ ତାଙ୍କ କବିତାର ଉଦ୍ବୃତ୍ତିମାନ ଚିଠିରେ ଲେଖିବାକୁ ଆଦୌ ଭୁଲୁ ନଥିଲୁ । ଆମେ ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ଓ ମୋର ହାଇସ୍କୁଲରେ ପଢୁଥିବା ସହପାଠୀମାନେ ।

ପରେ ପରେ ଆମେ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ଲାଗି ତତ୍ପର ହେଇ ପଡ଼ିଲୁ । ତାଙ୍କ ପ୍ରେମ କବିତା ପଢ଼ି ଜଣେ ଯୁବତୀ ଏତେ ଦୂର ସମ୍ମୋହିତ ହେଇ ଯାଇ ଥିଲେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରେମ ନିବେଦନ କଲେ ଏବଂ ବାହା ବି ହେଇଗଲେ । ପତ୍ର ପତ୍ରିକାରେ ଏ ଖବର ବି କାଁ ଭାଁ ବାହାରୁ ଥିଲା ।

ହାଇସ୍କୁଲ ପାଠ ପଢ଼ା ପରେ ଆମେ ଯେ ଯୁଆଡ଼େ ନିଜ ନିଜ ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରି ଚାଲିଗଲା । ଆମମାନଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ବି ଯବନିକାପାତ ହେଲା । ମାତ୍ର ମୁଁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ତାଙ୍କ କବିତାର ସ୍ତ୍ରାବକ ରହିଗଲି । କାଳକ୍ରମେ ମୁଁ ମୋର ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ ପରେ ବିଭିନ୍ନ କାରଖାନାରେ ଚାକିରୀ କରିବାକୁ ଲାଗିଲି । କାରଖାନାର ବାତାବରଣ କବିତା ଚର୍ଚ୍ଚା ପାଇଁ ଆଦୌ ଅନୁକୂଳ ନୁହେଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ କବିତା ମୋ ନିକଟରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉଥିଲା ମାତ୍ର ସମୟ ପାଇଲେ ବିଭିନ୍ନ ବହି ଦୋକାନରୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ବହି କିଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲି ।

ସମୟ ବଦଳି ଯାଇଥିଲା । ସେ ବି ବଦଳି ଯାଇଥିଲେ । ଏଣିକି ସେ ପ୍ରାୟ କବିତା ଲେଖୁ ନ ଥିଲେ ବରଂ ସାହିତ୍ୟ ତଥା ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କ ରଚନା ସଂପର୍କରେ ହିଁ ଲେଖୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ରଚନାରେ ଅନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କ ରଚନାର ସମାଲୋଚନା ଅପେକ୍ଷା ବ୍ୟକ୍ତିର ନିନ୍ଦା ବା କୁସାରଚନା ହିଁ ବେଶୀ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିଲା ।

ଆଗ ଭଳି ତାଙ୍କର ଆଉ ସ୍ତ୍ରାବକ ନଥିଲେ । ଫୁଲରେ ମହୁମାଛିଟି ବସିବା ଭୂମିକାକୁ ଛାଡ଼ି ଏବେ ସେ ଗୋଟେ ମାଛି ପରି ମଳ ଅଥବା ବାନ୍ତି ଉପରେ ବସିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଏକଦା ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ପାଠକେ, ତାଙ୍କୁ ହୁରୁଡ଼ାଇବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ।

ଶୁଣାଯାଏ, ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରେମିକାଟି ଅନ୍ତଃସତ୍ତ୍ୱ ହେଇ ଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ବିବାହ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଝରା ନଥିଲା ତାଙ୍କର ।

ଷଷ୍ଠ

ଦିଲ୍ଲୀରେ ପହଞ୍ଚିବାର ପ୍ରଥମ ଦିନ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଯେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଆର୍ଟ ଗ୍ୟାଲେରୀକୁ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ । ବନ୍ଧୁ ଯାଏ ଭିତରେ ଚିତ୍ର ଏବଂ ଭାଷ୍ୟ ଶିଳ୍ପରେ ବେଶ୍ ନାଆଁ କରି ସାରିଲେଣି ଦେଶରେ । ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଲି-ଆଜି ସଂଧ୍ୟାରେ ଯିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଛି ।

ସଂଧ୍ୟାରେ ପହଞ୍ଚିଲି ଆର୍ଟ ଗ୍ୟାଲେରୀରେ । ସହରର ଏକ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶୂନ୍ୟଶୂନ୍ୟ ପରିବେଶରେ ରହିଛି ଏହି ଗ୍ୟାଲେରୀଟି । ଏକକ ଚିତ୍ରକଳା ଓ ଭାଷ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଏଥର ରହିଥାନ୍ତି ମୋର ବନ୍ଧୁ । ସେ ଜାଣନ୍ତି, ମୁଁ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଚିତ୍ର କଳାର ଆଦର କରେ ।

ଗ୍ୟାଲେରୀର ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାରରୁ ହିଁ ଦେଖୁଥିବା ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଅଙ୍କିତ ଚିତ୍ରମାନଙ୍କ କାନ୍ଦୁଥାନ୍ତୁ । ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାର ଏବଂ ଘର ଦେଇ ଉପର ମହଲାକୁ ଯିବାକୁ ହୁଏ ସିଡି ଦେଇ । ଉପର ମହଲାର ଡାହାଣ କଡ଼ରେ ଦୁଇଟି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ମୋଟି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ବସିଥାନ୍ତି ଦୁଇଟି ଟେବୁଲ୍‌ରେ । ସାମ୍ନାରେ ଥାଏ ଛୋଟ ଟେବୁଲ୍ । ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଶିଳ୍ପୀ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ଏବଂ ଚିତ୍ରକଳାରେ ତାଙ୍କ ବିଶେଷତ୍ଵ ସଂପର୍କରେ ସମ୍ୟକ୍ ଧାରଣା ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ରୋଚର୍ ।

ସେଇ ରଙ୍ଗିନ୍ ବ୍ରୋଚରରୁ ଗୋଟିଏ ଉଠାଇ ଆଣୁ ଆଣୁ ଦୃଷ୍ଟିପଡ଼ିଲା ଶିଳ୍ପୀବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ ଭାଷ୍ୟ ଶିଳ୍ପର ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ନମୁନା : ରୂପରୂପ ବସିଥିବା ଲାଜପ୍ଟ୍ ସାଇକ୍ଲର ଷ୍ଟେଟିଏ । ପ୍ରାୟ ସାତ ଫୁଟ ଲମ୍ବ, ଚାରିଫୁଟ ଓସାର ଏବଂ ଅଢ଼େଇ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚତାର ଏଇ ଭାଷ୍ୟଟି ତିଆରି କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଲାଗିଛି ।

ଏପରି ଏକ ଦୁର୍ଲଭ ଦୃଶ୍ୟକୁ ମନେ ରଖିବା ଲାଗି ମୁଁ ଡୋଲି ଧରିଲି ମୋର କ୍ୟାମେରା । ମାତ୍ର ଦୁଇ ମୋଟି ମହିଳାଙ୍କ ମୃଦୁ୍ୟ ବାରଣ ଥିଲା ଚିତ୍ର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବାକୁ ।

: ଆପଣ ଝୁବ ସାଇକ୍ଲରୁ ଡାଉନ୍‌ଲୋଡ଼ କରି ପାରିବେ, ଏଠୁ ଚିତ୍ର ନେବା ମନା ।

ଅବଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ବୁଝିବା ମୋ' ଦ୍ଵାରା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ଆଖିର ଭାଷା କହୁଥିଲା, ସତେ ଯେମିତି କ୍ୟାମେରା ଭିତରେ ସେଇ ଭାଷ୍ପର୍ଯ୍ୟଟିର ପ୍ରାଣ ଅଟକି ଯିବ ଏବଂ ଏପରି ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦାତ୍ତ ଜୀବ ବ୍ୟତିରେକ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ହୋଇଯିବ ତୁଚ୍ଛ, ଅସାର ତଥା ସ୍ଵପ୍ନାବସ୍ଥାନ ।

ମନେ ମନେ ହସି ହସି ମୁଁ ଗ୍ୟାଲେରୀର ବାହାରକୁ ଖୁଲି ଆସିଲି । ସେତେବେଳେ ବାହାରେ ଆରମ୍ଭ ହେଇ ଯାଇଥିଲା ବର୍ଷାର ମୃଦୁ ସଂଗୀତ, ଅନେକ ଦିନ ପରେ ।

ପାରିଧ

ସହରର ସବୁଠୁ କଦାକାର ଜନ୍ମାଟି ପୂର୍ବାହ୍ନରେ ଏକ ଭରା ସାଂବାଦିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସହାସ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲା ଯେ ରାଜକୁମାରଙ୍କ ସହ ଗୋଟିଏ ରାତି ସହବାସ କରିବାକୁ ସେ ଆମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଛି । ସାରାଦିନ ଏକ କଥାକୁ ନେଇ ଦେଶର ସମସ୍ତ ଜଲେକ୍ଲେନିକ୍ ଚ୍ୟାନେଲ୍ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲା । କୁସ୍ତିତ ଜନ୍ମାର ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସ, ଦୂର ଦୃଷ୍ଟି ସାଙ୍ଗକୁ ରାଜକୁମାରଙ୍କ ମହାନତାକୁ ନେଇ ଆଲୋଚନା ତଥା ସମାଲୋଚନାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲା ମିଡ଼ିଆ ।

ମାତ୍ର ସଂଧ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ପୁନଃଶ୍ଚ କୁରୁପା ଜନ୍ମାଟି ଆଉ ଏକ ସାଂବାଦିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧରେ ଘୋଷଣା କଲା ଯେ ସକାଳେ ସେ ଦେଇଥିବା ବିବୃତିଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସତ୍ୟ ତଥା ରାଜ୍ୟର ରାଜକୁମାରଙ୍କ ସହ ତାର ଆଦୌ ପରିଚୟ ବି ହୋଇନାହିଁ, ସେଇ ସମୟରୁ ମିଡ଼ିଆ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲା, ଜନ୍ମାଟିର ସାହାସ ତଥା ସତ କହିବାର ଦାୟାକତା ସଂପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାରେ ।

ଅବଶ୍ୟ ରାଜକୁମାରଙ୍କ କାନରେ ଏ ସବୁ କଥା ପଡ଼ି ନଥିଲା, କାରଣ ରାଜକୁମାର ଯାଇଥିଲେ ପାରିଧକୁ ସେଇ ସମୟରେ ।

ମନୁ ଦାଶ ଓ ମୁଁ

ମୋର ପୃଥିବୀକୁ ଆସିବାର ଉଣେଇଶି ବର୍ଷ ପରେ ମନୁଦାଶଙ୍କର ଜନ୍ମ, ମାତ୍ର ଏ କଥା ଭାବିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଯେ ସେ ମୋ'ଠୁ ବୟସରେ ବଡ଼ ।

ପେଟ ଓ ପରିବାର ପୋଷିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଛୋଟ ମୋଟ ଝକିରାଟିଏ କରୁଥାଏ । ଗୋଟିଏ କାରଖାନାରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କାରଖାନାକୁ ଡିଆଁ ମାରୁଥାଏ । ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦେଶରୁ ଆଉ ଏକ ପ୍ରଦେଶକୁ ଯାଉଥାଏ । ମନୁ ଦାଶ, ଏ ସବୁ ଦେଖୁଥାଏ ଚୁପ୍‌ଛପ୍ ଏବଂ ହସୁଥାଏ ମନେ ମନେ କ'ଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଏଣୁ ତେଣୁ ଭାବୁଥାଏ ।

ଆମେ ଦୁହେଁ ଘନିଷ୍ଠ । ନଖ ସହ ଚମର ସଂପର୍କ ପରି, ପାଣି ସହ ବରଫର ସଂପର୍କ ପରି, ଦେହ ସହ ନିଃଶ୍ୱାସର ସଂପର୍କ ପରି ।

ଆମେ ଦୁହେଁ ଦେଖିବାକୁ ଏକାପରି । ଏକା ପରି ହାତ, ଗୋଡ଼, ମୁଣ୍ଡ । ବେଳେ ବେଳେ କେହି ମନୁ ଦାଶକୁ ପଛରୁ ଡାକିଲେ ମୁଁ ଫେରି ଚାହେଁ, ଆଉ କେବେ କେବେ କେହି ମୋତେ ଡାକିଲେ ମନୁ ଦାଶ ଉତ୍ତର ଦିଏ । ମୁଁ ଯାହା ଖାଏ, ସିମିତି ଶୁଏ, ଯୁଆଡ଼େ ଯାଏ ସେମିତି ଖାଏ ସେ, ସିମିତି ଶୁଏ ଆଉ ମୋ ସହ ସେଇପରି ଯାଉଥାଏ ମନୁ ଦାଶ, ବେଳେ ବେଳେ ତ ମନେ ହୁଏ, ସେ ମୁଁ ଅଥବା ମୁଁ ସେ । ମାତ୍ର ଆମର ଆଚରଣ ଭୂମି ଅଲଗା ଅଲଗା ।

ଅଫିସ୍‌ରେ ବସି ଉପରିସ୍ଥ ହାକିମଙ୍କ ଠାରୁ ମୁଁ ଉପଦେଶାତ୍ମକ ପାନ କରୁଥିଲାବେଳେ ମନୁ ଦାଶ ଗାଏବ୍ ହେଇ ଯାଇଥାଏ । ଠିକ୍ ସେଇ ପରି କେଉଁ ଚିତ୍ରକଳା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, କବିତା ଆସର ଅଥବା ଭଲ ବହିଟିଏ ମନୁ ଦାଶ ପଢୁଥିବା ବେଳେ ତାର ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମୁଁ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ଖସି ପଳାଇ ଯାଇଥାଏ ।

ମନୁ ଦାଶ ମୋ ପାଇଁ ଗାଳି ଖାଏ ଆଉ ମୁଁ ମନୁଦାଶ ଯୋଗୁଁ ନିନ୍ଦା ସହେ । ବେଳେବେଳେ ଲାଗେ ଆମେ ଦୁହେଁ ଅଲଗା, ପୁଣି ମଝିରେ ମଝିରେ ମନେ ହୁଏ ଆମେ ଦୁହେଁ ଅଭିନ୍ନ ।

ଏ ସବୁ କଥା କହିବାବେଳେ ବି ଜାଣିବା ମୁସ୍ଲିମ୍ ଯେ ଏ ସବୁ ମନୁ ଦାଶ କହୁଛି ନା ମୁଁ ?

ଚମ୍ପଳ ଉପତ୍ୟକା କେଉଁଠି ?

ପ୍ରଥମ ଛାତ୍ରଟି ଜବାବ୍ ଦେଲା : ଭାରତରେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଜଣକ କହିଲା : ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଉତ୍କଳ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍‌ରେ ବାହାରିବାର ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ଘଣ୍ଟା ରାସ୍ତା ପାର ହେବା ପରେ ଚମ୍ପଳ ଆସେ ।

ତୃତୀୟ ଛାତ୍ରଟି ସବ୍‌ଜାନତା ଭଳି କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା : ମୋରୈନା ଷ୍ଟେସନ୍ ପରେ ପରେ ଆସେ ଚମ୍ପଳ ଉପତ୍ୟକା, ଯେଉଁଠି ଡାକୁମାନେ ଅନାୟସରେ ପୁଲିସ୍ ଆଖିରେ ଧୂଳି ଦେଇ ଖସି ଯା'ନ୍ତି ମାଟିର ଖାଇ ଭିତର ଦେଇ ।

ଚତୁର୍ଥ ଚାହୁଁ ବସି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜଣାପଡୁଥିବା ଛାତ୍ରଟିକୁ ସେ ପଚାରିଲା, ଚମ୍ପଳ କେଉଁଠି ?

ପିଲାଟି ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ଠିଆ ହେଇ କିଛି ସମୟ ଭାବିଲା ଏବଂ କହି ଚାଲିଲା: ସବୁରି ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଚମ୍ପଳଟେ ଅଛି, ସାର୍ । ଅନେକ ଅନାବିଷ୍କୃତ ଖାଇରେ, କଞ୍ଚନାର ଡକାୟତମାନେ ବେଶ୍ ଆରାମରେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି ସେଠି, କେହି ତାର ଟେର୍ ପାଆନ୍ତି ନି ।

ସାରାଟା ସ୍କୁଲ ସ୍ତବ୍ଧ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁବେଟର

ଝରକା ଫାଙ୍କ ଦେଇ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତି ଅପରାହ୍ନରେ ସେ ରାସ୍ତା ଆଡ଼କୁ ଅନେଇ ରହନ୍ତି । ଏ ଅଭ୍ୟାସ ରହିଥାଏ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ବଳବତ୍ତର ।

ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ସେ ଅହରହ ଦେଖୁଥା'ନ୍ତି ମହିଳାଟିକୁ । ସାମ୍ରା ରାସ୍ତାର ଛକ ପାଖରେ କାହା ଅପେକ୍ଷାରେ ସେ ଥାଏ କେଜାଣି ? ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏଇ ବର୍ଷା ଦିନରେ ହିଁ ମହିଳାଟି ଗର୍ଭବତୀ ହୁଏ । ତା'ର ପେଟର ଆକୃତି ଏବଂ ଚାଲିବାର ଢଙ୍ଗରୁ ସେ ଠଉରାଇ ନିଅନ୍ତି ଏ କଥା । ପ୍ରତିବର୍ଷ ନୂଆ ନୂଆ ଚେହେରାର ଲୋକଙ୍କ ସହ ମିଶି ମହିଳାଟି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଇଯାଏ । କୁଆଡ଼େ ଯାଏ ସେ ? କ'ଣ କରେ ? ଭାବନାର ଅତୁଆ ସୂତାରେ ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ିଯାଏ ବାରମ୍ବାର । ଦିନେ ଅପରାହ୍ନରେ ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳାଟି ଜଣେ ମଧ୍ୟବୟସ୍କ ଲୋକ ସାଥରେ ଚାଲି ଯିବାର ଦେଖି ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ କୌତୂହଳ ଉଠେ । ସେ ଚାଲି ଚାଲି ଯା'ନ୍ତି ଛକ ପାଖକୁ । ପାଖ ପାନ ଦୋକାନୀଟି ସବୁ ଗୁମର ଖୋଲେ : ଏଇଟା ତା'ର ବୃତ୍ତି ।

ସବୁବେଳେ ସେ ତଲାସରେ ଥାଏ ନିଃସନ୍ତାନ ଦମ୍ପତ୍ତିଙ୍କର, ଯେଉଁମାନଙ୍କର କୁଲରକ୍ଷା ପାଇଁ ତା' ଗର୍ଭରେ ସଞ୍ଚାର କରନ୍ତି ଭୃଣ । ଶିଶୁ ସନ୍ତାନର ଜନ୍ମ ପରେ ମାତ୍ର କେଇଦିନ ପରେ ମହିଳାଟି ଚୁକ୍ତିନାମାନୁଯାୟୀ ତା'ର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରାପ୍ୟ ନେଇ ଫେରିଯାଏ ଆଉ ଏକ ଗ୍ରାହକ ତଲାସରେ ।

ଲାଗେ, ତା'ର ଜରାୟୁରୂପୀ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁବେଟରରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବା ଲାଗି ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି ଅନେକ ଆସନ୍ନ କୋମଳମତି ଶିଶୁ ।

ସ୍ଵାଭବ-ପୁ

: ସାର୍ ନମସ୍କାର !

: ନମସ୍କାର । କିଏ କହୁଛନ୍ତି ?

: ସାର, ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକାର ମୁଁ ଜଣେ ସଂପାଦକ । ଆପଣଙ୍କ କବିତାର ଜଣେ ମୁଗ୍ଧ ପ୍ରଶଂସକ ।

: ବହୁତ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ, ଆପଣ ହିନ୍ଦୀ କବିତା ପଢୁଥିବା ଜାଣି ବେଶ୍ ଖୁସି ଲାଗୁଛି ।

: ଆପଣ ଆଜିଯାଏ ଲେଖୁଥିବା ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ କବିତାରେ ମୃତ୍ୟୁ ଚେତନାର ବଳିଷ୍ଠ ଚିତ୍ରଣ ମୋତେ ଅହରହ ଘାରେ । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ସାର, ଆପଣଙ୍କ କବିତା ପଢ଼ିବା ପରେ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରତିଥିବା ଅହେତୁକ ଭୟ ମନ ଭିତରୁ ଉଡ଼ି ଚାଲିଯାଏ ଅଦିନିଆ ଭାବ ବାଦଲ ପରି ।

: କୁହନ୍ତୁ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ କ'ଣ କରି ପାରିବି ?

: ପୂଜା ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଇଣ୍ଡରଭ୍ୟୁ ଦରକାର ଆପଣଙ୍କର, ଆଶା ନିରାଶ କରିବେନି ମିତ୍ର ।

ଦୁହିଁଙ୍କ କଥୋପକଥନରେ କିଛି ସମୟର ନାରବତା । ଟେଲିଫୋନ୍ ଲାଇନ୍‌ର ଦୁଇ ପାଖରେ ଦୁହେଁ ସଜିଯ । ସେ ପୁଣି କଥା ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

: ଆଜି ଆପଣଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।

: ମାତ୍ର ଚିକିଏ ଅସୁବିଧା ଅଛି ।

: କ'ଣ ?

: ସପ୍ତାହେ ହବ କାଶ ହଉଛି, ମୁଣ୍ଡ ବିନ୍ଧୁଛି ଏବଂ ଚାନ୍ତି ଲାଗୁଛି । ଦେହ ଆଦୌ ଭଲ ନାହିଁ । ମୁଁ କାହାକୁ ଦେଖା କରୁନି । ଡାକ୍ତର ସନ୍ଦେହ କରୁଛନ୍ତି-ସ୍ଵାଭବ-ପୁ । ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ଯଦି ଆପଣ ନ ଆସନ୍ତେ ।

: ନା, ନା, ସେମିତି କିଛି ଜରୁରୀ ନାହିଁ । ଇଣ୍ଡରଭ୍ୟୁ ତ ପରେ ନେଇ ହବ, ଆପଣ ପ୍ରଥମେ ସୁସ୍ଥ ହୁଅନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ଆଶୁ ଆରୋଗ୍ୟ କାମନା କରୁଛି । ଧନ୍ୟବାଦ ।

କେବଳ ଟେଲିଫୋନ୍ ରଖିବାର ଶବ୍ଦ ସଂଚରିଗଲା ଝରିଆତେ ନୀବବତାର ଯେତ ଚିରି ।

କାହାଣୀ

ଛୋଟ ସହରଟିରେ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ବେଶ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଆତ୍ମା ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଅନେକ କାହାଣୀ ।

ବୃତ୍ତିରେ ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ଚାର୍ଟର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର ଅର୍ଥ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ । ବୃତ୍ତିକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ଆୟ ଓ ଜୀବନଯାପନ ପ୍ରଣାଳୀ ଥିଲା ନିଆରା । ସବୁଠୁ ଅଧିକା ବେତନ ତାଙ୍କର । ସବୁଠୁ ମହଙ୍ଗା ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା ବି । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବନ୍ଧୁ ଓ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସହ ସେ ପିଅନ୍ତି ଦାମୀ ବିଦେଶୀ ପାନୀୟ । ତାଙ୍କ ଘରେ ବିଦେଶୀ ସାମଗ୍ରୀର ଗୋଟେ ମିନି ବଜାର ଲାଗିଥିଲା ଯେମିତି । ପତ୍ନୀ ଆଧୁନିକା ଓ ସୁନ୍ଦରୀ । ମାଇଲ୍ ମାଇଲ୍ ଧରି ନିଜେ ଗାଡ଼ି ଚଳାନ୍ତି ସଉକରେ । ଡ୍ରାଇଭର ପଛସିଟ୍ରେ ବସେ ତୁପତାପ୍ । ସଂସାରର ସମସ୍ତ ବିଳାସରେ ସେ ବୁଡ଼ି ରହିଥାନ୍ତି ପ୍ରତି ନିୟତ ।

ହଠାତ୍ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ତବ୍ଧ କରି ସେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ହେବାକୁ । ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଏବଂ ପରିବାରର ପ୍ରତିରୋଧକୁ ସେ ବିନମ୍ରତାର ସହ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରନ୍ତି ।

ସହକର୍ମୀମାନେ କାହାଣୀ ଗଢ଼ନ୍ତି । ଏଇଟା ତାଙ୍କର ଆଉ ଗୋଟେ ନୂଆ ଚାଲ୍ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ସେମାନେ, କାରଣ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅସନ୍ନତ୍ୱ ହେଇ କାରଖାନାର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇ ସାରିଥାନ୍ତି ଆଉ ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ଚାର୍ଟର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟଙ୍କୁ । ସେ କାହାଣୀରେ ବି ଥାଏ ଆଉ ଏକ କାରଖାନାର ଅଧିକାରୀ ହେବା ଲାଗି ସେ ଜସ୍ତଫା ଦେଇଛନ୍ତି । ସବୁ କାହାଣୀ ମିଛ ହେଇଯାଏ, ଯେବେ ସେ ଗେରୁଆ ଲୁଗା ପିନ୍ଧି, ନିଜ ପ୍ରିୟ ପରିବାରକୁ ଛାଡ଼ି ସୁଦୂର ଏକ ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚି ଯା'ନ୍ତି ତାଙ୍କ ସାଧନା ପାଇଁ ।

କାହାଣୀଗୁଡ଼ାକ ସେମିତି ବଳବଳ ହେଇ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି ତାଙ୍କୁ । ସେମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ ଲାଗିଥାଏ କଳାପଟି ଯିମିତି ।

ଇତିହାସର କାନ

ଏବେ ସନ୍ଧ୍ୟାର ପ୍ରାର୍ଥନା ସମୟ । ଭଜନର ତାଳେ ତାଳେ ଭକ୍ତମାନେ ଝୁମିବା ପାଇଁ ମାନସିକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନେଇସାରିଥାନ୍ତି । ସେଷ୍ଟାଲି ଏଆର କଣ୍ଠସନ୍ତ ବିରାଟ ହଲ୍‌ଟିରେ ଖୁଦି ହେଇଥିବା ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ନିମିଳିତ ମୁଦ୍ରାରେ ସାଧୁବାବା ସମୋଧନ କଲେ । ସମାଜରୁ ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାରର ମୂଲୋତ୍ସାଦନ ପାଇଁ ସାଧୁବାବା ଏକ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ଗଠନ କରିବାକୁ ଯାଉଥିବା କଥା ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ମନରେ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ଗୁଞ୍ଜରଣ ।

: ଇତିହାସର ବି କାନ ଅଛି । ସେ ସବୁ ଶୁଣେ, ମନେ ବି ରଖେ ଏବଂ ଅନେକ ସମୟରେ ସ୍ମୃତିଚାରଣ ବି କରେ, ଦୋହରାଏ । କିଏ ମନା କରିପାରିବ... ଦିନେ, ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ, ଏଇ ଜାଗାରେ, ଏଇମିତି ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ହେଇ ନଥିଲେ ବୋଲି? ଘଟଣା କେବଳ ଘଟେ ନାହିଁ, ପୁନରାବୃତ୍ତି ବି ହୁଏ । ଇତିହାସ ସବୁ ଶୁଣେ, ତୁମ୍ଭ ରହେ.... ।

ସମବେତ ଶ୍ରୋତା ରୁପଚାପ୍ ଶୁଣୁଥାନ୍ତି ପ୍ରବଚନ । ବେଶ୍ ଗମ୍ଭୀର ଓ ନୀରବ ପରିବେଶ । ହଠାତ୍ ହଲ୍‌ର ମୁଖ୍ୟ ଦ୍ଵାର ଦେଇ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଜଣେ ଭକ୍ତ । ସବୁରି ଦୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଢଳିଗଲା । ସାଧୁବାବା ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଟିକିଏ ସ୍ଥିତ ହସିଦେଲେ । ଭକ୍ତ ଜଣକ ଅନତି ଦୂରରୁ ସାଧୁବାବାଙ୍କୁ ସାଷାଙ୍ଗ ପ୍ରଣିପାତ କଲା ଏବଂ ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହିଲା : “ବାବା, ଇତିହାସର କୁରତା ବି ମଣିଷକୁ ଖୁବ୍ ହନ୍ତସନ୍ତ କରେ, ତଥାପି ସେଥିରୁ ନିଷ୍ଠାର ନଥାଏ କାହାରି । ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ, କିଏ ଜାଣେ, ସେ କୁରତା ଯୋଗୁଁ ଏ ଭୂଇଁ ହେଇ ନଥିବ ରକ୍ତରଞ୍ଜିତ । ଏବେ ସେଇ କୁରତା ଦ୍ଵାରା ମୁଁ ଆକ୍ରାନ୍ତ । ଜାଣେନା, ଇତିହାସ ଏ କଥା ଶୁଣି ପାରୁଛି କି ନାହିଁ । ବାସ, ଏତିକି କହୁ କହୁ ନତଜାକୁ ମୁଦ୍ରାରେ ଭକ୍ତଟି ସାଧୁବାବାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପକେଟରୁ ତୋଳି ଧରିଲା ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ପିସ୍ତଲ ।

‘ହେ ଭଗବାନ’ କହି ସେଇଠି ଟଳି ପଡ଼ିଲା ସାଧୁବାବାଙ୍କ ରକ୍ତରଞ୍ଜିତ ପାର୍ଶ୍ଵ ଶରୀର ।

ପଛରେ ରହିଗଲା ଗୁଡାଏ ଅହେତୁକ କୋଳାହଳ, ଯାହାକୁ ଇତିହାସ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଶୁଣିପାରିଲାନି ବୋଧେ ।

ପ୍ରାର୍ଥନା

ସକାଳୁ ସକାଳୁ ମନ୍ଦିରକୁ ଫୁଲଚାଙ୍ଗୁଡ଼ି ଆଉ ଭୋଗ ନେଇ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ତରୁଣୀଟିକୁ ଦେଖି ମନ୍ଦିର ସାମ୍ନାରେ ରୁପଚାପ ବସିଥିବା ସିଂହ ମୂର୍ତ୍ତୀଟି ମନକୁ ମନ ଭାବିଲା: ଈଶ୍ବର ! ଏତେ ବର୍ଷ ହେଲା ଆପଣଙ୍କ ସେବା କଲିଣି । ମୋର ଏଇ ପ୍ରଥମ ତଥା ଶେଷ ଗୁହାରୀଟି ଘେନାକର । ଏ ତରୁଣୀଟିକୁ ମୋ ଜୀବନ ସଂଗିନୀ କର ।”

ଈଶ୍ବର ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଖୁସ୍ ଥିଲେ । ହସି ହସି କହିଲେ: ରେ ମୂର୍ତ୍ତୀ, ପ୍ରଥମେ ତୋତେ ମଣିଷ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପଥରର ସିଂହକୁ କ’ଣ ମାନବ ଶରୀରର ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ ବରଣ କରିବ ? ଯା’, ତୋ ମନସ୍କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉ ।”

ଅଚାନକ ପଥରର ସିଂହଟି ପାଲଟିଗଲା ଦିବ୍ୟ, ବଳିଷ୍ଠ ତଥା ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ । ଆଖି ପିଛୁଳାକେ ପହଞ୍ଚିଗଲା ସହରର ସବୁଠୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଏକ କ୍ଲବ୍‌ରୁମ୍‌ରେ ଯେଉଁଠି ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ ଅଧ୍ୟାପିକା ପଢ଼ାଉଥିଲେ ମନୋବିଜ୍ଞାନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ।

କ୍ଲବ୍‌ ସରିବା ଉତ୍ତାରୁ ଯୁବକଟି ସୁନ୍ଦରୀ ଅଧ୍ୟାପିକାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ପଢ଼ାଣିକୀ ଓ ଗଭୀର ଜ୍ଞାନର ଭୂୟସୀ ପ୍ରଶଂସା କଲା । ଦୁହେଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉ ହେଉ ପହଞ୍ଚିଲେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍‌ରେ ।

: ତୁମକୁ ଆଗରୁ ମୁଁ କେଉଁଠି ଦେଖିଲା ପରି ଲାଗୁଛି: ।” କୋଲର୍ ଡ୍ରେଜ୍ ପିଉ ପିଉ ଅଧ୍ୟାପିକା ଯୁବକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲେ ।

: ଅବଶ୍ୟ ଏକଥା ମୁଁ ତୁମକୁ ପଚାରିବି ବୋଲି ଭାବୁଥିଲି ।” ଯୁବକ ଉତ୍ତର ଦେଲା । ଯୁବକରୁପା ସିଂହଟି ତା’ର ମନ୍ଦିରର ଜାଗା ବିଷୟରେ କହିବା ମାତ୍ରେ ଅଧ୍ୟାପିକା ଜଣକ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାଶ୍ରୟ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

: ମୋର ଘର ବି ସେଇଠି ।

ଯୁବକର ଉତ୍ସାହ ଦ୍ବିଗୁଣିତ ହେଲା ଏବଂ ନିଜ ମନର କଥାକୁ ଆଉ ବେଶି ସମୟ ଲୁଚାଇ ରଖି ନ ପାରି ଅଧ୍ୟାପିକାଙ୍କୁ ପ୍ରେମ ନିବେଦନ କଲା ।

: ତୁମେ ଭୁଲ୍ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଛ ।

: କିମିତି ?

: କାରଣ ତୁମ ଭଳି ମୁଁ ବି ସେଇ ମନ୍ଦିର ସାମ୍ନାର ସିଂହୀ । ଇଶ୍ବରଙ୍କ ବର ପାଇ ଅଧ୍ୟାପିକା ରୂପରେ ଆସିଥିଲି ମୋର ମନର ମଣିଷକୁ ଖୋଜିବାକୁ, ଠିକ୍ ତୁମେ ଯିବା ପରେ ପରେ ।

ନିଜ ମନକୁ ବୁଝାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏଥର ଯୁବକଟି କହିଲା : ଉଇ ଆର ମେଡ୍ ଫର୍ ଜର୍ ଜର୍ ଅଦର୍ ।”

ଏତିକି ତା ପାଟିରୁ ବାହାରିଛି କି ନାହିଁ ଦୁହେଁ ପବନରେ ମିଳେଇଗଲେ ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ପୂର୍ବବତ୍ ଦେଖାଗଲା ସିଂହମୂର୍ତ୍ତିଯୁଗଳ ମନ୍ଦିର ସାମ୍ନାରେ ତୁପ୍ତଚାପ୍ ବସିଛନ୍ତି ।

ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରଥମ ଦିବସ

ବିବାହ ପରେ ପୁଅ ଆଉ ବୋହୂ ଫେରି ଆସିଥିଲେ ଘରକୁ । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ରିସେପସନ୍ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କୋରଦାର ଚାଲିଥାଏ । ଘରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥାଏ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ଓ ପରିଜନଙ୍କ ହୋ-ହଲ୍ଲା । ଗୃହକର୍ତ୍ତା ଭାବେ ଏକ ଜରୁରୀ କାମରେ ତାଙ୍କ ଖୋଜା ପଡ଼ିଲା, ମାତ୍ର ସେ ମିଳୁ ନଥାନ୍ତି ।

ଚାରି ପାଞ୍ଚ ଘଣ୍ଟା ଖୋଜିବା ପରେ, ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଶଙ୍କାକୁ ଦୂର କରି ସେ ଫେରିଲେ ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଚମକି ପଡ଼ିଲେ ସମସ୍ତେ । ଲାଗୁଥିଲା ଦଶବର୍ଷ ବୟସ ଖସିଯାଇଛି ତାଙ୍କର । ସହରର ସବୁଠୁ ନାମୀ ବିଭବ ପାର୍ଲରରୁ ଫେରିଥିଲେ ସେ । ବୋହୂ ନୁହେଁ, ରିସେପସନ୍‌ରେ ଅମନ୍ତ୍ରିତ ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ଥିଲା ତାଙ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟାର ମୁଖ୍ୟ ଏଜେଣ୍ଡା ।

ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ହିଁ ବାଜିଥିଲା ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣାର ପ୍ରଥମ ବିଗୁନ ।

ଦୂର ପାହାଡ଼

ସାରା ଜୀବନ ସେ ନିଜ ସହରଠୁଁ ଦୂରରେ ରହିଲା ନିଜ ସ୍ବାମୀ ଆଉ ପିଲାପିଲିଙ୍କ ଗହଣରେ । ବେଳେବେଳେ ନିଜ ରାଜ୍ୟର ବାହାରେ ବି ତାକୁ ଜୀବନ ବିତେଇବାକୁ ହେଲା ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଚାକିରୀ ସ୍ଥାନ ବଦଳୁଥିବାରୁ । ଦୂରରେ ଥିଲେ ବି ନିଜ ବାପା, ମାଆ, ବିବାହିତ ଭାଇ ତଥା ଭଉଣୀମାନଙ୍କ ସହ ସେ ଟେଲିଫୋନ୍ ଜରିଆରେ ବରାବର ଯୋଗାଯୋଗ ରଖୁଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ସ୍ନେହ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାଭାଜନ ହୋଇ ସେ ନିଜକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଧନ୍ୟ ମଣୁଥିଲା ।

ସମୟ ଗଢ଼ି ଚାଲିଥାଏ ନଈ ସୁଅପରି । ବାପା ଚାଲିଗଲେ ଆରପାରିକୁ, ଭାଇ ଆଉ ଭଉଣୀମାନେ ନିଜ ନିଜ ପାରିବାରିକ ଜଂଜାଳରେ ଉବୁଟୁବୁ ହେବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସେ ବି ଫେରି ଆସିଲା ତା'ର ପରିଚିତ ସହରକୁ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ପରେ ।

ମାତ୍ର କେଜଦିନ ପରେ ତା'ର ପରିଚିତ ସହର ତାକୁ ଲାଗିଲା ଖୁବ୍ ଅପରିଚିତ । ଚିହ୍ନା ମୁହଁମାନେ ତାକୁ ଲାଗୁଥିଲେ ଅଚିହ୍ନା ଓ ଅଜଣା । ଏପରିକି ନିଜ ଭାଇ କିମ୍ବା ଭଉଣୀମାନଙ୍କ ସହ ପଦେ କଥା ହେବା ପାଇଁ ତର ନଥିଲା । ଲାଗୁଥିଲା ତା'ର ଶ୍ବାସରୁଦ୍ଧ ହେଇଯିବ ଯେମିତି । ଦିନେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସେ ନିଜେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲା ଯେ ସେ ଏ ସହର ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବ, କେବେ ବି ଲେଉଟିବନି ସେଠାକୁ ।

ଜିନ୍

ଯଦିଓ ସେ ଥିଲା କାରଖାନାର ଜଣେ ବିରିଷ୍ଟ ଅଧିକାରୀ, ମାତ୍ର ଅଧିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସୁନ୍ଦରୀ ପତ୍ନୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ତା'ର ନଜର ରହୁଥିଲା । କ୍ଷମତା-ଲିପ୍ତ ସ୍ବାମୀମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ କାମର ଆଳରେ ସେ ଚୁରରେ ପଠାଇ, ଅହେତୁକ ପ୍ରମୋଶନ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ବିବଶତାର ଫାଇଦା ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ଲୋଭଗ୍ରସ୍ତ କେହି କେହି କନିଷ୍ଠ କର୍ମଚାରୀ ତା'ର କପଟ ଜାଲରେ ଛଦିହେଇ ପଡୁଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ଭବତଃ ପିଲାଟି ପାଖରୁ ଆଉ ଜଣେ ଚାଟୁଥିବା ଲାଲିପପ୍ ଛଡ଼ାଇ ନେବା ପରି ସେ ଅଧିକ୍ଷକଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଚାଟିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହୁଥିଲା । ସମୟ ବଦଳିଲା । ଆକସ୍ମାତ୍ ଦିନେ ସେ ଖବର ପାଇଲା ଯେ କଲେଜରେ ପଢୁଥିବା ତା'ର ବଡ଼ନ୍ତା ଝିଅ ଗୋଟେ ବାରବୁଲା ସାଙ୍ଗରେ ପଲେଇଯାଇଛି । ସାରାଜୀବନ ଅନେକ ଅସହାୟ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ବିବଶତାର କବରକୁ ଠେଲି ଦେଇଥିବା ସେଇ ବିରିଷ୍ଟ ଅଧିକାରୀଟି ନିଜେ ପହଞ୍ଚିଯାଇଛି ଅନ୍ଧକାର ଗର୍ଭ ଭିତରେ ।

ପରିଦିନ ସକାଳେ ଲୋକେ ତା'ର ଲାସ୍ ଦେଖି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ କିଭଳି ନିଜ ଜିନ୍ର ଶିକାର ସେ ହେଇଛି ।

ଫାଣ୍ଡାଲ୍

ନୂଆ କରି ଚାଲିଥିବା କାରଖାନାର ଅବିବାହିତ ତଥା ବୟସ୍କ ଓ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ମାଛ କୁତୀଟି ଧଳା ରଙ୍ଗର ତିନୋଟି ଛୁଆ ଜନ୍ମ କରିବା ଥିଲା ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ସୁଖପ୍ରଦ ଖବର । ମାତ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚକିତ କରିଦେଇ ତିନୋଟିଯାକ କୁକୁର ଛୁଆ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଇଯିବା ମାଲକାନଗିରିର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ମାଓବାଦୀମାନେ ଅପହରଣ କରି ନେଇଯିବାଠାରୁ ବି ଥିଲା ଅଧିକ ଚାଷିଲ୍ୟକର ଖବର ।

ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀଙ୍କ ବଙ୍ଗଳାଠାରୁ ଅନତିଦୂରରେ ରହୁଥିବା ଦଳେ ଚାଇନିଜ୍ ଏ ତିନୋଟିଯାକ କୁକୁର ଛୁଆଙ୍କୁ ନେଇ ମାରି ଖାଇଥିବା ଭଳି ଏକ ବନ୍ଧମୂଳ ଧାରଣାର ଶିକାର ହେଇଥିଲେ ସେ । ବଙ୍ଗଳାର ମୁଖ୍ୟ ଫାଟକ ସାମ୍ନାରେ ପ୍ରହରା ଦେଉଥିବା ସିକ୍ୟୁରିଟି ଗାର୍ଡ଼ଟି ଜଣାଇଦେଲା ଯେ ସେଇ କୁକୁର ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ଜଣେ ଚାଇନିଜ୍ ସିଝା ଅଣ୍ଟା ଖୁଆଉଥିବା ସେ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିଛି । କେରାଣ୍ଡି ଥୋପ ପକାଇ ବାଳିଆ ମାଛ ଧରିବା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତି । ଗଡ଼ା ହେଉଥିବା କାରଖାନାର ଯନ୍ତ୍ରପାତିକୁ ଚାଲୁ କରିବା ଲାଗି ଏଇ ଚାଇନିଜ୍ ଦଳଙ୍କୁ ଭତାରେ ଅଣାଯାଇ ଅନତିଦୂରରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ମନେପଡ଼ୁଛି ।

୧୯୫୦ରେ ଗୋଟେ ଫିଲ୍ମର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଥିଲେ ଜାପାନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଆକିରା କୁରୋସା଼ା ଯାହାର ଶିକ୍ଷକ ଥିଲା ଫାଣ୍ଡାଲ୍ । ଜଣେ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଓ ଜଣେ ଲୋକପ୍ରିୟ ଅଭିନେତାଙ୍କୁ ଅଯଥାରେ କୁସରଟନା ଭିତରକୁ ଠେଲିଦେବା ଏବଂ ଜଣେ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୈତିକ ତଥା ବିବାଦସ୍ପଦ ଭୂମିକା ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ଅଦାଲତ ଦୁଇ ଯୁବ ଚିତ୍ରକର ଏବଂ ଯୁବା ଅଭିନେତ୍ରୀଙ୍କୁ ସମ୍ମାନର ସହ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିବା ଘଟଣା ଏଇ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର-କ୍ଲାବେ ଚିତ୍ରିତ ।

ତେଜବ ଖୁସିରେ କୁକୁର ଛୁଆଙ୍କୁ ଅଣ୍ଟା ଖାଇବାକୁ ଦେଉଥିବା ଚାଇନିଜ୍‌କୁ ଅବିଶ୍ୱାସର କାଠଗଡ଼ାରେ ଠିଆ କରାଇବା ଏବଂ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳା କରିଥିବା ସିକ୍ୟୁରିଟି ଗାର୍ଡ଼ଟିର ବୟାନରେ ଆମେ ସତ୍ୟାନୁସନ୍ଧାନର ରାସ୍ତାକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେବା କ'ଣ ଉଚିତ ହେବ ?

ଆଜୁଠି

‘ମହାଭାରତ’ ପଢ଼ିବା ଛଡ଼ା ତୀର ଚଳାଇବା ମୋ’ ଜେଜେବାପାଙ୍କର ଥିଲା ଆଉ ଏକ ସଉକ । ତାଙ୍କ ସେବା କରୁଥିବା ଚାକର ପିଲାଟି ଦିନେ ସାହସ ସଞ୍ଚୟ କରି କହିଲା : ତୀରଯାଜ ହବାକୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା, ଆପଣ ଶିଖେଇ ଦିଅନ୍ତେନି ?”

: ତୋ ଡ଼ାହାଣ ହାତ ବୁଢ଼ା ଆଜୁଠିଟା ମତେ ଦେଲୁ !” ଜେଜେଙ୍କ କଥା ସରିଚି କି ନାହିଁ ଟୋକାଟା ଫର୍କିନା କାଟିଦେଲା ବୁଢ଼ା ଆଜୁଠିଟାକୁ ।

ଅନେକ ବର୍ଷ ବିତିଗଲା, ଜେଜେବାପା ମରିଗଲେ । ହେଲେ ଋକର ପିଲାଟା ରହିଗଲା ଆମ ପାଖରେ । ବୁଢ଼ା ହେଇ ଯାଇଥାଏ । ଦିନେ ନିରୋଳା ସମୟ ଦେଖି ତାକୁ ମୁଁ ରୁପକିନା ପଚାରି ଦେଲି : ତୀର ଚଳାଇବାକୁ ତୋର କେବେ ଇଚ୍ଛା ହଉନି ?”

ପକେଟରୁ ବାହାର କରି ହାତରେ ତା’ର ମୁଁ ଧରେଇଦେଲି ଓକ୍ତ ଜଡ଼ସଡ଼ ହେଇଥିବା ସେ ଆଜୁଠିଟା । କଟା ଯାଗାରେ ସେଇଟାକୁ ଜୋଡ଼ିବା ଆଗରୁ ସେ ବି ମତେ ପ୍ରତିଦାନରେ ଧରାଇ ଦେଇଥିଲା ଜେଜେବାପାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ବହି ‘ମହାଭାରତ’ ।

ମୂଷାଯନ୍ତ୍ର

ସାନ ପୁଅ ହିଁ ପ୍ରଥମେ ଖବର ଦେଲା ଯେ ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ଗୋଟେ ମୂଷା ପଶୁଛି କିଛି ଦିନ ହେଲା । ଆମେରିକା ବାସୀ ଓସାମା ବିନ୍ ଲାଦେନ୍ ନାଁ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ଯିମିତି ଚମକି ପଡ଼ନ୍ତି, ଘରେ ସମସ୍ତେ ଏକ ଏ କଥା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ଡରି ଗଲେ । ମୂଷାଟା ନିଶ୍ଚୟ ଗାଡ଼ି ଭିତରର ଝିଆରିଂ କାଟିଦେବ, ଇଞ୍ଜିନ୍ ଭିତରେ ବି ପଶି ଗଡ଼ବଡ଼ କରିଦେଇପାରେ ।

ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ସାନପୁଅ, ଯିଏ ଗାଡ଼ିମାନଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ନିଜକୁ ନିଜେ ବିଶାରଦ ବୋଲି ଭାବେ, ଏଥିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ଲାଗି ମୂଷା ଯନ୍ତ୍ର ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ରଖିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲା । ତାହା ହିଁ ହେଲା । ଦୁଇଟା ଯନ୍ତ୍ର ଭିତରେ ରଖିଲୁ-ଗୋଟେ ଡ୍ରାଇଭର ସିଟ୍ରେ ଆଉ ଗୋଟେ ଗାଡ଼ିର ଡିକି ଭିତରେ । କାରଣ ଡିକି ଭିତରେ ବି ମୂଷା ଲକ୍ଷି ପଡ଼ିଥିବା ସେ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲା ।

ଦୁଇ ଦୁଇଟା ମୂଷା ଯନ୍ତ୍ର ରଖିବାପରେ ବି ମୂଷାଟି ଧରା ପଡୁ ନଥିବା ଆମ ବିବ୍ରତର କାରଣ ଥିଲା । ଆମର ସମସ୍ତ ଯୋଜନାକୁ ଉପହାସ କରି ମୂଷାଟି ଏଣିକି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଲକ୍ଷି ଡ୍ରାଇଭର ସିଟ୍ ଏବଂ ଡିକିରେ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଉଥିଲା ।

ଅନ୍ୟୋପାୟ ନ ପାଇଁ, ବିଶେଷଜ୍ଞ ଏବଂ ଶୁଭେଚ୍ଛୁଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ଗୋଟିଏ ରବିବାର ଦିନ ଗାଡ଼ି ପହଂଚିଗଲା ମରାମତି ଦୋକାନରେ । ଦୋକାନର ମୁଖ୍ୟ ଯା ଜନ୍ତା ତା ଭାଷାରେ ପ୍ରଥମେ ଗାଲି ଦେଲେ ଗାଡ଼ି ତିଆରି କରିଥିବା କଂପାନୀକୁ ଓ ତାର ଡିଜାଇନରକୁ । ତାଙ୍କ କହିବା କଥା ଯେ ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ସେ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ କଣା ଛାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ମୂଷାମାନଙ୍କ ଅବାଧ ପ୍ରବେଶକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧ-ତଳନେ ବିଲେଇ ପୋଷିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମରାମତି ଦୋକାନରୁ ଫେରିବା ପରେ ଅନେକଦିନ ଯାଏ ଆମେ କାରର ଅଭିସନ୍ଧିରେ ମୂଷା ଲକ୍ଷି ଖୋଜିଲୁ, ହେଲେ ଗୋଟେ ବି ଲକ୍ଷି ନ ପାଇ ଖୁବ୍ ଆଶ୍ଚସ୍ତ ହେଲୁ । ଯା' ହେଉ ମେକାନିକ୍‌ଟିର ଯାଦୁକରୀ ହାତର କରିସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ ମୂଷାଟି ହଠାତ୍ ଗାୟବ ହୋଇଗଲା ।

ମାତ୍ର ସେ କରିସ୍ବାର ଆୟୁଷ ବେଶୀଦିନ ନଥିଲା । ହଠାତ୍ ସବୁ ବିଶ୍ବାସ
 ଉପରେ ପାଣି ଫିଙ୍ଗି ଦିନେ ଦେଖାଗଲା ଦୁଇ ଚାରିଟା ମୁଷା ଲକ୍ଷି ଡ୍ରାଜଭରର ସିଟ୍ରେ ।
 କାହା ଉପରେ ଏବେ ଦୋଷ ଲଦିବି ? କାର ତିଆରି କରିଥିବା କଂପାନୀର ଡିଜାଇନ୍‌ର
 ଉପରେ ନା କାର୍ ମରାମତି କରିଥିବା ମେକାନିକ୍ ଉପରେ ନା ଘରର ଆଖପାଖର
 ଅବାର୍ଜନାମୟ ପରିବେଶ ଉପରେ ଯେଉଁଠି ନିଜର ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ମୁଷାଙ୍କୁ ଅନୁକୂଳ
 ପରିସ୍ଥିତି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲେ ? ମୋ ଅସହାୟତାର ଯଦି କେହି ବିଶ୍ବସ୍ତ ସାଥୀ
 ଥିଲା, ତାହା ହେଉଛି ମୋର ଦୀର୍ଘଶ୍ବାସ ।

କୌରବଙ୍କ ସଭାରେ ବସ୍ତ୍ର ହରଣବେଳେ ଦୌପଦୀ ଅସହାୟ ହେଇ ଦୁଇହାତ
 ଟେକି ଦେଇଥିଲେ, ମୁଁ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିମୁଦ୍ଧ ହେଇ ମୁଷା ଯନ୍ତ୍ରା ଦୁଇଟିକୁ ଫୋପାଡି
 ଦେଇଥିଲି ଘରସାମ୍ନା ପାଚେରୀ ଆରପଟ ଅଳିଆ ଗଦାକୁ ।

ସବୁଠାରୁ ମଜା କଥା ହେଉଛି, ସେଇ ଦିନଠୁ ଗୋଟେ ବି ମୁଷା ଲକ୍ଷି ପାଇ
 ନଥିଲି କାର୍ ଭିତରେ ।

ତାଙ୍କ ଭୂତ

ଲୋକେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ସାରା ଜୀବନ ଶବ ପଛରେ ସେ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ନୟାନ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ନିଜସ୍ବ ଅନୁଭବକୁ ସେ କିମିତି ଏତାଇ ପାରିବେ ? ଖୁବ୍ ହସ୍ତସ୍ପର୍ଶ ହେଉଛନ୍ତି ସେ ଜୀବନକାଳରେ ଅହରହ ପୁରସ୍କାର ଆଉ ମାନପତ୍ର ପଛରେ ଗୋଡେଇ ଗୋଡେଇ । ସତେ ଯେମିତି ପୁରସ୍କାର ଗୁଡାକ ତୁଣ୍ଡ ହରିଣୀ ଆଉ ସେ ଜଣେ ଅଭିଜ୍ଞ ଶିକାରୀ । ଅନୁଶୋଚନା ଏତିକି କେବଳ ଯେ ଗୋଟିଏ ହରିଣୀ ତାଙ୍କୁ କେବେ ବି ଧରା ଦେଲା ନାହିଁ । ସେ ହରିଣୀଟିର ନାଁ ହେଉଛି ‘ଭାରତ ଗୌରବ’ । ସେ ଅନୁଶୋଚନାର ବେତାଳକୁ କାନ୍ଧରେ ବୋହି ବୋହି ଦିନେ ସେ ଇହଧାମରୁ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ଯଦିଓ ଦେଶର ଖବର କାଗଜ ସବୁ ତାଙ୍କ ମହିମା ଗାଇବାରେ ଆସିବେ ଅକୃପଣ ନଥିଲେ ମାତ୍ର ମରିବା ଦିନର ଦୃଶ୍ୟଟି ଥିଲା ଖୁବ୍ ବିକଳ ଓ ମାର୍ମିକ ।

ମରିବା ଆଗରୁ ନିଜର ସ୍ବଜନମାନଙ୍କୁ ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ବେତରୁମ୍ବରୁ ନେଇ ବ୍ରଜରୁମ୍ବରେ ଶୁଆଇ ଦେବା ଲାଗି । ଇଚ୍ଛାନୁଯାୟୀ ତାହା ହିଁ ହେଲା । ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଖୁବ୍ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ବ୍ରଜରୁମ୍ବର କାନ୍ଥରେ ଝୁଲୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପୁରସ୍କାରର ମାନପତ୍ରକୁ ମନଭରି ପଢ଼ିଦେଲେ ଓ ସ୍ମୃତିଚାରଣ ବି କଲେ ମନେ ମନେ । ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ହେଇ ଝୁଲୁଥିବା ମାନପତ୍ରଙ୍କ ଗହଣରେ ଠାଏ ରହିଥିଲା ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନଟିଏ ସେଇଟି ଥିଲା ‘ଭାରତ ଗୌରବ’ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ।

ସେଇ ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣବାୟୁ ଶୂନ୍ୟରେ ମିଳେଇ ଗଲା । ଏବେ ମୃତ୍ୟୁର ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ତାଙ୍କୁ ମିଳିଛି ମରଣୋତ୍ତର ‘ଭାରତ ଗୌରବ’ ସମ୍ମାନ । ସବୁ ଖବରକାଗଜ ଓ ଚ୍ୟାନେଲ୍ ଶୁଆ ଭଳି ରଟି ଚାଲିଛନ୍ତି ଏ କଥା ।

ନୂଆ ହେଇ ଲେଖାଲେଖି କରୁଥିବା ଯୁବ କବିଟିଏ କିନ୍ତୁ ତାହାଲ୍ୟ କରି ଗୋଟେ ସଭାରେ କହିଦେଲା : ପୁରସ୍କାର ପାଇବା ଲାଗି ମଣିଷମାନେ ଲବି କରନ୍ତି ବୋଲି ଶୁଣିଥିଲି, ହେଲେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଅନୁଭବ କଲି ଯେ ଭୂତମାନେ ବି କମ୍ ଲବି କରନ୍ତିନି ଏଥିପାଇଁ ।

ଅଦିନ ମେଘ

ପରିବେଶର ପ୍ରଦୂଷଣ, ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସମସ୍ୟା ପ୍ରତି ଅନୁଦାର ତଥା ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପ ଆଇନ୍ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ବଦନାମ କରିବା ପାଇଁ କେତୋଟି ଖବରକାଗଜ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ରକମ ସୁଶୃଙ୍ଖଳିତ ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ ହେଇ ଯାଇଥିଲା ନୂଆ କରି ଗଢ଼ି ଉଠୁଥିବା ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଟି ବିରୁଦ୍ଧରେ ।

ଅଥଚ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ତରଫରୁ କେବେ ବି ପ୍ରତିବାଦର ସ୍ୱର ଉଠି ନଥିଲା ଯଦିଓ ଅନେକ ଖବର ଥିଲା କଞ୍ଚନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ତଥା ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରଶୋଦିତ ।

ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ପାଖ ଗାଁରେ ଦିନେ କାରଖାନା ତରଫରୁ ଆୟୋଜିତ ହେଲା ମାଗଣା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିବିର । ଆଖପାଖର ଅନେକ ବୟସ୍କ ଲୋକେ ସେ ଶିବିରରେ ପହଂଚି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ସହ ମାଗଣା ଔଷଧ ନେଇ ନିଜ ନିଜ ଗାଁକୁ ବାହୁଡ଼ିବାବେଳେ ଅଦିନିଆ ମେଘର ଶିକାର ହେଲେ । ଘରେ ପହଂଚି ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅଧିକାଂଶ ଥଣ୍ଡା, କାଶ ଓ ଜ୍ୱରରେ ପଡ଼ିଗଲେ ।

ପରଦିନ ଖବର କାଗଜର ପୃଷ୍ଠା ମଣ୍ଡନ କରି ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା : ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାର ଔଷଧ ଖାଇ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ହଠାତ୍ ବେମାର । ପ୍ରଶାସନିକ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ମହଲରୁ ଦାବୀ ।”

ସବୁଥର ପରି ଏଥର ବି ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିରୁଦ୍ଧର ।

ହୁଙ୍କା

ଜେଜେବାପା ହିଁ ଥିଲେ ତା'ର ସବୁଠୁଁ ବଡ଼ ସାଙ୍ଗ, ନୂଆ କରି ସ୍କୁଲକୁ ଯାଉଥିବା ସମୟକୁ ବାବ୍ ଦେଲେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ହିଁ ସେ ଜେଜେଙ୍କ ସହ ବିତାଉ ଥିଲା ଦିନରେ ।

ତାଙ୍କ ସହ ଖାଇବା, ଗପ କରିବା, ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବା, ଖେଳିବା, ବଜାରକୁ ଯିବା, ଗୀତ ଗାଇବା, କାହାଣୀ ଶୁଣିବା, ଗୁଡ଼ି ଉଡେଇବା ଆଦି ଯାବତୀୟ କାମରେ ଜେଜେବାପା ଥିଲେ ତାର ସହଚର । ଖରାରେ ସିଝିବା, ବର୍ଷାରେ ଚିନ୍ତିବା, ନଈରେ ଖଣ୍ଡି ପହଁରା ମାରିବା, ଗଛରେ ଚଢ଼ିବା ଭଳି ଦୁଃସହାସିକ କାମରେ ତା'ପାଖେ ଥା'ନ୍ତି ଜେଜେବାପା ।

ଦିନେ ଆସନ୍ନ ସଂଧ୍ୟାରେ ଦୁହେଁ ବୁଲୁଥାନ୍ତି ନିଜ ଗାଁଠୁଁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ନିର୍ଜନ ପଡ଼ିଆରେ । କାହାଣୀର ପସରା ମେଲିଥାଏ । ହଠାତ୍ ଚୁପ୍ ହେଇ ଠିଆ ହେଇ ଗଲେ ଜେଜେବାପା । ଅଳ୍ପଦୂରରେ ଥିବା ଗଛଟି ଆଡକୁ ଚାହିଁ ରହିଥା'ନ୍ତି ଅପଲକ ନୟନରେ

: କ'ଣ ହେଲା ଜେଜେ ?' ସେ ପଚାରିଲା । ଜେଜେବାପା ଚୁପ୍ ରହିଲେ କିଛି ସମୟ ।

ତା ମନରେ ଛନକା ପସିଲା । କ'ଣ ଭୁତ ଦେଖିଲେ କି ଜେଜେ ? ପୁଣି ସନ୍ଦେହ ହେଲା ଯେ ଭୂତମାନେ ତ ଦିନବେଳା ବାହାରନ୍ତିନି । ତେବେ ସେ ଏମିତି ଠିଆ ହୋଇଗଲେ ଚୁପ୍‌ଚାପ କାହିଁକି ?

: ସେ ନିମ ଗଛକୁ ଦେଖୁଛୁ ?" ଜେଜେ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ରଖି ପଚାରିଲେ ।

ନିମ ଗଛ ତା' ପାଇଁ ଅପରିଚିତ ନ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ଘର ପଛପଟେ ଦୁଇଟା ବଡ଼ ବଡ଼ ନିମ ଗଛ ଥିବା ସେ ଜାଣେ । ଅନେକ ଥର ଜେଜେଙ୍କ ସହ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ସେ ଗଛର ତାଳ ଭାଙ୍ଗି ସେ ଦାନ୍ତକାଠି ବନେଇଛି । କେବେ କେବେ ପାଟିଲା ନିମ କୋଳି ବି ଗଛତଳୁ ଗୋଟେଇଛି, ପକେଟ୍‌ରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ମା'ଠୁ ଗାଳି ବି ଖାଇଛି ।

: ସେଇ ଝାମ୍ପୁଲା ନିମଗଛ ପାଖରେ ଥିବା ହୁଙ୍କା ଆଖିରେ ପଡୁଛି ତୋର ?" ଜେଜେ ତାକୁ ପଚାରିବା ବେଳେ ବଳବଳ ଆଖିରେ ସେଇ ଆଡକୁ ଚାହିଁଥା'ନ୍ତି ।

ଏ କଥାର ଅର୍ଥ ତାକୁ ଜଣା ପଡୁ ନଥାଏ । ସେ ବି ଜେଜେଙ୍କ ପରି ସେଇ ହୁଙ୍କା ଆଡକୁ ଚାହିଁଥାଏ । ଜେଜେ ପୁଣି ଏଥର ପାଟି ଖୋଲିଲେ,

: ଏଇଟା ଆଉ ନିମ ଗଛ ନୁହେଁ । ‘ଦାରୁ’ ପାଇଁ ବାଟ ସଫା ହେଇଗଲାଣି” କହୁ କହୁ ସେ ବୃକ୍ଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହାତ ଯୋଡ଼ି ପ୍ରଣାମ କଲେ ।

ସେ ଦିନ ରାତିରେ ଶୋଇବା ଆଗରୁ ନିମ ଗଛ କିପରି ‘ଦାରୁ’ ହୁଏ ‘ଦାରୁ’ରୁ କିମିତି ‘ଦାରୁବ୍ରହ୍ମ’ଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ସେ କଥା ଜେଜେ ବୁଝାଉ ଥିବା ବେଳେ ତା ଆଖି ପତା ଲାଗି ଆସୁଥିଲା । ହେଲେ ନିର୍ଜନ ପଡ଼ିଆରେ ଥିବା ନିମଗଛ ପାଖରେ ଥିବା ହୁଙ୍କାରେ କଳା ନାଗଟିଏ ସେ ଗଛ ସୁରକ୍ଷା ଦାୟୀତ୍ବରେ ଥିବା କଥା ଜେଜେଙ୍କ ଠାରୁ ଶୁଣିବା ପରେ ମନ ଭିତରେ ସ୍ବତଃ ପ୍ରଶ୍ନଟେ ଉଠି ମାରିଥିଲା : ଈଶ୍ବରଙ୍କର କ’ଣ ସୁରକ୍ଷା ଦରକାର ହୁଏ ?”

ଜେଜେଙ୍କୁ ସେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ନଥିଲା, କାଳେ ସେ ରାଗିବେ ବୋଲି ।

- ୨ -

ରାତି ପାହି ଆସୁଥିଲା । ଜେଜେବାପା ଶେଯ ଛାଡ଼ି ପ୍ରାତଃ ଭ୍ରମଣରେ ବାହାରି ଯାଇଥିଲେ । ତା’ର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ମନ ଭିତରକୁ ପସି ଆସିଲା ଗତ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଦେଖିଥିବା ହୁଙ୍କାର ଦୃଶ୍ୟ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଘରୁ ବାହାରିଗଲା ସେଇ ନିର୍ଜନ ହୁଙ୍କା ପାଖକୁ । ନା ଥିଲା ଡର ନା ଭୟ । ଈଶ୍ବରଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଉଥିବା କଳାନାଗକୁ କାଳେ ସେ ଭେଟି ପାରେ, ଏଇ ଆଶାରେ ସେ ଡରା ଡରା ଚାଲୁଥିଲା ।

ନିମ ଗଛ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ହୁଙ୍କା ଆଡକୁ ଚାହିଁଲା । ସତକୁ ସତ, ସେ ଦେଖି ପାରୁଥିଲା, ଗୋଟେ କଳା ନାଗ ସାପ ତା’ ଆଡକୁ ଫଣା ଟେକି ଚାହିଁଛି ହୁଙ୍କା ଭିତରୁ । ସତ ଦେଖୁଛି କି ନାହିଁ ଭାବି ସେ ତା’ ଆଖି ମଜକିଲା ଦୁଇ ପାପୁଲିରେ । ତାକୁ ଲାଗିଲା ହୁଙ୍କା ଭିତରୁ ଆଉ ଗୋଟେ କଳା ନାଗ ସାପ ଫଣା ଟେକି ତା’ ଆଡେ ଚାହିଁଛି । ତାହୁଁ ଚାହୁଁ ଆଉ ଗୋଟେ । ପୁଣି ଗୋଟେ । ଆହୁରୀ ଗୋଟେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ସେ ଗଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ବି ପାରିଲାନି ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ହୁଙ୍କା ଭିତରୁ ବାହାରି ସେମାନେ ଭୂଇଁ ଉପରକୁ ଆସିଗଲେ ଏବଂ ଗୋଟେ ବଳୟ କରି ଫଣା ଟେକି ତା’ଚାରିପାଖେ ଘୁରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଆଖି ମୁଜିବା ଛଡା ତାର ଆଉ କୌଣସି ଉପାୟ ନଥିଲା ।

□□□

ଶାହାରୁଖ ଖାଁ

ସେ ଶାହାରୁଖ ଖାଁଙ୍କର ପ୍ରଶଂସକ ନୁହେଁ, ବରଂ ଭକ୍ତ ଥିଲେ । ଶାହାରୁଖଙ୍କ ଅଭିନୀତ ସବୁ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସେ ଦେଖୁଥିଲେ ଘରେ ।

ଶୋଇବା ଘର କାନ୍ଥରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେଇଥିଲା ବିଭିନ୍ନ ପୋଜର ଫଟୋ । କେହି କେହି ତାଙ୍କୁ ଶାହାରୁଖଙ୍କ କହିବାର ଢଙ୍ଗ ଅଥବା ହେୟାର ଷ୍ଟାଇଲରେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟତା ଅଛି ବୋଲି କହିଲେ ସେ ‘କୁତ୍କୁତ୍’ ହେଉଥିଲେ ମନେ ମନେ ।

ତାଙ୍କର ଧାରଣାଥିଲା ଦିନେ ନା ଦିନେ ଶାହାରୁଖ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିବେ । କାରଣ ନିଜ ଘର ସାମ୍ନାରେ ମନ୍ଦିରଟିଏ କରି ଶାହାରୁଖଙ୍କ ପ୍ରତିମା ପୂଜା କରୁଥିଲେ ସେ ।

ସତକୁ ସତ ଦିନେ ଅନାଚକ ଶାହାରୁଖ ତାଙ୍କ ଘର ବାହାରେ ଆସି କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ କଲେ ।

ସେ କବାଟ ଖୋଲି ଦେଖିଲେ ଓ ଅଚାନକ ଆନନ୍ଦରେ ଆବୁହରା ହେଇଗଲେ । ଶାହାରୁଖ ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲେ । ସେ ପାଖରେ ବସୁ ବସୁ କହିଲେ: ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଦେଲ ମୋ ପାଇଁ, ଏବେ ସେ ସବୁକୁ ଭରଣା କରିବାକୁ ଆସିଛି ମୁଁ, କୁହନ୍ତୁ” କହୁ କହୁ ସେ ନିଜ ପକେଟରୁ ଟେକ୍ ବହି କାଢ଼ିଲେ ।”

ସେ କହିଲେ: ଆପଣଙ୍କର ପାଦ ପଡ଼ିଲା ମୋ ଘରେ, ସେତିକି ଯଥେଷ୍ଟ । ସାରା ଜୀବନ ପାଇଁ ମୁଁ କୃତଜ୍ଞ ।”

ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଓ ସେ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେଲା ପରେ ଜାଣିଲେ ଯେ ସେଇଟା କେବଳ ସ୍ବପ୍ନ ହିଁ ଥିଲା ।

ସେ ମନେ ମନେ ଦୁଃଖ କରୁଥିଲେ, ସାରା ଜୀବନର ସଂଚୟକୁ ସେ ନିଜ ଖୁସି ପାଇଁ ବାଜିରେ ଲଗେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

□□□

ଅମରତ୍ବ

ଯେଉଁ ଦିନ ସେ ଏକ ଶହ ପଚାଶ ବର୍ଷ ବୟସରେ ପହଞ୍ଚିଲେ, ତାଙ୍କ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ପାଳନ କରିବା ଲାଗି ସମଗ୍ର ପରିବାର ତତ୍ପର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ନିକଟରେ ନିଜର ଶହେ ବର୍ଷ ପୂର୍ତ୍ତି କରିଥିବା ନାତି ତାଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନଟିଏ ପଚାରି ବସିଲା ତା’ର ଅଜାଙ୍କୁ : ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ବର୍ଷ କ’ଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଲେଖି ଚାଲିଛ ତମେ ? କ’ଣ ପାଇଁ ?

ସାରା ଜୀବନ ସେ ସମୟ ଅପତୟ ନ କରି କେବଳ ଲେଖିଚାଲିଥିଲେ ଅନେକ ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ, କବିତା, ନାଟକ ଇତ୍ୟାଦି ।

: କେବଳ ଅମରତ୍ବର ନିଶାରେ ବିତିଗଲା ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ବର୍ଷ” ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ନାତି ଟୋକା ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରରେ କେବଳ ମୁରକି ହସିଲା । କିଛି କହିଲାନି, ମାତ୍ର ତା’ ହସରେ ଅର୍ଥ ଥିଲା— ଅମରତ୍ବ ନିଶାରେ କିଛି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବି ଠିକ୍ ଭାବରେ ବଞ୍ଚି ନ ପାରିଥିବାର ଦୁଃଖରେ ଅଜା ଝାଉଁଳିବା ଆରମ୍ଭ କଲେଣି ।

କଣା

ଗତ ରାତିରେ ଯାହା ଯାହା ସବୁ ଘଟିଥିଲା-ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଅଭିନେତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହ ହସଖୁସୀ, ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାନରେ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍‌ ଫାସର ଏବଂ ପତ୍ନୀଙ୍କ ପାଖରେ ମୃଦୁ ପାନୀୟ ସେବନ- ସକାଳେ ସବୁ ଖବର ସହ ଫଟୋ ବି ଛପିଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ଖବର କାଗଜର ତୃତୀୟ ପୃଷ୍ଠାରେ । ତା' ପିଛ ପିଛ ସେ ସବୁ ଫଟୋ ଆଡେ ଥରୁଟିଏ ମୁହଁ ବୁଲେଇ ଦେଲେ ଏବଂ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଆଡକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ଖବର କାଗଜ ।

ପ୍ରାୟ ତିରିଶ ବର୍ଷ ତଳେ ମଧ୍ୟ ଭାରତରୁ ସେ ବନ୍ଦେ ଆସିଥିଲେ ଜଣେ ହୀରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଘରର ଚାକର ହେଇ । ମାତ୍ର ନିଜର କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ଓ ଭାର୍ୟା ଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରସନ୍ନ ଯୋଗୁଁ ଏବେ ଜଣେ କୋଟିପତି । ବଂଗଳା, ଗାଡ଼ି, ଚାକର, ପୂଜାରୀ, ଫ୍ଲଟ୍, ବ୍ୟାଙ୍କ ବାଲାନ୍ସ ସବୁ କିଛି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଏବେ ।

ପତ୍ନୀ ସବୁ ଖବର କାଗଜର ତୃତୀୟ ପୃଷ୍ଠା ତନ୍ମ କରି ଦେଖିଲେ ଏବଂ ଦୁଃଖ ହେଇଗଲେ । ବିଷାଦର କାରଣ ଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ପତିଙ୍କ ସବୁ ଫଟୋରୁ ଜଣା ପଡୁଥାଏ ସେ ଯିମିତି ଜଣେ ଜଣା ଲୋକ । ସବୁ ଫଟୋରେ ବାମ ଆଖିଟି ମୁଦ୍ରିତ ଅବସ୍ଥାରେ ।

ସେ ଜାଣନ୍ତି ତାଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ଆଦୌ କଣା ନୁହଁନ୍ତି । ତିରିଶି ବର୍ଷ ଧରି ହୀରା କାରଖାନାରେ କାମ କରିବା ଅବସ୍ଥାରେ କ୍ରମାଗତ ହୀରାର ଗୁଣାତ୍ମକମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ବାଁ ଆଖି ବନ୍ଦ ରଖି ତାହାଣ ଆଖିରେ ଲେନ୍‌ସ ସାହାଯ୍ୟରେ ହୀରା ପଥରକୁ ପରଖିବାକୁ ପଡେ । ଏମିତି ଏକ ଅଭ୍ୟାସରେ ପଡ଼ି ଯାଇଛି ତାଙ୍କର ଯାହା କଣା ହୋଇଯାଇଛି କ୍ୟାମରାର ପେଟ ଭିତରେ । ଅତୀତକ ମନ ଭିତରକୁ ଆସୁଥିବା ଏକ ଅଜବ ଖୁଆଲକୁ ମନେ ପକେଇ ସେ କୁତୁହଳ ହେଲେ ମନେ ମନେ ଯେ ଏତେ ବର୍ଷ ଧରି ଏକ ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ସେ ପୃଥିବୀକୁ ଦେଖୁଥିଲେ ବି କୌଣସି ଯୁବତୀ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଶ୍ଳୀଳତା ଆରୋପ କରି ନାହିଁ ।

ବଗିଚା

ଅପରାହ୍ନର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ସେ ବାହାରି ଆସନ୍ତି ଘର ସାମ୍ନା ବଗିଚାକୁ, ଯେଉଁଠି ଫୁଟି ଥାଏ ନାନା ରଙ୍ଗର ଜାତି ଜାତିକା ଫୁଲ । ବଗିଚା ନୁହେଁ ଫୁଲର ସମୁଦ୍ରଟାଏ । ଠାଏ ଠାଏ ଫୁଲମାନଙ୍କ ପାଖରେ ହରରଙ୍ଗୀ ପ୍ରଜାପତିମାନେ ଗପସପ କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଫୁଲଗଛ ମୂଳରେ ପାଣି ପାଇପଟାକୁ ଧରିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଓଠ ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ହେବା ଆରମ୍ଭ କରେ ।

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ତାଙ୍କ ଆଡୁଆଳରେ ସାମ୍ନା ରାସ୍ତାରେ ଅଟକେ ଏକ ପୋଲିସ୍ ଭ୍ୟାନ୍ । ସହାସ୍ୟ ଓହ୍ଲୁନ୍ତି ପ୍ରଜାପତିଟିଏ । ସନ୍ତର୍ପଣରେ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲି ଯା'ନ୍ତି ସେ । ଫୁଲଟିଏ ଅପେକ୍ଷାରେ ଥାଏ ଅନେକ ଆଗରୁ କୁଡ଼କୁଡ଼ ଆଉ ଚାପା ହସର ଲହଡ଼ି ମାଡ଼ିଯାଏ ବଗିଚା ସାରା ଅନେକ ସମୟ ଯାଏ । ତଥାପି ପାଣି ଦିଆ ଚାଲିଥାଏ । ସେମିତି ଅତର୍କିତ ଫେରିଯାଏ କ୍ଲାନ୍ତ ପ୍ରଜାପତିଟି ।

ବଗିଚାଟି ତାଙ୍କୁ କେବଳ ଚାହିଁଥାଏ ଅପଲକ । ନିର୍ବାକ । ମଝିରେ ଯାହା ଗୋଟେ ଗାତ କଣ୍ଠ ପାଖକୁ ଆସି ପୁଣି ଫେରି ଯାଉଥାଏ ।

□□□

କୋଠରୀ ନଂ ୩୦ ୨

ସବୁଥର ପରି ହୋଟେଲ୍ ମ୍ୟାନେଜର୍ ଏଥର ମୋତେ ନମସ୍କାର କଲାନି
ଅଥବା ରେଜିଷ୍ଟରରେ ଥିବା ନାଁ, ଗାଁ, ଠିକଣା ଲେଖିବା ସହ ଆସିବାର ସଂପର୍କରେ
ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ତ ଦୂରର କଥା, ଦସ୍ତଖତ ପାଇଁ ବି ଅନୁରୋଧ କଲାନି । ସାମ୍ନାରେ
ମୁଁ ଆଟାଟି ରଖିବା ଆଗରୁ ସେ ମୋ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ରୁମ୍ ନମ୍ବର ୩୦ ୨ର
ଚାବିକାଠି ଏବଂ ମୋ ଆଟାଟି ନେଇ ଯିବା ଲାଗି ପାଖରେ ଠିଆ ହେଇଥିବା ବୟଟିକୁ
ଆଖିରେ ଇସାରା କଲା ।

ଯନ୍ତ୍ରବତ୍ ପିଲାଟି ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ମୋ ଆଟାଟି ଧରି ଲିଫ୍ଟର ସୁଇଚ୍ ଟିପିଲା । ମୁଁ
ତାକୁ ଅନୁସରଣ କଲି । ତୃତୀୟ ମହଲାରେ ଲିଫ୍ଟ ରହିଲା । କରିଡରରେ ଦୁହେଁ
ଚାଲୁ ଚାଲୁ ବୟଟି ପଚାରିଲା ।

: କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆପଣ ମଲାପରେ, ପୁଲିସ୍ ରୁମ୍ ନମ୍ବର ୩୦ ୨କୁ ସିଲ୍
କରି ଦେଇଛି । ଆତ୍ମହତ୍ୟା ବୋଲି ସନ୍ଦେହ କରୁଛି ।

: ମର୍ଡର ବି ହୋଇପାରେ ! ମୁଁ କହିଲି ।

: ନା, ସବୁ କଥା ବେତ୍ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ଡାଏରୀରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଛି । ଆପଣ
ତ ନିଜେ ଗୁଳି ଟିପି ଥିଲେ କାନମୁଣ୍ଡା ଉପରେ ।”

ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁଲି । ସେଠି ନା ଥିଲା ବୟ, ନା ମୋ ଆଟାଟି । ସାମ୍ନାରେ
ବି ଦେଖା ଯାଉ ନଥିଲା କୋଠରୀ ନଂ ୩୦ ୨ ।

ପଦଯାତ୍ରା

ଗାନ୍ଧୀ ଜୟନ୍ତୀ ଅବସରରେ ସହରର ରାଜରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସମୂହ ପଦଯାତ୍ରାର ପରିକଳ୍ପନା କରିଥିଲେ ସେ । ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ସବୁ ସଂବାଦ ଓ ବିଜ୍ଞାପନ ଭାବେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ତାଙ୍କର କାଗଜମାନଙ୍କରେ ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦିବସରେ ପ୍ରତ୍ୟୁଷରେ ହଜାର ହଜାର ଜନତା ରୁଷ୍ଟ ହେଇଥିଲେ ସହରର ପ୍ରଶସ୍ତ ମଇଦାନରେ ଓ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ ତାଙ୍କ ଆଗମନକୁ ବହୁ ସମୟ ଯାଏ । ମାଇକ୍‌ରୁ ଭାସି ଆସୁଥିଲା ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ପ୍ରିୟ ସଂଗୀତ ‘ରଘୁପତି ରାଘବ ରାଜାରାମ’ ଆଉ ‘ବୈଷ୍ଣବ ଜନୋତୋ..’ କିନ୍ତୁ ସେ ନଥିଲେ ପଦଯାତ୍ରାକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇ ନେବା ଲାଗି ।

ସେ ଦିନ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଖବର ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଯେ ଗଭୀର ଆଶ୍ଚର୍ୟ୍ୟାତରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ସେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଛନ୍ତି ସହରର ନାମୀ ହାସ୍ପାତାଳରେ । ତାଙ୍କ ଆରୋଗ୍ୟ କାମନା କରି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ରଖା ଯାଇଛି ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭା ସହରର ସଭାଗୃହରେ ।

ଆଲବମ୍

ଯେଉଁଠି କିଛି ଘଟଣା କିମ୍ବା ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିବ ସେଠି ନିଶ୍ଚୟ ଥିବେ ସେ । ହେଉପାରେ ମାଗଣା ଚକ୍ଷୁ ଚିକିତ୍ସା ଶିବିର ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉତ୍ସବ, ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଜିଲ୍ଲା ବିକାଶ ଯୋଜନାର ରିଭ୍ୟୁ ଅଥବା ସତକ ଦୁର୍ଘଟଣା ଜନିତ ରାସ୍ତାରୋକ ଆନ୍ଦୋଳନ । ସବୁଠି ସେ ଥାନ୍ତି । ସବୁ ଘଟଣା/ଦୁର୍ଘଟଣାର ଫଟୋ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ମହକୁଦ୍ ଅଛି ଥାକ ମରା ହେଇଥିବା ଆଲବମ୍‌ମାନଙ୍କରେ ।

ତାଙ୍କ ଫଟୋ ତାଙ୍କ ଜୀବନୀ ବୋଲି ସେ ଗର୍ବ କରନ୍ତି । ଘରକୁ ଆସୁଥିବା ଅଭ୍ୟାଗତଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଫଟୋ ସହ ଜଡିତ ଘଟଣା ପ୍ରମୁଖ ସର୍ବାଗ୍ରେ ଅବତାରଣା କରନ୍ତି ।

ଅସଲରେ ସେ ଫଟୋରେ ରହିବା ଲାଗି ଅପ୍ରାଣ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥାନ୍ତି । ଘଟଣା ସହ ତାଙ୍କର ସଂପୃକ୍ତି ଥାଏ କମ୍ ଅଥବା ଆଦୌ ନଥାଏ ।

ଏକଥା ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଜଣାଥାଏ । ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଅପାରଗ ପଣିଆର ସେ ଏକ ମୂକ ସାକ୍ଷୀ । ଯେତେବେଳେ ସେ ଆଗନ୍ତୁକମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବ୍ରଜଗୁମ୍ଫାରେ ଆଲବମ୍ ଦେଖାଇ ନିଜ ପାରିବା ପଣିଆର ଦଳିଲ୍ ପେଶ୍ କରୁଥାନ୍ତି, ପରଦା ଅଡୁଆଳରେ ଥାଇ ପତ୍ନୀ ମୁରକି ହସୁଥାନ୍ତି । ସେ ହସ ତାଙ୍କ ଶିରା ପ୍ରଶିରାରେ ବିଷପରି ଚରିଯାଏ ।

□□□

ସେ ସହର କଥା

ସହରସାରା ଜାତି ଜାତିକା ଦେଶୀ ବିଦେଶୀ କାରରେ ଘୁରୁଥିବା ଏବଂ ନାନା କିସମର ସୁରମ୍ୟ ଅଙ୍ଗାଳିକାରେ ରହୁଥିବା ଲୋକଗୁଡ଼ାକ ଥିଲେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ-ପ୍ରପାତିତ । ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଖରାରେ ବୁଲି ବୁଲି ଲୋକଟି ଯେପରି ପାଣି ବୁନ୍ଦାଏ ପାଇଁ ଡହଳ ବିକଳ ହେଉଥାଏ, ସେ ଲୋକ ଗୁଡ଼ାକ ସେଇପରି ଦୃଷାର୍ତ୍ତ ଥାଆନ୍ତି ଅର୍ଥ ଓ କ୍ଷମତା ପାଇଁ । ଶୋଷିଲା ଲୋକଟି ପାଣି ପିଇବା ପରେ ତାର ଶୋଷ ମେଣ୍ଟିଯାଏ, ମାତ୍ର କ୍ଷମତା ଓ ଅର୍ଥ ନାମକ ବ୍ୟାଧିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଔଷଧ ଉଦ୍‌ଭାବନ ହୋଇ ନାହିଁ ଏ ଯାବତ୍ ।

ସେ ସହରର ଲୋକେ ନିଦ ପାଇଁ ଔଷଧ ଖାଆନ୍ତି । ଭଲ ପାଣି କି ପବନ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ଚୋର, ଡକାୟତ ଏବଂ ପାଜିଙ୍କର ଖୁବ୍ ଭିତ ।

କେବଳ ଏତିକି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ଯେ ସେ ଏ ସହରକୁ ଯେବେ ଆସିଥିଲେ ସେତେବେଳେ କେହି ଜାଣି ନଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେ ଏ ସହରରୁ ଚାଲିଗଲେ କେହି ବି ଜାଣିପାରିଲେ ନି । ତାଙ୍କର ଧାରଣା ହୁଏ ଯେ ସେ ନିଜେ ହିଁ ନ ଥିଲେ ଆଦୌ ।

ଭିକାରୁଣୀ ଓ ସେକୁ

ଟ୍ରେନ୍‌ର ଗତି ଖୁବ୍ ଧୀମା ଥିଲା । ସ୍ଥିର କୋଚର ହାଉସାଉ ସାଙ୍ଗକୁ ମେ'ମାସର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଖରାରେ ବାଇଗଣ ପରି ସିଝି ଯାଉଥିଲା ଚମତା । ଏପରି ଏକ ଅଶ୍ୱସ୍ଥିକର ପରିବେଶକୁ ଆହୁରି ବିରକ୍ତିକର ଏବଂ ପାତ୍ରା ଦାୟକ କରିବା ଲାଗି କମାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ପସି ଯାଇଥିଲା ମଧ୍ୟବୟସ୍କା ଭିକାରୁଣୀଟି । ସାଙ୍ଗରେ ପାଞ୍ଚ ସାତ ବର୍ଷର ପିଲାଟିଏ ।

ମୁଁ ବସିଥିବା ସିଟ୍ ପାଖରେ ପହଂଚି ଭିକାରୁଣୀଟି ହାତ ବଢ଼େଇ ଦେଲା ସାମ୍ବାରେ ବସିଥିବା ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ।

ମୋ ପାଖ ସିଟ୍‌ରେ ଦୁଇ ଜଣ ଓ ସାମ୍ବାରେ ତିନିଜଣ ଯାତ୍ରୀ ବସିଥିଲେ । ବସିଥିଲେ କହିବା ଠିକ୍ ହବ ନାହିଁ । ଶୋଇଥିଲେ ବୋଲି ବି କହିବା ଠିକ୍ ହେବନି । ପାଖକୁ ଲାଗି ବସିଥିବା ବୟସ୍କ ସର୍ଦ୍ଦାରକୀ କାହା ସହ ଖୁବ୍ ଗରମ ହେଇ ମୋବାଇଲ୍‌ରେ କଥା ହେଉଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଭାଷାରେ ବିନ୍ଦୁ ବିସର୍ଗ ବୁଝିବା କଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର ମୋ ପାଇଁ । କେବଳ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ 'ବହେଶଦି' ବାରମ୍ବାର କାନରେ ପଡୁଥାଏ । ଜଣେ ପଞ୍ଜାବୀ ଭଦ୍ରଲୋକ ଏଇ ଶବ୍ଦ ସହ ପରିଚିତ କରାଇ ଥିଲେ ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷତଳେ ତାଙ୍କ ସହ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଚାକିରୀ କରୁଥିବା ବେଳେ । ଅବଶ୍ୟ ଲୋକପ୍ରିୟ ଗାୟକ ଜଗଜିତ ସିଂଙ୍କ ଗୀତରୁ କେବେ କେବେ କିଛି ପଞ୍ଜାବୀ ଶବ୍ଦ ସହ ପରିଚିତ ଥିଲି ମାତ୍ର ଏବେ ସେ ସବୁ ବିସ୍ମୃତ ପ୍ରାୟ ।

ପାଖ ସିଟ୍‌ର ପଞ୍ଜାବୀ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କର ନିଘା ଆବୌ ନଥାଏ ଯେ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଭିକାରୁଣୀଟି ହାତ ବଢ଼େଇଛି । ପଞ୍ଜାବୀ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଖକୁ ଲାଗି ବସିଥିବା ତରୁଣୀଟି ଫିଲ୍ମ ଫେୟାର ଅଥବା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପତ୍ରିକାଟି ଭିତରେ ମୁହଁ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପରିଧାନରୁ ସେ କେବଳ ଶିକ୍ଷିତା ନୁହଁନ୍ତି ଆଧୁନିକା ପରି ମନେ ହେଉଥା'ନ୍ତି । ବୁ-ଜିନ୍ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ସାଙ୍ଗକୁ ଚିପା ଗଞ୍ଜି ଭିତରୁ ସୁଠାମ ଶରୀରର ରେଖାମାନ ବାରି ହେଇ ପଡୁଥା'ନ୍ତି । ସେ ହଠାତ୍ ଉପରକୁ ମୁହଁ ଟେକି ଭିକାରୁଣୀ ଆଡ଼କୁ ଥରେ ନିଷ୍ଠରୁଣ ଆଖିରେ ଚାହିଁଲେ ଓ ବିନା ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ପୁଣି ପତ୍ରିକା ଭିତରେ ମୁଣ୍ଡ ଭର୍ତ୍ତି

କରିଦେଲେ । ସେତିକି ବେଳେ ମନେ ହେଲା ବକ୍ଷୋଜ ଦୁଇଟି ତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ଛଟପଟ ହେଉଥିବା କପୋତ ଚଢ଼େଇ ଏବଂ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଭାଗ ଦେବାକୁ ସେମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ବ୍ୟଗ୍ର ।

ତରୁଣୀଟିର ଠିକ୍ ସାମ୍ନାରେ ଘୁମାଉ ଆ'ନ୍ତି ଜଣେ ମଧ୍ୟବୟସ୍କା ଭଦ୍ର ମହିଳା ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସହ ଆଗରୁ ଆଣିଥିବା ରୁଟି ଆଉ ଆଖର ଖାଇବା ପରେ । ପାଖରେ ସ୍ୱାମୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେଇଥିବା ମୁଣ୍ଡଟି ଗୋଟେ ତରଭୁଜର ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥାଏ ନରୁବା ବାହେରବଲ୍ । ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କ ଫେଟର ଚର୍ଚ୍ଚ ବାହାରକୁ ଚାଲି ଆସିଥାଏ ପିନ୍ଧିଥିବା ଶାଢ଼ୀର ବୋଲ ନ ମାନି ।

ସେମାନେ ଫେରୁଥିଲେ ଆହୁବାଦରୁ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଗତ ପିତାଙ୍କ ଅସ୍ଥି ବିସର୍ଜନ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତ୍ରିବେଣୀ ସଂଗମ ଠାରେ । ସାଥରେ ଆଣିଆନ୍ତି ଗଙ୍ଗାଜଳ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଜାରକିନରେ ।

ତ୍ରିବେଣୀ ସଂଗମରେ ପଣ୍ଡାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଯ୍ୟାତିତା ହେଇ ଥିବାର ସମସ୍ତ ବିବରଣୀ ସହଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପେଶ କରିବା ପରେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଶେଷରେ କହିବାକୁ ପଛାଇ ନ ଥିଲେ ଏଇ କିଛି ସମୟ ଆଗରୁ : ମୁଁ ତ ମୋ ପୁଅକୁ କହିବି, ବାବୁରେ, ମୋର ସ୍ୱର୍ଗ ଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ, ତୁ ମୋ ଅସ୍ଥି ଆମ ବାଡ଼ିପଟ ଗଡ଼ିଆରେ ବସର୍ଜନ କରିବୁ ।” ହସ୍ତ ହସ୍ତ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଗମ୍ଭୀର ହେଇ ଯାଇଥିଲେ ଯେ ସେତେବେଳୁଁ ତାଙ୍କ ବକର ବକର ଏକଦମ୍ ୦୯ ହେଇ ଯାଇଛି । ସ୍ତ୍ରୀ ରହିରହି ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ଟଳି ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ନିଦ ବାଉଳାରେ ।

ଭିକାରୁଣୀ ହାତ ବଢ଼େଇ ରଖୁଛି ସିମିତି, ଯିମିତି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ହାତ ଭୁଜ୍ ସହ ସମାନ୍ତରାଳ ହେଇ ରହିଯାଇଥାଏ ।

ଏବେ ମୋ ସାମ୍ନାରେ ବସିଥିବା ବୁଢ଼ା ଲୋକଟି ଆଡ଼କୁ ଭିକାରୁଣୀର ହାତ ବଢ଼େଇ ହେଇ ଯାଇଛି ଯିମିତି ଅକ୍ଷାଂଶ ଦ୍ରାଘିମା ସୂଚିତ କରିବା ଲାଗି କମ୍ପାସର କଣ୍ଟା ଘୁରି ଯାଇ ସ୍ଥିର ହେଇଯାଏ ।

ବୁଢ଼ା ଲୋକଟି ହିଁ ପ୍ରଥମେ ଭିକାରୁଣୀକୁ ବଲ ବଲ ହେଇ ଚାହିଁଲା । ଭିକାରୁଣୀର ଅନୁଜଳ ଆଖି ସହ ବୁଢ଼ାଲୋକଟିର ଚୂଡ଼ିଦାର ସାଙ୍ଗକୁ ନେହେରୁ ଜ୍ୟାକେଟ୍

ପିନ୍ଧାରୁ ମନେ ହେଉଥାଏ ସେ ଜଣେ ରାଜନୈତିକ କର୍ମୀ ଅଥବା ନେତା । କୋଉ ପାର୍ଟିର କହିବା ମୁହଁଲ । କାରଣ ଏ ଯାବତ୍ ତାଙ୍କ ପାଟିରୁ ଶବ୍ଦଟିଏ ବି ବାହାରି ନାହିଁ ।

: କାମ କରୁନୁ? ଭଲ ଲାଗୁଛି ଏ ଧନ୍ୟା? ଯଦି କାମ ପାଉନୁ, ଆ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ କାମ ଦେବି ।”

ବୁଢ଼ା ଲୋକଟିର ଉପଦେଶ ଶୁଣି ନ ଶୁଣିଲା ଭଳି ହେଉଥିଲା ଭିକାରୁଣୀ । ଏ କଥା କହି ସାରି ମୋ ଆଡ଼କୁ କଟମଟ ହେଇ ଚାହିଁଥାଏ ବୁଢ଼ାଲୋକଟି । ମୁଁ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲିନି । ଗରମରେ ଭିଜି ଗଲାଣି ଭିତରର ଗାଞ୍ଜି ଆଉ ଚଢ଼ି । ଅବହେଳାରେ ରହା ଧରିଥିବା ଭୋକିଲା ଶିଶୁ ପରି କେଁ କେଁ ଶବ୍ଦ କରି ଚାଲିଛି ଛାତ ଉପରୁ ଝୁଲୁଥିବା ଫ୍ୟାନ୍ ।

ଭିକାରୁଣୀ ବୁଢ଼ାଲୋକଟିକୁ ଥରେ ଚାହିଁ ଦେଲା ଏବଂ ପିଲାଟି ସହ ଆଗକୁ ଚାଲିଲା । ହାତ ସେମିତି ବଢ଼େଇ ଥାଏ ଆଗକୁ ।

□□□

ଗୁଳି

ହାଇସ୍କୁଲରେ ଦୁହେଁ ଥିଲେ ସହପାଠୀ ଓ ଉତ୍ତମ ବନ୍ଧୁ । କାରଣ ଦୁହେଁ ଖେଳକୁହରେ ଥିଲେ ପାରଙ୍ଗମ, ବିଶେଷ କରି ଦୌଡ଼ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଦୁହେଁ ରହୁଥିଲେ କେବେ ଏକ ଆଉ କେବେ ଦୁଇ ନମ୍ବରରେ ।

କାଳକ୍ରମେ ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ ପରେ ଜଣେ ହେଲା ପୋଲିସ୍ ଆଉ ଜଣକ ପାଲଟିଗଲା ଚୋର ଏବଂ ଚୋରି କରି ଚାଲିଲା ପୋଲିସ୍ ସାଙ୍ଗର ଇଲାକାରେ । ଖବର କାଗଜରେ ପ୍ରତିଦିନ ଛପା ହେଲା ପୋଲିସ୍‌ର ଅପରାଧତାର କିଛି ସତ ଓ କିଛି ମିଛ କାହାଣୀ ।

ଦିନେ ଅଚାନକ ପୋଲିସ୍ ସାଙ୍ଗ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଗଲା ଚୋର ସାଙ୍ଗ । ଚୋର ତାକୁ ଦେଖୁ ଦୌଡ଼ିଲା । ପୋଲିସ୍ ତା ପଛେ ପଛେ ଦୌଡ଼ିଲା ସହରର ମୁଖ୍ୟ ରାସ୍ତାରେ । ଲାଗୁଥିଲା ଯିମିତି ଗୋଟେ ଦୌଡ଼ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଆରମ୍ଭ ହେଇ ଯାଇଛି ।

ଯ୍ୟା ଭିତରେ ପୋଲିସ୍ ସାଙ୍ଗର ଚର୍ବି ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା, ମାତ୍ର ହାରିଯିବା ଭୟରେ ସେ ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ବାହାର କଲା ରିଭଲଭର ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରରେ ପାଟି କରି ଚୋର ସାଙ୍ଗକୁ ଶୁଣେଇଲା : ଫାୟାର୍ ।”

ହରିଣଠୁ ଆହୁରି ତୀବ୍ର ବେଗରେ ଦୌଡ଼ୁଥିବା ଚୋର ସାଙ୍ଗ ଠକ୍ କିନା ଠିଆ ହେଇଗଲା । ଉପରକୁ ଦୁଇହାତ ଟେକି ଦେଇ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କଲା ।

ପରଦିନ ଖବରକାଗଜରେ ପୋଲିସ୍ ସାଙ୍ଗର କରାମତି ସର୍ବଶେଷ ଫଟୋ ସହ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ସହରର ସବୁ ଖବର କାଗଜରେ ।

ଘରେ ବସି ସକାଳୁ ସକାଳୁ ପୋଲିସ୍ ସାଙ୍ଗ ତା ସହ ଖବର କାଗଜ ଓଲଟାଇ ପଢ଼ିଲା ବେଳେ ଧୀର ସ୍ଵରରେ କହିଲା : ଏ ସବୁ ଗୁଳିର କରାମତି । ‘ଫାୟାରିଙ୍ଗ୍‌ର ଡର ନଥିଲେ ଏ ସଫଳତା ମିଳିଥାନ୍ତା କୁଆଡୁ ?”

ପାଖରେ ବସି ଖବର କାଗଜରୁ ଫଟୋ ଦେଖୁଥିବା ବଢ଼ିଲା ଝିଅ କହିଲା : ବାପା, କାଲି ତୁମ ରିଭଲଭରରୁ ମୁଁ ଗୁଳି କାଢ଼ି ତ୍ରୟର ଭିତରେ ରଖି ଦେଇଥିଲି । ତୁମେ ‘ଫାୟାର୍’ କହିଲା ବେଳେ ରିଭଲଭରରେ ଗୁଳି ନଥିଲା ।”

ଝିଅ କଥା ଶୁଣି ପୋଲିସ୍ ସାଙ୍ଗ ତତକ୍ଷଣାତ ମୂର୍ଚ୍ଛା ହେଇଗଲେ ।

ବିତର୍କ

ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ସଂପର୍କ ଥିଲା ଶ୍ୱଶୁର ଓ ଜାଇଁ । ମାତ୍ର ମାନସିକ ଚେତନାରେ ଦୁହେଁ ଥିଲେ ପରମ ବନ୍ଧୁ । ବୟସ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ, ଆଉ ଜଣକ ଯୁବକ ।

ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଭେଟ ହେଇଥିଲା ତିରିଶ ବର୍ଷ ତଳେ ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ ଉତ୍ସବରେ । ଦୁହେଁ ବସିଥିଲେ ହୁଇସି ଗ୍ଲାସ୍ ଧରି ଗୋଟିଏ ଟେବୁଲରେ ସାମ୍ନା ସାମ୍ନି, ବୃଦ୍ଧ କହିଲେ, କେତେ ପେଟ୍ ହେଲା ? ଯୁବକ ହସି ହସି ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ମୁଁ ଚକ୍କଳି ଖାଏ, କଣା ଗଣିବା ମୋର ଅଭ୍ୟାସ ନୁହେଁ ।”

ଯୁବକଙ୍କ ଉତ୍ତର ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ମନକୁ ପାଇଲା । ମଦ୍ୟପାନର ଏକ ଅଳିଖିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଦୁହେଁ ଭାଗ ନେଇ ସାରିଥିଲେ ସେତେବେଳକୁ । ମାପି ନଥିଲେ ରାତିର ଗଭୀରତା, ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ହାର ମାନିଥିଲେ ବୃଦ୍ଧ । କର ମର୍ଦ୍ଦିନ କରୁ କରୁ କହିଥିଲେ-ବ୍ରାଭୋ, ବ୍ରାଭୋ ଯଙ୍ଗ ମ୍ୟାନ ।

: ମୁଁ ବାଜିରେ ହାରି ଯାଇଛି । କ’ଣ ମାଗୁଛ ମାଗ, ମୁଁ ଦବାକୁ ତୟାର ଅଛି ।” ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ସ୍ୱରରେ ଦାୟାକତା ।

: ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଝିଅକୁ ବାହା ହେବାକୁ ଚାହେଁ, ଦେଇ ପାରିବେ ?” ଯୁବକ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ । ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ନିଶା ତଳକୁ ଖସିଗଲା ଅର୍ମୋନିଟରର ପାରଦ ଥଣ୍ଡା ପାଣିର ସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବା ପରି ।

: ସାନ ଝିଅକୁ ଦେଇପାରେ । ବଡ଼ ଝିଅର ନିର୍ବନ୍ଧ ହେଇ ସାରିଛି ।

ତାହା ହିଁ ହେଲା । ଯୁବକ ଥିଲେ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ତଥା ସଂବେଦନଶୀଳ ଲେଖକ । ବୃଦ୍ଧ ଥିଲେ ଗୋଟିଏ ଖବରକାଗଜର ମାଲିକ, ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଓ ଚିନ୍ତା ନାୟକ ।

କାଳକ୍ରମେ ଯୁବକଙ୍କର ଖ୍ୟାତି ବଢ଼ି ଚାଲିଲା । ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖକ ଭାବେ ତାଙ୍କୁ ମିଳିଥିଲା ସାମାଜିକ ସ୍ୱାକୃତି ଓ ପୁରସ୍କାର । ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଟି ଗଳ୍ପ ପାଠକର ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାକୁ ଚହଲାଇ ଥିଲା ।

ଏକଦା ପତ୍ରିକାଟିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଇଥିବା ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପ ଉପରେ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇ

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଚିଠି ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା, କିଛି ପ୍ରଶଂସା ଓ କିଛି ସମାଲୋଚନା ଥିଲା । ସେଥିରେ ସରଗରମ ଥିଲା ପାଠକ ମହଲ । ଯୁବକ ବିଚଳିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଖୁସି ବି ହେଉଥିଲେ । ପାଠକୀୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଯୋଗୁଁ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ମନ ଫିକା ପଡ଼ିଗଲା ଯେଉଁଦିନ ନିଜୁତରେ ତାଙ୍କ ଶ୍ଵଶୁରଙ୍କ ସହାୟକ ସୂଚନା ଦେଲେ ଯେ ଏ ସବୁ ଚିଠି ଲେଖା ପଛରେ ବୃଦ୍ଧଙ୍କର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ହାତ ରହିଛି କେବଳ ବିତର୍କ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ।

ଛୋଟ ଲୋକ

ମୁଁ ଗୋଟେ ଛୋଟ ଲୋକ । ସିମେଣ୍ଟ, ବାଲି ନଗେଇ କରଣୀରେ ପଲସ୍ତରା କରିବା ମୋର କାମ । ଇଟା ଉପରେ ଇଟା ଥୋଇ ଓଳମରେ ଦେଖିବା ମୋର ବେଉସା । ଏମିତି ବିତିଗଲାଣି ୧୫ କି ୨୦ ବରଷ ଏ କାରଖାନାରେ । ମୋ କାମରେ ମୋ ଉପରେ ହାକିମ୍ ସବୁଷ୍ଟ । ମୁଁ ବି ଖୁସି ସେଇଥି ପାଇଁ । ହେଲେ ଏବେ ମୁଁ ପଡ଼ିଛି ହରଡ଼ ଘଣାରେ ଯେବେଠୁଁ ନୂଆ ବଡ଼ ଅଧିକାରୀ ଜଣକ ଆସି କଲୋନୀରେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଘରେ ରହିଲେଣି । ତାଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ବି ଅବିକଳ ସେମିତିଆ ଘରେ ରହୁଛନ୍ତି ଆଉ ଜଣେ ପ୍ରମୁଖ ବଡ଼ ଅଧିକାରୀ ଅନେକ ଆଗରୁ । ଏବେ ନୂଆ ଆଉ ପୁରୁଣାଙ୍କ ଭିତରେ ବାଦାପାଲା ଚାଲିଛି । ନୂଆ ବାବୁଙ୍କ ଘରେ ମୁଁ ଯଦି ଇଟାଟେ ରଖିଲିଣି, ପୁରୁଣା ବାଲା ଅର୍ଡର ଦେଲେଣି ତାଙ୍କ ଘରେ ଦୁଇଟା ରଖିବାକୁ । ଦିୱାଲି ବେଳକୁ ପୁରୁଣା କହିଲାଣି ମୋ ଘରେ ଶୁଆ ପକ୍ଷିଆ ରଙ୍ଗ ଲାଗିବ । ନୂଆ କହିଲାଣି ପିକ୍ କଲର କରିବାକୁ । ଦୁହେଁ ଏତେ ପାଖରେ ଅଥଚ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ପରସ୍ପରଠୁଁ ଅନେକ ଅନେକ ଦୂରରେ । ଜଣେ ଆର ଜଣଙ୍କୁ ନ ସହି ପାରିବା ଅନେକ ଉଦାହରଣର ମୂଳସାକ୍ଷୀ ମୁଁ । ଛୋଟ ଲୋକ ଆଜନ୍ମରୁ । ନା ଅଛି ପଇସା, ଗାଡ଼ି ନା ବଂଗଳା । ହେଲେ ଗାଡ଼ି ବଂଗଳା ଆଉ କ୍ଷମତା ଥିବା ଲୋକ ଗୁଡ଼ାକ ମୋ ଠୁଁ ବି ଅଧିକ ଛୋଟଲୋକ ।

ପୋଷକାର୍ତ୍ତ

ଦିନ ସାରା ଘୁରି ଘୁରି ସେ କ୍ଲାନ୍ତ ହେଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ।

ଦିନ ଦଶଟାରୁ ଘରୁ ବାହାରି ଗଲେ ସେ ଯେ ରାତି ବାରଟା ହେଲାଣି । ଫେରିବାଳେକୁ ସହରର ତିନିଟା ସଭାରେ ତାଙ୍କୁ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ହେଲା ଆଜି । ଦେଶର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ମାନ ପାଇବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ସଂବର୍ଦ୍ଧନା ଦେବାର ଅନ୍ତ ନାହିଁ ଯେମିତି । ସପ୍ତାହେ ହେଲା ଚାଲିଛି ଏ ପାଲା । ସବୁଠି ତାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟିକ କୃତିର ଆଲୋଚନା, ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ଭୁରି ଭୁରି ପ୍ରଶଂସା । ଯୁଗ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ବୋଲି ଡ଼ିଣ୍ଡିମ ପିଟା ଚାଲିଥାଏ । ଅନବରତ ଟେଲିଫୋନ୍ ଘଣ୍ଟି, ପ୍ରତିଦିନ ତାଙ୍କବାଲା ଦେଇ ଯାଉଥିବା ଗଦାଏ ଗଦାଏ ଲେଖା ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଦେଇ ଦେଇ ସେ ନୟାନ୍ତ ହେଇଗଲାଣି । ଏ ସବୁ କ୍ଲାନ୍ତ ଭିତରେ ବି ସଫଳତାର ସ୍ବାଦ ତାଙ୍କୁ ଆଣି ଦେଉଥିଲା ଅତୁରନ୍ତ ଉସାହ ଓ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଉଦ୍ୟମନା ।

ଶୋଇବାକୁ ଯିବା ଆଗରୁ ସେଦିନ ପୋଷକାର୍ତ୍ତରେ ଆସିଥିବା ଚିଠିଟିକୁ ସେ ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଛି ଗୋଟାଏ ଅନ୍ତତଃ ନ ପଡ଼ିଲେ ନିଦ ହୁଏ ନାହିଁ ତାଙ୍କୁ । ଚିଠିଟି ସେ ଶୋଇ ଶୋଇ ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ : ପ୍ରିୟ ମହାଶୟ, ସାରସ୍ବତ ପ୍ରଶାମ ଜାଣିବେ ଜାଣି ଖୁସୀ ହେବେ ଯେ ପଦ୍ମଗନ୍ଧା ସାହିତ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ତରଫରୁ ଏକ ସମସାମୟିକ କବିତା ସଂକଳନ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି । ଏଥିରେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ -- କବିମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନିତ କରାଯିବ । ଏଇ ଅବସରରେ ଆପଣ ଦୁଇଟି କବିତା, ଏକ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ଫଟୋ ସହିତ ଅଗ୍ରାମ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ପଠାଇବେ ବୋଲି ଆଶା କରୁ । ପ୍ରକାଶ ଆଉକି, ଲେଖା ପଠାଇବାର ଶେଷ ତାରିଖ ଚଳିତ ମାସ ଶେଷ ରଖାଯାଇଛି । ଇତି ଆପଣଙ୍କର... ।”

ପତ୍ର ପ୍ରେରକଙ୍କ ଠିକଣା ଜାଣିବା ଆଗରୁ କ୍ଲାନ୍ତ ଆଖି ନଇଁ ଆସୁଥିଲା ତାଙ୍କର । ସେ ମନକୁ ମନ ଯିମିତି ବିଳବିଳଉଥିଲେ : ଛି, ମୋ ଲେଖକ ଜୀବନକୁ ଧିକ୍ !”

□□□

ନିଉଜ୍

ଷାଠିଏ ବର୍ଷ ବୟସରେ ନିଜ ଜନ୍ମମାଟିରେ ପାଦ ଦେବା ବେଳକୁ ସେ ପୃଥିବୀର ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ବଡ଼ ତଥା ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଦେଶ ଘୁରି ସାରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ସେ ଅନେକ ଦେଶର ସାଂସ୍କୃତିକ ତଥା ସାହିତ୍ୟିକ ପାଣିପାଗ ସହ ପରିଚିତ ହେଇ ଯାଇଥିଲେ, ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରାର ଦିଗ୍‌ବଳୟଟି ଥିଲା ବେଶ୍ ସୁଦୂର ପ୍ରସାରୀ । ତା'ର ଝଲକ ତାଙ୍କ ରଚିତ କବିତା, ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ ତଥା ସ୍ତମ୍ଭମାନଙ୍କର ବାରି ହେଇ ପଡୁଥିଲା ।

ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଯାଏ ଭିତରେ ବଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା ଅହଂକାରର ଚାରାଟି । ସେ ଯେଉଁ ସଭା ସମିତିକୁ ଯାଉଥିଲେ, ନିଜର ସମଧର୍ମୀମାନଙ୍କୁ କୁସାରତନା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ହେୟ ଜ୍ଞାନ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଘଟଣାକ୍ରମେ ଅହେତୁକ ଭାବେ କମି ଆସୁଥିଲା ତାଙ୍କ ଲେଖାମାନଙ୍କରେ ପାଠକ ସଂଖ୍ୟା ତଥା ବୁଦ୍ଧିଦୀପ୍ତ ଭାଷଣମାନଙ୍କର ଶ୍ରୋତା ସଂଖ୍ୟା ।

ଶ୍ରୋତା ତଥା ପାଠକ ସଂଖ୍ୟା ଦିନକୁ ଦିନ ହ୍ରାସ ପାଇବା ଫଳରେ ସେ ଆତଙ୍କିତ ହେଇ ଯାଇଥିଲେ । ତଥାପି ବୟସ୍କମାନଙ୍କୁ ଗାଳିଦେବା ଓ ତରୁଣୀମାନଙ୍କୁ ହେୟଜ୍ଞାନ କରିବା ଭଳି ଅଭ୍ୟାସର ପିଂଜରା ଭିତରୁ ସେ ମୁକୁଳି ପାରୁ ନଥିଲେ ।

ଅନେକ ଦିନ ପରେ ତାଙ୍କୁ ଥରେ ଗୋଟିଏ ସାହିତ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଆମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ ଜନୈକ କବିଙ୍କ ସଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ବହିଟିକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାକୁ । ସେ ଆସିଲେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପୂର୍ବ ଯୋଜନାନୁଯାୟୀ ଚାଲିଲା । ପୁସ୍ତକ ଉନ୍ମୋଚନ ପରେ ସେ ‘ସାହିତ୍ୟର ଭବିଷ୍ୟତ’କୁ ନେଇ ଲମ୍ବା ଭାଷଣଟିଏ ବି ଦେଲେ । ସଭାଶେଷ ହେବା ପରେ ସେ ନିଜେ ଚାଲି ଆସିଥିଲେ ଉପସ୍ଥିତ ସ୍ଥାନୀୟ ଖବରକାଗଜର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ।

: ଆପଣମାନଙ୍କୁ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବନି ବୋଲି ମୁଁ ଭାବୁଛି” କହୁ କହୁ ସେ ନିଜ ହାତରେ ପୂର୍ବରୁ ଲେଖୁଥିବା ଖବରକାଗଜରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଲାଗି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିଉଜ୍‌ର ଗୋଟିଏ ଲେଖା ନକଲ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ହାତକୁ ସହାୟ୍ୟ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଥିଲେ ।

ସେ ସଭାସ୍ଥଳ ଛାଡ଼ି ଯିବା ଆଗରୁ ଜନୈକ ଯୁବ ସାମ୍ବାଦିକ ଅନୁଜ ସ୍ଵରରେ
ସେ ଦେଇ ଯାଇଥିବା କାଗଜ ଟୁକୁଡ଼ାଟିକୁ ପଢ଼ୁଥିଲେ : ଏକ ପୁସ୍ତକ ଉନ୍ମୋଚନ
ସଭାରେ ଭାରତର ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖକ, ବୁଦ୍ଧିଜିବୀ ଚିନ୍ତାନାୟକ କଥା ବରିଷ୍ଠ ପ୍ରଶାସକ...”

ଦୂରରୁ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ତାଙ୍କ କାର୍ ଷାର୍ଚ୍ଚ ହେବାର ଶବ୍ଦ ।

□□□

ଗଣି

ସେ ଦୁହେଁ ଥିଲେ ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ । କିଶୋର ଜୀବନରୁ ଯୌବନକାଳ ଯାଏ
ସେମାନଙ୍କ ଅତୁଟ ବନ୍ଧୁତ୍ବ ହିଁ ଆଖପାଖର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲା ଏକ
ଉତ୍କଳ ଉଦାହରଣ । ଯଦିଓ ଦୁହେଁ ହିନ୍ଦୁ ଥିଲେ, ମାତ୍ର ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଥିଲା ବେଳେ
ଆଉ ଜଣକ ଥିଲା ନିଚ୍ଛକ ହରିଜନ । ଜଣେ ଗୌରବର୍ଣ୍ଣ, ଆଉ ଜଣେ ପିରୁପରି
କଲା ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ ପରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୁବକ ସ୍ଥିର କଲା ନିଜ ପୈତୃକ
ବ୍ୟବସାୟରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ, ମାତ୍ର ହରିଜନ ଯୁବକଟି ପ୍ରସ୍ତୁତି ହେଉଥିଲା ଭାରତୀୟ
ପ୍ରଶାସନିକ ସେବାରେ ଯୋଗ ଦେବା ଲାଗି । ପ୍ରଥମ ଚେଷ୍ଟାରେ ସେ ହୋଇଥିଲା
କୃତକାର୍ଯ୍ୟ । ସେ ହିଁ ପ୍ରଥମେ ଆସି ଖବର ଦେଇଥିଲା ତାର ବ୍ରାହ୍ମଣ ବନ୍ଧୁକୁ

: ମୁଁ ଆଇ.ଏ.ଏସ୍. ପାଇଯାଇଛି ।

: ଅନେକ ଅନେକ ଶୁଭେଚ୍ଛା । ଈଶ୍ବର ତୋର ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କଲେ ।

: ତା ତ ସତ । ଆଜିଠୁ ମୁଁ ତୋ ସମାସ୍ଥ ହେଲି । ତାହା ହିଁ ମୋ ଖୁସିର
କାରଣ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୁବକଟି ନିଜ ବନ୍ଧୁର ମୁହଁରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ଚକିତ ଓ ଆହତ ହେଲା ।

ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ହିଁ ଛିଣ୍ଡି ଯାଇଥିଲା ତାଙ୍କ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ରଖୁଥିବା ସଂପର୍କର
ରଜ୍ଜୁ । ଯାହା ଯୋଡ଼ି ହେଇ ଥିଲେ ବି ଗଣି ଲିଭି ନଥିଲା ।

ମଧ୍ୟରାତ୍ରୀର କବିତା

ଦିନସାରା ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲା ତାର ଅଫିସ୍‌ରେ କାମ କରୁଥିବା ସହକର୍ମୀ,
ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନ ଓ ଲେଖାଯୋଖା ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଟେଲିଫୋନ୍ କରିବାରେ । ଉଲ୍ଲସିତ
ହେଇ ସେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା ଶୁଣିବାକୁ ତାର କବିତା ଆଜି
ରାତିରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଦୂରଦର୍ଶନରୁ । ସମସ୍ତେ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇବା ସହ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
ଦେଇଥିଲେ ଶୁଣିବେ ବୋଲି କବିତା ।

ସେ ଦିନ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ କୌଣସି କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳ ନଥିବାରୁ ଦର୍ଶକମାନେ
ତା କବିତାର ଆନନ୍ଦ ନେବେ ବୋଲି ତାର ଧାରଣା ହେଇଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଏ କବିତା ପଢ଼ିବା ଲାଗି ତାଙ୍କୁ ୭୫୦ଟଙ୍କା ପାରିଶ୍ରମିକ ମିଳିବ ବୋଲି
ସେ ଜାଣିଥିଲା, ମାତ୍ର ଅଦେଇ ହଜାର ଟଙ୍କାରେ ସେ ତାକୁ ମାନିଲା ଭଳି ନାରଙ୍ଗୀ
ରଙ୍ଗର ଚୁଡ଼ିଦାର ବଜାରରୁ ଖରିଦ୍ କରିଥିଲା ଓ କବିତା ରେକର୍ଡିଂ ବେଳେ ତାକୁ ହିଁ
ପିନ୍ଧି ଥିଲା । କବିତାର ଅନ୍ତସ୍ୱର ସହ ତା ପୋଷାକର ଯେମିତି ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ
ଅଛି ବୋଲି ସେ ଭାବୁଥିଲା ।

ଯଦିଓ ସପରିବାରେ ସେ ଟେଲିଭିଜନରୁ ତାର କବିତା ପାଠ କରିବାର ଦୃଶ୍ୟ
ସେ ମଧ୍ୟରାତ୍ରିରେ ଦେଖିଲା ମାତ୍ର ପରଦିନ ଗୋଟିଏ ବି ଶୁଭେଚ୍ଛା ମୂଳକ ଟେଲିଫୋନ୍
ତା ପାଖକୁ ଆସିଲା ନାହିଁ କାହାରି ପାଖରୁ । ଅତୀତକ ମର୍ମାହତ ଓ ଦୁଃଖି ହେଇଯିବା
ସହ ଅନେକ ଦିନଯାଏ ଗୁମସ୍ତାମ୍ ରହିଲା ।

ମଧ୍ୟରାତ୍ରିରେ ତାର କବିତା ପ୍ରସାରିତ ହେବାର ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ପରେ ସେ
କିଛି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପାଖରେ ଯୁକ୍ତି କରିବା ଶୁଣାଗଲା : ଏ ଜାତିର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଧ୍ୟରାତ୍ରି ପରେ ଶୋଇବା ସହ ପ୍ରାତଃକାଳରୁ ଉଠିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ
ହେବ ।

ଗୋଟିଏ ବହୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦର୍ଶନ ସରଳ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶିତ କରି ଦେଇଥିବାରୁ
ଉଲ୍ଲସରେ ସେ ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ଖୁସିରେ ।

ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ

ତ୍ରେନ୍ ଚାଲିଥାଏ କେବେ ଧୀରେ, ପୁଣି କେବେ କ୍ଷିପ୍ର ଗତିରେ । ଅପରାହ୍ନ । ଶୀତଦିନ । ହଠାତ୍ ଗୋଟେ ଛୋଟିଆ ଷ୍ଟେସନରୁ ଉଠିଲେ ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ଦଳେ ପୋଲିସ୍ । ଛଅ କି ସାତ । ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଟିକେଟ୍ ମାଗିଲେ । ବର୍ଥ ନମ୍ବର ୪୯ ଆଉ ୫୨ । ବସିଥିଲେ ଜଣେ ପୁରୁଷ ଆଉ ଜଣେ ନାରୀ । ନାରୀଟି ପିନ୍ଧିଥାଏ ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ବେଶୀ ସୁନା ଗହଣା । ପୋଲିସ୍ ପ୍ରଥମେ ନାରୀଟିକୁ ମାଗିଲେ ଟିକେଟ୍ । ତା ପରେ ଜଣେ ଯୁବକ ପିନ୍ଧିଲ ଦେଖାଇ କହିଲା ଦେଇଦେବା ପାଇଁ ସବୁ ସୁନା ଗହଣା । ସ୍ତ୍ରୀ ଟି ଡରି ମରି ସବୁତକ ଗହଣା ଧରାଇ ଦେଲା ସେମାନଙ୍କୁ । ପୋଲିସ୍‌ର ପୋଷାକରେ ସେମାନେ ଥିଲେ ଗୋଟେ ଡକାୟତଦଳ । ସାମ୍ନାରେ ବସିଥିବା ପୁରୁଷଟି ପାଲଟିଯାଇଥାଏ ମୂକ । ସେମାନେ ତାକୁ ସୁଟକେଣ୍ଟ ଖୋଲିବାକୁ କହିଲେ । ପୁରୁଷଟି ତୁରନ୍ତ ସୁଟକେଣ୍ଟ ଖୋଲିଲା ଏବଂ ତା ଭିତରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେଇଥିବା ଚକ୍ରଟିଆ ହଜାରେ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ବିତା ମାନ ଧରେଇ ଦେଲା ଜଣେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ବନ୍ଧୁକଧାରୀକୁ ।

ସେମାନେ ତୁରନ୍ତ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଷ୍ଟେସନରେ । ସେମାନଙ୍କୁ ପଳାଇଯିବା ଦେଖି ପୁରୁଷଟି ଠୋ ଠୋ ହେଇ ହସିଲା, ତା ସହ ଯୋଗ ଦେଲା ନାରୀଟି । ପୁରୁଷଟି କହିଲା ସେମାନେ ଆଦୌ ଟେର୍ ପାଇଲେନି ଯେ ଆମେ ଦୁହେଁ ସ୍ବାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି ।

ନାରୀଟି କହିଲା ନକିଲି ସୁନା ପୁଲ୍‌କ ନେଇ କ'ଣ କରିବେ କେଜାଣି ? ପୁରୁଷଟି ଏଥର ନାରୀକୁ ଶୁଣେଇଲା: ଦେଖିବ କାଲି ସକାଳ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ଆରେଷ୍ଟ ହେବେ ନକିଲି ନୋଟ୍ କାରବାରରେ ସଂପୃକ୍ତ ବୋଲି ଆଉ ଖବର କାଗଜମାନଙ୍କରେ ତାଙ୍କ ଫଟୋ ବି ଛପାଯିବ ।

□□□

ମହୁମାଛି

ଖୁବ୍ ଶକ୍ତି ଅବସ୍ଥାରେ ବୁଢ଼ା ତହସିଲଦାର ବାବୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ପଶିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମନେ ମନେ ଗୁଣି ହେଲେ ‘ହନୁମାନ ଚାଳିଶା’ । ଘର୍ମ ବିନ୍ଦୁ ସବୁ ଫୁଟି ଉଠୁଥାଏ କପାଳରେ ଏବଂ ନିଜ ଅଜାଣତରେ ଯା ଆସ କରୁଥାନ୍ତି ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ବାସ ପ୍ରଶ୍ବାସ । ତହସିଲଦାର ବାବୁ ପାଟି ଖୋଲିଲେ ନସସ୍ତାର ଜଣାଉ ଜଣାଉ ।

:ଜିଲ୍ଲାର ସବୁ ଗଳିକନ୍ଦି ବୁଲି ଗଲେଣି ଲୋକେ, କେଉଁଠି ବି ସାର୍ ଛୋଟ ମହୁଫେଶାଟେ ନାହିଁ ।

ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଗନ୍ତାଯ୍ୟରେ ଥରେ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ । କଲିଂବେଲର ବଟମ ଚିପିଲେ । ହାତରେ ନୋଟ୍, ବୁକ୍, ଧରି ପ୍ରବେଶ କଲେ ଷ୍ଟେନୋଗ୍ରାଫରୁ । ସେ ତାଙ୍କୁ ଡିକ୍ଲେସନ୍ ଦେଲେ । ମାତ୍ର ଷ୍ଟେନୋଗ୍ରାଫରୁ ରୁମ୍‌ରୁ ବାହାରି ଗଲା ପରେ ତହସିଲଦାର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଇ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଏ କ’ଣ କରୁଛନ୍ତି ସାର୍ !’ ମୁଦ୍ରାରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ । ଜିଲ୍ଲାପାଳ ମୁରୁକି ହସିଲେ ।

: ବହୁଦିନ ଧରି ଆପଣ ମୋର ସେବା କରିଛନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ।”

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାମ ସହିତ ତହସିଲଦାରଙ୍କର ଏକ ମୁଖ୍ୟ କାମ ଥିଲା ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ବଙ୍ଗଳାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ଏକ ଲିଟର ମହୁ ଯୋଗାଇବା । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଜିଲ୍ଲାର କୋଣ ଅନୁକୋଣରୁ ମହୁସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଲୋକ ରଖୁଥିଲେ । କଠରଣ ପିଇବା ସହ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ନିଜ ଶରୀରରେ ମହୁ ମାଲିସ୍ କରୁଥିଲେ ସବୁଦିନ ।

ସେଥିପାଇଁ ତହସିଲଦାର କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ସେ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅସୁବିଧା କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରି ରାଜସ୍ବ ସଚିବଙ୍କୁ ଲେଖୁଥିଲେ ଏକ ଅନୁରୋଧ ପତ୍ର ତାଙ୍କୁ ଭରତ ବଦଳି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ।

ଛାଇ

ପ୍ରାୟ ଦଶ ହଜାର ଲୋକଙ୍କ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ସମାଗମ ହୋଇଥାଏ ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମରେ । ନିଜ ନିଜ ଆସନରେ ବସି ସେମାନେ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ଚତୁର୍ଦିଗରେ ଥିବା ଆଧୁନିକ ସାଉଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମରେ ପ୍ରସାରିତ ହେଉଥାଏ ବେଦମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ, ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚାରିଆଡେ ବିଛେଇ ହୋଇଥାଏ ଟିଭି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେଖା ଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଆସନ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନାୟସରେ ଦେଖିପାରିବେ, ଅନୁକରଣ କରିପାରିବେ ।

ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଂଚାଳକ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ ଦେବାଛଳରେ କହିଲେ: ସ୍ବାମୀଜୀ ଆଇ.ଆଇ.ଟି. ଖତଗପୁରରୁ ପାଣ୍ଠ କରିବା ପରେ ଆମେରିକାରେ ଏଫ.ଆଇ.ଟି.ରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଗଲେ । ସେଠାରୁ କୃତ୍ତିତ୍ୱର ସହ ପାଣ୍ଠ କରିବା ସହ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କୁ ଏକ ସଂସ୍ଥାରେ ଯୋଗ ଦେବା ଲାଗି ବାର୍ଷିକ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା ଦରମା ଯାଚିଥିଲେ ବି ସ୍ବାମୀଜୀ ତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଫେରି ଆସିଲେ ଭାରତ ଓ ପ୍ରାୟ ପଚିଶ ବର୍ଷ କାଳ ହିମାଳୟ ତଥା ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୟସ୍କ ସାଧୁଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ରହିବା ପରେ ଜଗତର କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିଛନ୍ତି ।

: ଯୋଗଶିକ୍ଷା ଦେବା ଆଗରୁ ଆପଣମାନଙ୍କର ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କୁ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାର ଅଛି କି ? ସଂଚାଳକ ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲେ ।

ତାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଜଣେ ଦର୍ଶକ ନିଜ ଆସନରୁ ଉଠି ଠିଆ ହେଲା ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ ବୋଲି ଇଙ୍ଗିତ କଲା । ଆୟୋଜକଙ୍କ ଡରଫରୁ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ତାଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଗଲା ହ୍ୟାଣ୍ଡ୍ ସିକର । ଭଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଶ୍ନକଲେ ଏଥର: ଏ ରାସ୍ତାରେ ଯଦି ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କର ଆସିବାର ଥିଲା ତେବେ ସ୍ବାମୀଜୀ ଆଇ.ଆଇ.ଟି.ର ଗୋଟେ ସିଟ୍ ସହ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବା କ'ଣ ଦରକାର ଥିଲା ?

ସ୍ବାମୀଜୀ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାଭାବିକ ଧାର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ : ଛାଇରୁ ହିଁ ବାରି ହେଇଯାଏ ମଣିଷ ଆଉ ଭୂତ ଭିତରେ । କାରଣ ଭୂତର ଛାଇ ନଥାଏ, ଠିକ୍ ସେମିତି ଏ ଡିଗ୍ରୀ ଅଥବା ପଦବୀ ଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ମୋର ଛାଇ ସଦୃଶ । ଏ ସବୁ ନଥିଲେ ଆପଣମାନେ ମୋତେ ଭିକ ବି ଦେଇନଥାନ୍ତେ । ତେବେ ଆମ ଭିତରେ ଏତିକି କେବଳ ଫରକ ଯେ ମୁଁ ସେ ଛାଇର କବଳରୁ ଖସି ପଳାଇ ଆସିଛି ।

ସମବେତ ଶ୍ରୋତାମଣ୍ଡଳୀ ମୁଗ୍ଧ ହେଇ ତା'କୁ ଶୁଣିବା ସହ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ ତାଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ।

ବଢ଼ିପାଣି

୧୯୮୨ ମସିହାର କଥା, ପାଠପଢ଼ା ଶେଷ ହେବା ପରେ ଚାକିରୀ ପାଇବା ଆଗରୁ ମୁଁ ଗାଁରେ ଥାଏ । ଦିନେ ସକାଳୁ ମୋର ଜଣେ ବାଲ୍ୟବନ୍ଧୁ ଆସି ଖବର ଦେଲା: ବଢ଼ିପାଣି ଆସିଛି, ଦେଖିବାକୁ ଯିବା କି ?” ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ଦିନଧରି ନଦୀରେ ବନ୍ୟା ଆସି ଆଖପାଖ ଗାଁରେ ପାଣି ଆସି ଯାଇଥିଲା । କୌତୁହଳ ବଶତଃ ମୁଁ ତା ସହ ବଢ଼ିପାଣି ଦେଖିବାକୁ ଗଲି ସାଇକେଲରେ ବସି । ବିସ୍ତୃତ ଜଳରାଶିକୁ ଦୂରରୁ ଦେଖି ପ୍ରାୟ ଦୁଇତିନି ଘଣ୍ଟା ପରେ ଘରକୁ ଫେରି ଦେଖିଲି ବୋଉ ଚୁଲିରେ ମୁଡ଼ି ଭାଜୁଛି, ଆଉ କାନ୍ଦୁଛି ।

ବଢ଼ିପାଣି ଆସୁଛି ବୋଲି ସେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଉ ଦେଉ ମୁଡ଼ି ଭାଜି ଚାଲିଥାଏ । ମୁଁ ବଢ଼ିପଟକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲି ପଛପଟର ପୋଖରୀର ଜଳସ୍ତର ଫୁଲି ଯାଇଛି ଗର୍ଭଣୀ ଗାଈର ପେଟପରି । ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଣି ମାଡ଼ି ମାଡ଼ି ଆସୁଛି ଆମ ଘରକୁ ପଛରୁ ।

ଏକଥା ଆସି ମୁଁ ଜେଜେବାପାଙ୍କୁ କହିଲି । ଜେଜେବାପା ସେତେବେଳକୁ ଅନ୍ଧ ହେଇ ଯାଇଥାନ୍ତି । ପଞ୍ଚସ୍ରରୀ ବର୍ଷରେ ବି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରୁ ଖସି ନଥାଏ ଅହଂକାରର ଟୋପି । ସେ ଜବାବ୍ ଦେଲେ : ମୁଁ ଥାଉ ଥାଉ ମୋ ଘରେ ବଢ଼ିପାଣି ପଶିଯିବ ?” ତାଙ୍କର ଅହଂକାର ପଣିଆରେ କିଛି ବୋକାମୀ ଫେଣ୍ଟି ହୋଇ ରହିଥିଲା । ତାଙ୍କ କଥାରେ ମୁଁ କୁଡ଼ କୁଡ଼ ହେଉଥାଏ । ପ୍ରାୟ ଘଣ୍ଟାକ ଭିତରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଘର ଛାଡ଼ିଦେଲୁ । ବୋଉ ବି ସାଙ୍ଗରେ ମୁଡ଼ିତବା ଧରି ଆମ ସହ ଆସିଲା । ମାତ୍ର ଜେଜେବାପାଙ୍କୁ କକେଇ ଦବେଇମାନେ ଆସି ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ବି ସେ ମାନୁ ନଥାନ୍ତି । ଶେଷରେ ଅନ୍ୟମାନେ ବୁଝାଇବାପରେ ବିଫଳ ହେବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଟେକି ନେଇଗଲେ ଉଚ୍ଚଯାଗାରେ ଥିବା ପଡୋଶୀଙ୍କ ଘରକୁ । ଜେଜେବାପା ଘର ଛାଡ଼ିବା ପରେ ବଢ଼ିପାଣି ବନ୍ଧ ତେଜୁଁ ଆମ ଘରେ ପଶିଲା । ଘରର ସବୁ ଆସବାପତ୍ର ତା ପେଟରେ ରହିଗଲା । ମୋତେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଲାଗିଲା ଭଲ ଥିଲା ଜେଜେବାପା ଅନ୍ଧ ହେଇ ଯାଇଥିଲେ । ବଢ଼ିପାଣି ତାଙ୍କ ଅହଂକାରକୁ ଭାଙ୍ଗିବାରେ ବିଫଳ ହେଇଥିଲା ।

ବଢ଼ିପାଣିରେ ଆମର ସବୁକିଛି ଭାସି ଯାଇଥିଲା କେବଳ ଜେଜେବାପାଙ୍କ ଅହଂକାରକୁ ଛାଡ଼ି ।

ପଥରର ପ୍ରାର୍ଥନା

ସହରର ସୁଦୃଶ୍ୟ ପାର୍କର ଗୋଟେ କୋଣରେ ଅନେକ ଦିନରୁ ପଡ଼ିଥିବା ପଥରଟି ଦିନେ ଈଶ୍ବରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା : ଆଉ କେତେକାଳ ପ୍ରଭୁ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଭୋଗିବି ?

ଉତ୍ତରରେ ଈଶ୍ବର ତାକୁ କ'ଣ କହିଲେ ଜଣାନାହିଁ । ତେବେ ଖୁବ୍ ହତୋତ୍ସାହ ଦେଖାଯାଉଥିଲା ପଥରଟି । ଯା' ଭିତରେ ତା'ର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦିଗୁଣିତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ସହରରେ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଘରମାନଙ୍କରେ ସାରାଦିନ ବନ୍ଦୀର ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିବା କୁକୁରମାନେ ପ୍ରାତଃ ଭ୍ରମଣରେ ଆସି ସେଇ ପଥର ଉପରେ ମଳ ଓ ମୁତ୍ର ତ୍ୟାଗ କରୁଥିଲେ । ଦିନେ ଦିନେ ରାତିରେ ଅବୈଧ ପ୍ରେମର କରୁଣ ପରିସମାପ୍ତି ଆଣିବାକୁ ଯାଇ ଗର୍ଭବତୀ ପ୍ରେମିକାର ମଥାରେ ଆଘାତ ଦେବାଲାଗି କୂର ପ୍ରେମିକମାନେ ଏଇ ପଥରର ସାହାଯ୍ୟ ନେଉଥିଲେ । ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ତହଲ ପକାଇ ଏକ ମାନସିକ ରୋଗୀ କିପରି ସେଇ ପଥରର ସହାୟତା ନେଇ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରାଣ ନେଇଥିଲା, ସେ ରହସ୍ୟ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଖବର କାଗଜ ଅନେକ ପୃଷ୍ଠା ବ୍ୟୟ କରି ସାରୁଥିଲେ ସେତେବେଳକୁ । ପଥରଟି ଏଥର କାକୁଡ଼ିମିନତି ହୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା : ମୋତେ ଉଦ୍ଧାର କରନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁ, ଏ ବିପତ୍ତିରୁ ! ବୋଧହୁଏ ଈଶ୍ବର ତା' କଥା ଶୁଣିଲେ ।

କିଛିଦିନ ପରେ ଜଣେ ଭୀଷ୍ମର୍ଯ୍ୟ ଶିଳ୍ପୀ ସେ ପଥରକୁ ଚିହ୍ନିପାରି ନିଜ ଘରକୁ ନେଇଗଲା । ବେଶ୍ ସଫା ସୁତୁରା କରିବା ପରେ ତା' ନିହାଣ ମୂଳରେ ପଥରଟିକୁ ଈଶ୍ବରଙ୍କ ଏକ ଚେହେରାରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କଲା, ଯାହା ଏବେ ପୂଜା ପାଉଛି ସହରର ଏକ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ମନ୍ଦିରରେ ।

ଓଡ଼ିଆ ମିନିଗଟର ଜନକ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ପରେ ଏଇ ଅବହେଳିତ ବିଭାଗଟିକୁ ଜୀବନ୍ୟାସ ଦେବା ସହ ଏହାକୁ ଆହୁରି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ ତଥା ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ମନୁ ଦାଶଙ୍କ ନିଷ୍ଠା ସର୍ବାଦୌ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ବିଶିଷ୍ଟ ଔପନ୍ୟାସିକ ଯ୍ୟାକ୍ୱେଷ୍ ହେମିଙ୍ଗୱେଙ୍କ ଛଅଟି ଶବ୍ଦରେ ଲିଖିତ ମିନିଗଟ ‘For sale : baby shoes, never worn’ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟର ହିନ୍ଦୀ ତଥା ଉର୍ଦ୍ଦୁ ସାହିତ୍ୟରେ ମିନିଗଟ ବେଙ୍ଗ ଆଦୃତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଏହା ଖୁବ୍ ଅବହେଳିତ ବୋଲି ଆମର ଧାରଣା । ଉର୍ଦ୍ଦୁ ସାହିତ୍ୟରେ ମତେ, ଇଂରାଜୀରେ ଲିଡ଼ିଆ ତେଭିସ୍, ହିନ୍ଦୀ ସାହିତ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଲାଲ୍ ଶୁକ୍ଲା, ଉଦୟ ପ୍ରକାଶଙ୍କ ମିନିଗଟ ଖୁବ୍ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହେବା ସହ କାହାଣୀ ଧାରାରେ ଏକ ସମୃଦ୍ଧ ଦିଗ୍‌ବଳୟକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଏହା ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ସ୍ଥାନ ପାଇବ ବୋଲି ଆମର ଆଶା ।

ଏଠି ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ସମ୍ପର୍କିତ ହେବ ଯେ ମନୁ ଦାଶଙ୍କ ଏଇ ମିନିଗଟ ସଂକଳନ ‘ଜଣେ ଆତଙ୍କବାଦୀ ସହ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟା’ରେ କୌଣସି ଗଛର ଚରିତ୍ରର ନାମକରଣ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହା କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ଗଛ ନୁହେଁ ଭାରତୀୟ ଗଛ ଧାରାରେ ଏକ ଅଭିନବ ପ୍ରୟାସ ହେତୁ ଲେଖକ ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ।

—ପ୍ରକାଶକ

